

YOĀM TE TOPA YŌG HĀM'ĀPAK MAX'AX KAX'ĀMI'

Topa yōg hām'āktux te tikmū'ūn hīnnāhā'

¹ Hōmā 'ūhittap 'ap xip'ah hām xexka', ha ta' xip Yeyox, tu Yeyox 'āxet'ax nōy hā: Topa yōg Hām'āktux. Kaxīy. Yā tikmū'ūn pu Topa mūg. Topa yōg Hām'āktux te Topa mūti' tihī', tu Topa putuk, yā Topa xe'e'. ² Topa te hām xexka mīy, ha Topa mūti' tihī Topa yōg Hām'āktux. ³ Topa te Yeyox ka'ogāhā', puyīy hāpxop xohix xexka mīy. 'Ok Topa te yāpxehnāg hā' mīy hāpxop? 'Āmhok. 'Ok Topak-tok mūti' mīy hāpxop xohix xexka'? Hamūn, 'ūmīy hāpxop xohix xexka nūmūtik. ⁴ Topa yōg Hām'āktux te yōnnā'ī xohix hīnnāhā', ha' hī'ax te kuyānām putuk tikmū'ūn kuxa kopah, tu tikmū'ūn pu hāptupmāhā', puyīy hāmyūmmūg, ⁵ ha mō yānām yōn hāpkoxtap kopah, ha hāpkoxtap te kuyānām putex 'ohnāg. Hā kaxīy Yeyox nūn, tu nūktu tikmū'ūn kuxa kopa hāptupmāhā', pa' kummuk xop te Yeyox hupmā yūmmūg 'ohnāg.

⁶ Ha ta' xip tihik 'ūxuxet'ax Yoām, ha Topa te' yāykutnāhā', tu' xut tikmū'ūn kopah, tu nū'kutnāhā tikmū'ūn hah.

⁷ Ha ta' nūn Yoām, nūy tikmū'ūn pu Topak-tok 'āktux, yā nōm te kuyānām putuk 'āktux, puyīy tikmū'ūn xohix hām'āktux 'āpax, nūy tu' kuxa mām ka'ok. ⁸ Yoām te kuyānām putuk'ah, pa' nūn, nūy nōm te kuyānām putuk 'āktux. ⁹ Nōm te kuyānām

xe'e putuk, tu ta' nūn, tu nūktu tikmū'ūn xohix tu' xupep, yā' nūn Yeyox.

¹⁰ Kuyānām, yā Topa yōg Hām'āktux, yā Topak-tok, tu' xip nūnte hām xexka tu'. Hōmā Topa te yāy kutok ka'ogāhā', puyīy hām xexka mīy, pa tikmū'ūn te Topak-tok yūmmūg 'ohnāg nōmhā'. ¹¹ Yā' nūn Topa yōg Hām'āktux, tu nūktu yāy yōg hām xexka tu' xupep pa' xape xop tep-tup nōg, ¹² pa tikmū'ūn yāg te Yeyox putup, tu' kopa' kuxa mām, ha Topa te nōm xop ka'ogāhā', puyīy yāyhā xape xop Topa yōg, yā Topak-tok xop. ¹³ Yā Topa hā xape xop. 'Ok 'ūtut te' put xi' tak te nō' tehe', yīy yāyhā xape xop Topa hā? 'Āmhok. 'Ok tut tep-tup xi' tak, hu' put? 'Āmhok. Pa yā Topa mūn hā xape xop. Yā Topa tep-tup, ha yāyhā Topa xape xop.

¹⁴ Ha ta' nūn Topa yōg Hām'āktux hām xexka tu' nūnteh, ha' tut te' put, yā tikmū'ūn Yeyox, tu tikmū'ūn mūti' tihī'. Yā' max xe'ēgnāg, yā' max tikmū'ūn xohix pu', tu hāp xe'e 'āktux, yā Topa te yāy kutok pit puxet 'ūmax xe'ēgnāgāhā', yā Topa te' maxnāhā tikmū'ūn xohix pu', ha hāmyok xohix 'āktux.

¹⁵ Ha ta' nūn Yoām, tu nūktu hām'āktux ka'ok, hu: —Hōmā 'āte xa hām'āktux hu: “'Ūg pe' nūn putup tihik. Hamūn xexka', ha tak mūn kutōgnāg, yā 'ūyōg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg pa yōgnū xohix miāx.” Kaxīy.

¹⁶ 'Ūkuxa max xe'ēgnāg, hu yūmūg xohix pu hāmmāxnāhā', tu xe hāmmāxnā mōkuma'mōg

¹⁷ Hōmā Topa te Mōyyex pu yāy yōg xat'ax popmāhā', puyīy Mōyyex Yoneo xop xat, pa Topa te Yeyox Kunnix pu hāmmāxnāhā', yīy ta Yeyox

te tikmũ'ũn pu hãmmãxnãhã', tu hãpxe'e 'ãktux.
 18 Tikmũ'ũn te Topa pẽnã 'ohnãg, pa Topak-tok
 puxeñãg te Topa putuk, tu Topa mũti' tihi', ha
 tikmũ'ũn te Topak-tok pẽnãhã', hu ta tu' yũmmũg
 Topah. Yã tute yũmũ'ã Topa mũg.

*Yoãm te tikmũ'ũn putox pix, tu Topa yõg hãm'ãpak
 max'ax 'ãktux*

19 Ha ta' pip Yoneo xexka xop kõmẽn Yenoyanẽn
 tu', tu mõ'pok 'ãmãnex xop xix Nemi yõg xop, puyĩy
 Yoãm yĩkopit. Ha ta' nũn, tu nũktu' yĩkopit, hu:

—'Û'ũm 'ãmũn? Kaxĩy.

20 Ha Yoãm te hãm'ãktux xe'e, hu:

—'Ak mũn Kunnix'ah, yã Topa te Kunnix
 yãyktunãhã', puyĩy tikmũ'ũn kuxa kummuk xit.
 Kaxĩy.

21 Ha xe' yĩkopit hu: 'Û'ũm 'ãmũn? 'Ok 'Enit?
 Kaxĩy.

Ha Yoãm te:

—'Ãmhok. Kaxĩy.

Ha xe:

—'Ok 'ãmũn nõ'õm, tu Topa pupi hãm'ãktux? 'Ok
 putpu 'ãnũn? Kaxĩy.

Ha:

'Ãmhok. Kaxĩy.

22 Ha:

—'Ápu hãm'ãktux, 'ũ'ũm 'ãmũn? 'Ûgmũ'ãte
 'ãyũmmũg putup, hu mõg, hu nõm te nũg mũg
 pok xop pu hãm'ãktux. Putep 'ãktux? Kaxĩy.

23 Ha Yoãm te:

—Yã yãnmũn xupep'ax 'ũgmũn, tu hãm'ãktux
 ka'ok hãm panip xexka tu', hu: 'Ápu 'ãxop putat
 yoa'. Yũmũg xuxyã nũn. Yã 'õg hãpxopmã'ax yoa'.
 Kaxĩy.

Yā hām'āktux te' putuk 'Iyait yōg, nōm te Topa pupi hām'āktux.

²⁴ Yā Paniye xop te Yoām yīkopit, ²⁵ hu:

—'A 'āmūn yā Kunnix'ah Topa te nōm yāy kutnāhā', xix 'ap 'Enit'ah, xix 'ap nōy'ah nōm te Topa pupix hām'āktux. Tepte 'āxat xate tikmū'ūn putox pix? Kaxīy.

²⁶ Ha Yoām te:

—'Ātep-tox pix kōnāg hā, pa 'āxop kopa' xip nō'ōm, pa yā 'āxop te' yūmmūg 'ohnāg, ²⁷ hak pe' nūn putup nō'ōm. Hamūn xexka', hak-mūn kutōgnāg, hu yōg pataxax ko'ap-tup 'ohnāg. Yāk-tōgnāg 'ūgmūn. ²⁸ Yā nōm hāpxopmāhā xiptuxexka Metān tu' kōnāg kox Yohnām xatapah. Yā Yoām te tikmū'ūn putox pix 'ōnteh.

Nōm te tikmū'ūn pupi' xok putup kahnēn xok putuk

²⁹ Hāptup 'ihā' nūn Yeyox Yoām hah, ha Yoām te' pēnāhā', tu:

—'Ūpēnā' nōm te tikmū'ūn pupi' xok putup Topa yōg tihik kahnēn xok putuk. Tute tikmū'ūn xohix kuxa kummuk xit putup. ³⁰ Hōmā 'āte nōm 'āktux, hu: “Tik tek pe' nūn putup, tu' xexkah, ha tak mūn kutōgnāg. Yā 'ūyōg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg, pa yōgnū xohix miāx.” Kaxīy. ³¹ Hōmā 'a' yūmmūg'ah nōm tihik, pak nūn, nūy tikmū'ūn putox pix, puyīy tikmū'ūn nōm yūmmūg. Kaxīy.

³² Tu xe: 'Āte' pēnāhā Topa Koxuk te pexkox tu' yīxohoh, yā kuxxuxtut putuk, tu nūktu tik tu' xupep, tu nōm yīmū' xip ka'ok. ³³ Yā 'āte' yūmmūg'ah tihik, pa Topa te nūgkutnāhā, 'ūyīy tikmū'ūn putox

pix. Topa te: “Xate pēnāp-tup Topa Koxuk yīxop-tup, tu nūktu tik yīmū' xip ka'ok putup, ha nōm te tikmū'ūn pu' hōm putup Topa Koxuk.” Kaxīy.
³⁴ Āte nōm pēnāhā', tu xa' xuktux, tihik yā Topak-tok. Kaxīy.

Yeyox yōg tik xop te māxap

³⁵ Hāptup īhā xe' xip Yoām tik tix mūtik, yā Yoām mūtik mōg xop kopa' pip, ³⁶ ha' nūn Yeyox, tu nōā'yēn, ha Yoām te Yeyox pēnāhā', tu hām'āktux, hu:

—Nōm te tikmū'ūn pupi' xok putup, kahnēn xok putuk, yā' yīy 'ohnāg, yā Topak-tok. Kaxīy.

³⁷ Ha tik tix te' xupak, tu ta' mōg Yeyox hah, nūy Yeyox pe' mōg, tu' mōg, ³⁸ Ha Yeyox yōkānām, tu tik tix pēnāhā', tu:

—Tep mūn xak? Kaxīy.

Ha:

—Notot, pi'yā 'āpet yūm?

³⁹ Ha Yeyox te:

—Mā, nūy pēnā'. Kaxīy.

Ta' mōg Yeyox xix tik tix, tu' pet pēnāhā' māyōn he īhā' tihī', īhā mōktu yā 'āmāxak.

⁴⁰ Yā tik tix, ha yāp-xet 'āxet'ax 'Ānene', yā Xīmām Pet taknōy. Yā hōmā tute Yoām yōg hām'āktux 'āpak, hu Yeyox pe' mōg.

⁴¹ Tu ta' mōg 'Ānene', nūy yāy taknōy xax, tu' xipihī', tu:

—'Ūgmū'āte Kunnix xipihī', yā Topa te nōm yāyikutnāhā'. Kaxīy.

⁴² Tu ta' nūn 'Ānene', tu' taknōy Xīmām nūn nā nā' nūn, tu nūktu Yeyox tu' mōxaha', ha Yeyox te Xīmām pēnāhā', tu:

—'Āmũn yā Xīmām, yā Yoām kutok. 'Āte xa 'āxet'ax nōy hōm, yā Xep. Kaxīy.

Yā Xep, yā 'āxet'ax nōy hā: Pet, yā tikmũ'ũn yīy'ax hā: mīkaxxap. Kaxīy.

Yeyox te' xānāhā Pinip xix Nātānāyet

⁴³ Hāptup 'Īhā Yeyox mōg putup hāpxexka Ganinet tu', tu Pinip xak, tu' xipihī', tu:

—Mā, 'ũg pe mōg! Kaxīy.

⁴⁴ Yā Pinip yōg kōmēn Betxax. Yā 'Ānene yōg kōmēn kamah, xix Pet yōg kamah.

⁴⁵ Ha ta' mōg Pinip, tu Nātānāyet xak, tu mōktu' xipihī', tu:

—'Ūgmũ'āte' xipihī nō'ōm. Hōmā 'ūhittap Mōyyex te nōm kax'āmi Topa yōg xat'ax yōg tappet tu', xix Topa pupix hām'āktux xop te nōm kax'āmi kamah. Yā Yeyox, yā Yoye kutok, yā kōmēn Nāyane yōg tihik. Kaxīy.

⁴⁶ Ha Nātānāyet te:

—'Ok 'ũm max tikmũ'ũn 'ōnte Nāyane kopah? 'Āmhok. Kaxīy.

Ha Pinip te:

—Pu yūmũ mōy, pēnā'. Kaxīy.

⁴⁷ Tu ta' mōg, pa' xip Yeyox, tu' nōy nūn pēnāhā', tu:

—Pēnā' 'Iyaet xop yōg tik xe'e, yā tik te' koit 'ohnāg. Tik te hāpxopmā yok. Kaxīy.

⁴⁸ Ha Nātānāyet te:

—Teptu xatek yūmmũg? Texīy? Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—'Āte 'āpēnāhā', yā 'āxip piget kup kakak, ha Pinip te 'āxānāhā'

⁴⁹ Ha Nātānāyet te:

—Notot, 'āmũn Topak-tok. Xate 'Īyaet xop xat.

⁵⁰ Ha Yeyox te:

—'Āte xa' xuktux 'āte 'āpēnāhā piget kup kakak, yīy 'ākuxa yũm 'ūgkopah. 'Ok kaxīy 'ākuxa yũm? Yā' max nūhū', pa xate xe' pēnāp-tup hāpxopmā max xohix xe'ēgnāg. ⁵¹ 'Āte xa hām'āktux xe'e xate pexkox xōn pēnāp-tup, ha ta pexkox yōg nū'pok xop pepi' mōg putup, tu putpu' yīxop-tup, tu nūktuk mūn xuka' xup putup, yā Tikmū'ūn Kutok xuka' xup putup.

2

Yeyox te yāyta pēnāhā'

¹ 'Āmnīy tix nōg, 'īhā tikmū'ūn yāyap-tup kōmēn Kānā tu' hāpxexka Ganinet kopah, tu 'āmuk xexka mīy, ha Yeyox mūktut xip. ² Ha tikmū'ūn te' xānāhā Yeyox xix yōg tik te 12 xop, pu tu xit. Yīy ta' mōg, tu mōktu' mōxaha'. ³ Ha tikmū'ūn xohix te xupyāg xo'op, ha mōktu' kox, ha ta' xip Yeyox mūktut, tu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—'Ūkox xupyāg. 'Ūnōg. Kaxīy.

⁴ Ha Yeyox te:

—Māy, hōnhā 'ūkxat hok, 'ūyīy hāpxopmā xate nōm putup. 'A hōnhā'ah. Pa hāpxip, 'īhā Topa tek xat putup. Kaxīy.

⁵ Ha' tut te kāmānat pu:

—'Āpu hāpxopmā tute 'āxop xat. Kaxīy.

⁶ Ha ta' pip naxtox xexkanām mīkaxxap hā nō'ōm 'ūxohix te' 6, ha Yoneo xop te nōm hā yāy pix, xix nax pix, xix kānēy pix, nūy yāy yōg xat'ax mīy. Yā' xexkanām naxtox. Naxtox puxet te' tat nit xohix te' 80, xi' nōy 100.

⁷ Ha Yeyox te kāmānat xop pu hām'āktux, hu:

—'Āpu kōnāg pux, pu naxtox hā nū'xih. Kaxīy.

Ha' pux ha nū'xīmnāg.

⁸ Ha Yeyox te:

—'Āpu' hep kutōgnāg xut, nūy pax mōg, nūy 'āmuk xexka yōg xat'ax pu' hōm. Kaxīy.

Ha' xut, tu' pax mōg, ⁹ ha xat'ax te' hep xo'op, pa 'ap kōnāg'ah, yā yāyhā xupyāg. Hām 'ūm tu' nūn 'ūhep? Yā' yūmmūg 'ohnāg, pa kāmānat te' yūmmūg nōm te' hep xut, ha 'āmuk xexka yōg xat'ax te tik te yāyta xānāhā', ¹⁰ tu:

—Tikmū'ūn xohix te' popmāhā xupyāg max hāmāxap, ha tikmū'ūn te nōm xo'op, tu mōktu hix ka'ok, hak-nāy tu' popmāhā xupyāg kummuk, pa nōmhā' pip xupyāg max 'ohnū'. Kaxīy.

¹¹ Yā hā kaxīy Yeyox te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg hāmāxap, yā kōmēn Kānā tu' mīy hāpxexka Ganinet tu' Yeyox max xe'ēgnāg, ha Yeyox yōg tik xop kuxa mām Yeyox kopah.

¹² Hāpxip 'īhā' mōg Yeyox, xi' tut, xi' taknōy xop, xix Yeyox yōg tik xop, tu' nox tihi kōmēn Kapānām tu'.

Yeyox mōg Topa pet xexka tu'

¹³ Hāpxip 'īhā Yoneo xop te' mīy putup 'āmuk xexka 'ūxuxet'ax Nōā'yēn. Ha ta' mōg Yeyox kōmēn Yenoyanēn tu', tu' mōg, tu mōktu' xupep. ¹⁴ Tu ta' mōg Topa pet xexka tu', pa' kopa' pip tikmū'ūn, tu nōmenex mūnūytut pit, xix kahnēn, xix kuxxuxtut, tu tayūmak hā' nōy yānān, ha mīmpe xit'ax 'īhā' mām, ¹⁵ ha Yeyox te xikot mīy poxit hā, tu hāptopa papuk kahnēn xix mūnūytut pit, tu tayūmak nū'xok, yā tayūmak hā' nōy yānān xop yōg, tu' yōg mīmpe

xit'ax nũ'xok kamah. ¹⁶ Tikmũ'ũn te kuxxuxtut nōnenex, ha Yeyox te nōm pu:

—'Āpu kuxxuxtut mōgã nũpeheh. 'Ūmỹy hok nāpet nũnte 'ātak pet kopah. Kaxīy.

¹⁷ Ha Yeyox mūtik mōg xop te' xutigāhā', yā Topa yōg tappet tu' kax'āmi hu: “Yā kuxap putuk 'ũgkuxa kopah, yā 'āte Topa pet putuppax, tu Topa pet hā yīpkumīy.” Kaxīy.

¹⁸ Ha Yoneo xexka xop te:

—'Āpu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, 'ũyīy yūmmũg Topa te nũ'ākutnāhā', xayīy xohix papuk Topa pet kũnāpah. Kaxīy.

¹⁹ Ha Yeyox te:

—'Āxop te nũ' pet putxok, kopxix xe' mīy'ax 'āmnīy tikoyuk hā. Kaxīy.

²⁰ Ha:

—'Ok xate' mīy'ax 'āmnīy tikoyuk hā? Tikmũ'ũn te Topa pet xexka mīy hāmyāxatamuk xohix te' 46 hā. Kaxīy.

²¹ Pa 'āmhok, Yeyox te yāy yīn 'āktux, yā Topa xip Yeyox kopah, Topa pet putuk. ²² Hāpxip ha ta Yeyox putpu'hi', 'ihā Yeyox yōg tik xop te' xutigāhā Yeyox yōg hām'āktux, hu' kuxa mām ka'ok Topa yōg hām'āktux kopa xix Yeyox yōg hām'āktux kopah.

Yeyox te tikmũ'ũn xohix yūmmũg

²³ 'Ūxip Yeyox kōmēn Yenoyanēn tu', 'ihā tikmũ'ũn te' mīy 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōā'yēn, ha Yeyox te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg punethok. Yā tikmũ'ũn te' mīy yūmmũg 'ohnāg. Tikmũ'ũn te' pēnāhā', hu' xohix kuxa mām ka'ok Yeyox kopah. ²⁴ Pa Yeyox kuxa yūm 'ohnāg tikmũ'ũn kopah xix yōg hāmyūmmũg kopah, tute tikmũ'ũn

xohix yūmmūg tu'. ²⁵ 'Ok Yeyox pu tikmū'ūn yūmmūgāhā'? 'Āmhok. Yā tute tikmū'ūn xohix kuxa yūmmūg.

3

Yeyox xix Nīkonēm

¹ 'Ūxip tihik 'ūxuxet'ax Nīkonēm, yā Yoneo xop yōg xat'ax xop yōg tihik, yā Paniye xop kopa' xip.

² 'Āmnīy 'īhā' nūn Yeyox hah, nūy hām'āktux, hu:

—'Ūgmū'āte' yūmmūg Topa te nū'ākutnāhā'. Yā xate hāp̄xopmā ka'ok xe'ēgnāg. Paxpu Topa 'āyōkāmū mōg hok, ha ta hāp̄xopmā ka'ok xe'ēgnāg 'ohnāg. Kaxīy.

³ Ha Yeyox te:

—'Āte xa hām'āktux hāp̄xop xe'e. Tep-te Topa pēnāp-tup xix yāy yōg tikmū'ūn, 'īhā Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat putup, ha' yīpkox pip? Yā nōm nāhā 'ūxeheh. 'Ap nōy te' pēnāp-tup'ah. Kaxīy.

⁴ Ha Nīkonēm te:

—Tep texīy tik xiptap 'ūm nāhā 'ūxeheh? 'Ok 'ūtut hā mō'nāhā 'ūxeheh, ha xe' put? Kaxīy.

⁵ Ha Yeyox te:

—'Āte xa hāp̄xe'e 'āktux. Yūmūg xakux. Yūmūg tut te yūmūg pop, ha ta Topa Koxuk te yūmūg mīy Topa yōg tikmū'ūn. Hā kaxīy yūmūg xakux 'ūxeheh, yā yūmūg xakux tix. Yūmūg xe xakux 'ohnāg, kopxix yūmūg mōxakux 'ohnāg Topa yōg tikmū'ūn xop kopah. ⁶ 'Ūn tek-tok pop, ha' hi 'ūk-tok. Ha ta Topa Koxuk te' hīnnāhā Topa yōg tikmū'ūn. ⁷ 'Āte xa hām'āktux, hu: “'Āpu nāhāy 'ūxeheh. Hām'āktux hok hu: Xok 'ūm?” Kaxīy. ⁸ 'Āmuuh mōg hām 'ūm

tup-tup, ha xate 'āmuuh 'āpak. Pi'a' nū'? Xate' yūmmūg'ah. Pi'a' mōg? Xate' yūmmūg'ah. Yā xate' pēnā 'ohnāg. Hā kaxīy xate' yūmmūg'ohnāg, Topa Koxuk te' mīy Topa yōg tikmū'ūn, tu' hīnnāhā nōm xakux 'ūxeheh.

⁹ Ha Nīkonēm te:

—Texīy? Kaxīy.

¹⁰ Ha Yeyox te:

—Xate 'Iyaet yōg tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā', pa' yūmmūg'ohnāg Topa Koxuk te' mīy Topa yōg tikmū'ūn. ¹¹ Hamūn, 'āte xa hām'āktux xe'e'. Ūgmū'āte hāmyūmmūg, hu nōm 'āktux, tu hāmpēnāhā, hu nōm 'āktux, pa 'āxop te yōgnū hām'āktux 'āpak 'ohnāg. ¹² 'Āte xa hām xexka yōg xop yōg hāpxopmā'ax 'āktux, pa 'ākuxa yūm 'ohnāg. 'Āte xa pekkox yōg xop yōg hāpxopmā'ax 'āktux. Texīy 'ākuxa yūm putup? 'Ap yūm putup'ah. ¹³ Tikmū'ūn te pekkox tu' mōg 'ohnāg, tu yīxo 'ohnāg hām xexka tu', tu pekkox yōg xop yōg hāpxopmā'ax 'āktux 'ohnāg. Ūkpuxet yā Tikmū'ūn Kutok te nōm 'āktux, pekkox tuk yīxohoh tu'.

¹⁴—Hōmā 'ūhittap Mōyyex te kāyā komut mīy hām panip xexka tu', tu mīm yīpaka' xup. Hā kaxīy tikmū'ūn tek mūn yīpaka xup putup, yā Tikmū'ūn Kutok yīpaka xup putup, ¹⁵ puyīy xohix 'ūm 'ūkuxa mām 'ūgkopah, tu' hi xe'ēgnāg mōkuma' mōg, ha' kux 'ohnāg. ¹⁶ Yā Topa te mō'yāyxe'ēgnāg hām xexka yōg xohix xop, hu yāy kutok pit puxehnāg nū'kutnāhā' hām xexka tu', puyīy xohix 'ūm 'ūkuxa mām ka'ok Topak-tok kopah, hu' xakix ka'ok putup'ah, pa' hī xe'ēgnāg mōkuma'mōg putup, ha' kux 'ohnāg. ¹⁷ Topa te yāy kutok nū'kutnāhā hām

xexka tu', nŭy nŏm hā hām xexka yŏg xohix xop kuxa kummuk xit, nŭy kuxa maxnā', nŭy nŏm yŏg hāpkummuk mīy'ax hā yānān hok.

¹⁸ —Topa te' kuxa mām xop yŏg hāpkummuk mīy'ax hā yānān 'ohnāg, pa' yānān 'ūkuxa mām 'ohnāg xop yŏg hāpkummuk mīy'ax hā, yā' kuxa mām 'ohnāg Topak-tok puxet kopa hah. ¹⁹ Teptu Topa te hāpkummuk mīy'ax hā yānān? Yā Yeyox nŭn, yā kūyānām nŭn putuk, tu nŭktu' xupep nŭnte hām xexka tu', pa tikmŭ'ŭn tep-tup hāpkoxtap, 'ap putup'ah kūyānām, yā Yeyox putup'ah, hāpkummuk mīy tu'. ²⁰ Yā hāpkummuk mīy'ax xop tep-tup nŏg kūyānām, tu' mŏg 'ohnāg kūyānām hah, nŭy hāpkummuk mīy'ax pēnā hok. ²¹ Pa hāmyoa'ax xop mŏg Yeyox hah, yā kuyānām putuk hah, puyīy xohix pēnā', yā Topa 'āpak, hu hāmyok mīy. Kaxīy.

Yeyox xix Yoām, yā nŏm tep-tox pix

²² Tu ta' mŏg Yeyox xix yāy yŏg tik xop, tu mŏktu hāpxexka Yonex tu' mŏxaha', tu' nox tihī', tu tikmŭ'ŭn putox pix. ²³ Ha ta' xip Yoām, yā 'Ēnŏm tu' xip, yā Xanīn yīkak, tu tikmŭ'ŭn putox pix, kŏnāg punethok hah, ha ta' nŭn 'ŭxohix, hap-tox pix. ²⁴ Yā xonat te Yoām mŏ'tat putup kanet ka'ok hā, pa hŏnhā' xip'ah kanet kopah.

²⁵ Ha ta' pip Yoām mŭtik mŏg yāg xop, tu yāy māmŏg kŏnāmāhā Yoneo puxet mŭtik. Yā Yoneo xop yŏg 'āmuk xexka tu yāy māmŏg, yā 'āmuk xexka 'āxet'ax Yāy Pix. Kaxīy.

²⁶ Ta' nŭn Yoām mŭtik mŏg xop Yoām hah, tu:

—Yāyā, hŏmā' xip tihik 'āmŭtik kŏnāg kox xat-apa', yā hŏmā xate nŏm 'āktux. Hŏnhā tik tep-tox pix, ha tikmŭ'ŭn xohix te ha nŭ' yāy xix. Kaxīy.

²⁷ Ha Yoām te:

–Pexkox yōg Topa te tikmũ'ũn xexka mĩy, ha tikmũ'ũn xohix te nōm pe' mōg, pa' xexka mĩy hok, puxix tikmũ'ũn nōm pe' mōg 'ohnāg. ²⁸ Hōmā 'āte xa yāy 'āktux, hu: “'Ūgmũn 'ap Kunnix'ah, yā 'āte tikmũ'ũn kuxa kummuk xit 'ohnāg, pa Topa te nūgkutnāhā, 'ũ mōg hāmāxap, hak-nāy tu nōm nūn.” Kaxīy. Ha xate' xupak, tu' yūmmūg. ²⁹ Yā hā kaxīy putuk: Tikmũ'ũn te yāy tap-tup, ha 'ũn te yāytaha yā tik te yāytaha yōg. Ha ta' xip tik te yāytaha xape', tu hām'āktux 'ohnāg, pa hām'āpak, tu tik te yāytaha yōg hām'āktux 'āpak, hu' kuxa hittup xexka', tu' yāykūmĩy 'ohnāg. Yāg mūn putuk. 'Āte tik te yāytaha xape putuk, tuk kuxa hittup xexka nōmhā, yā tikmũ'ũn xohix te Yeyox pe' mōg. ³⁰ Yā' max, nōm xexka nōy nā' mōg, pu tikmũ'ũn xohix nōm pēnā', ha ta' max, 'ūgmũn kutōgnāg nōy nāg mōg, pu tikmũ'ũn 'ūgmũn pēnāk-tōgnāg.

Nōm te pexkox tu' yīxohoh

³¹ Hōmā nōm xip pepi', tu' yīxohoh. Hamūn 'ūxexkanām, ha ta' xohix nōy 'ap xexka'ah. Hām xexka yōg tikmũ'ũn yā hām xexka yōg xop xe'e', tu hām xexka yōg tikmũ'ũn yōg hāpxop 'āktux. Ha ta nōm te pexkox tu' yīxohoh yā' xexkanām. ³² Tute hāpxoppēnāhā pexkox tu', tu' pēnā'ax 'āktux, tu' xupak'ax 'āktux, pa tikmũ'ũn te yōg hām'āktux kopa' kuxa mām 'ohnāg. ³³ Pa tikmũ'ũn 'ũm te 'ūyōg hām'āktux kopa' kuxa mām, puxix hām'āktux hu: “Topa 'ūmax xe'e'.” Kaxīy. ³⁴ Topa te yāy kutok nū'kutnāhā', ha tute Topa yōg hām'āktux 'āktux, ha Topa te nōm pu' hōm Topa Koxuk, ha nōm hā nū'xīmnāg Topa Koxuk hā, tu Topa Koxuk

'āpaknām. ³⁵ Yā' tak Topa te yāy kutok mō'yāy xe'ēgnāg, tu' nōy pu hāpxop xohix popmāhā', puyīy 'ūxohix xop xat. ³⁶ Tikmū'ūn 'ūm kuxa yūm Topak-tok kopah, tu' hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. Ha ta' nōy 'ūm te Topak-tok pit 'āpak 'ohnāg, tu 'a' hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg putup'ah, pa Topa te nōm tu' gāy mōkunā'mōg, ha' kux 'ohnāg.

4

Yeyox xix hāpxexka Xāmānit yōg 'ūhūn

¹ Ta tikmū'ūn xohix te hām'āktux, ha Paniye xop te' xupak. Yā hām'āktux Yeyox mūtik hāpkumep xop xohix nōy nā' mōg xexka', ha ta Yoām mūtik hāpkumep xop xohix tapax 'ohnāg. Tikmū'ūn te kama' hām'āktux, Yeyox te tikmū'ūn xohip-tox pix, ha ta Yoām te tikmū'ūn tūgnāg putox pix. ² Pa 'āmhok. Yeyox te 'ap-tox pix'ah, pa Yeyox yōg tik xop tep-tox pix.

³ Ha Yeyox te nōm 'āpak, tu ta' mōg hāpxexka Yonex kūnāpah, tu putpu' mōg hāpxexka Ganinet tu'. ⁴ Pa' xip hāpxexka Xāmānit, ha nōm hā yāyikutut, yā Topa tep-tup.

⁵ Tu ta' nūn, tu nūktu kōmēn Xik tu' xupep hāpxexka Xāmānit kopah, yā Yako yōg hām yīkah. Yā hōmā Yako te yāy kutok Yoye pu hām hōm. ⁶ Yā' xip Yako yōg kōnāg xupup kox, ha ta' tuknōg Yeyox, hu kōnāg xupup kox kux tu' yūm, 'ihā māyōn te yāy kote' yūm.

⁷ Ha ta' nūn 'ūhūn hāpxexka Xāmānit yōg, nūy kōnāg tat xut. Ha Yeyox te:

—'Ā kōnāg 'ūm tat, 'ū xo'op. Kaxīy.

⁸ Yā Yeyox yōg tik xop 'ap xip'ah. 'Ūmōg kōmēn tu', nūy yāy xit'ax pop.

⁹ Ha 'ūn te:

—'Āmūn yā Yoneo xop kopa 'āxip, pak mūn yā Xāmānit xop kopak xip. Teptu 'ātu 'ākax, hu: “'Ā kōnāg 'ūm tat”? Kaxīy.

Yā Xāmānit xop te hāpxopmā 'ohnāg Yoneo xop mūtik.

¹⁰ Ha Yeyox te:

—'Ok xate' yūmmūg Topa te tikmū'ūn pu nōm hok hōm, tu nū' nōm kutnāhā'? 'Ok xate' yūmmūg 'ūgmūn 'ū'ūm? Xate' yūmmūg, nūy ta 'ātu 'ākax, yīy 'āte xa' hōm kōnā'āg, nōm te tikmū'ūn hīnnā xe'ēgnāg. Kaxīy.

¹¹ Ha 'ūn te:

—Notot, naxtox 'ūm yūm hok, ha kōnāg xupup kox tox. Tep hā' xut xate kōnā'āg, nōm te tikmū'ūn hīnnā xe'ēgnāg? ¹² Yūmū yōg mōnāyxop Yako te yūmū'ā hōm nūhū' kōnāg xupup kox. Yako te' xo'op nūhū' kōnā'āg, xik-tok te', xix yōg xokxop tut xop te'. 'Ok 'āmūn xexka', ha ta Yakok-tōgnāg? Kaxīy.

¹³ Ha Yeyox te:

Tikmū'ūn te' xo'op kōnā'āg nūhū', pa hāpxip 'īhā kōnāg tup-tup xūy 'ūxeheh. ¹⁴ Pa 'āte tikmū'ūn pu kōnāg nōy hōm, ha tikmū'ūn te nōm xo'op, tu xe kōnāg putup xūy pip putup'ah. 'Āte tikmū'ūn pu' hōm nō'ōm kōnā'āg, ha nōm te nāgyīkox putuk tikmū'ūn kuxa kopah, tu tikmū'ūn hīnnā xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. Kaxīy.

¹⁵ Ha 'ūn te:

—'Ā' hōm nō'ōm kōnā'āg, ha xe kōnāg putup xūy 'ūm pip putup'ah, ha 'āte putpuk nūn putup'ah nūnteh, nūy kōnāg tat xut. Kaxīy.

16 Ha Yeyox te:

—Mōg, nūy 'āyīpxox xānā', pu nū'. Kaxīy.

17 Ha 'ūn te:

—'Ap xip'ah 'ūgyīpxox. Kaxīy.

Ha Yeyox te:

18 —Hamūn, xate hām'āktux xe'e', 'a' xip'ah 'āyīpxox. Pa hōmā xate 'āyīpxox mūtik yāytaha', tu' nīm, nūy nōy mūtik yāyta', tu mōktu 'āyīpxox xohix te' 5 te kaxīy, ha ta hōnhā 'ātihi tik mūtik, pa yā 'a 'īpxox'ah. Xate hām'āktux xe'e', 'ap koit'ah. Kaxīy.

19 Ha 'ūn te:

—'Āte' yūmmūg nōmhā, xate Topa pupi hām'āktux, yā 'ūgyūmmūg xexkah. 20 'Ūgmū yōg mōnāyxop te Topa pu nūktettex yīktix tu' nūhū', pa 'āxop te' xuktux, 'ūmax, pu Topa pu nūktettex kōmēn Yenoyanēn tu'. Kaxīy.

21 Ha Yeyox te:

—Nixxix, 'ūxupax. Hāpxip puxix tikmū'ūn te Topa pu nūktettex putup, pa yīktix tu nūktettex hok, xix Yenoyanēn tu' nūktettex hok. 22 'Āxop te Topa pu nūktettex, pa nōm yūmmūg 'ohnāg. 'Ūgmū'āte Topa pu nūktettex, tu nōm yūmmūg. 'Ūgmūg xop yā Yoneo xop, ha ta' xip tik puxet Yoneo xop kopah, tu nōm te tikmū'ūn kuxa kummuk xit, tu' kuxa maxnāhā'. 23 Pa hāpxip 'īhā, yā hōnhā 'īhā tikmū'ūn te Topa pu nūktettex putup, tu Topa 'āktux max xe'ep-tup yāy kuxa kopah, tu Topa yōg hāmyūmmūg xe'e yūmmūg putup. Topa tep-tup, puyīy tikmū'ūn Topa pu nūktettex hā kaxīy. 24 Topa yā' kozuk, 'ap yīn xip'ah. Yā' max, pu tikmū'ūn Topa pu nūktettex yāy kuxa hā, tu Topa yōg hāmyūmmūg xe'e yūmmūg. Kaxīy.

25 Ha 'ũn te:

—'Ũnũn putup nõ'õm. Topa te nõm nõ'kutnãp-tup, yã' xuxet'ax Kunnix, yã Topa te nõm yãykutnãhã'. 'Ăte' yũmmũg 'ũnũn putup, tu yũmũ'ã hãpxop xohix xexka yũmmũgãp-tup. Kaxĩy.

26 Ha Yeyox te:

—Yã hamũn, yãg mũn, nõm te 'ãmũtik hãm'ãktux. Kaxĩy.

27 Ha ta' nũn Yeyox yõg tik xop, tu nõktu' pẽnãhã' Yeyox te hãm'ãktux 'ũn mũtik, tu' yẽy, tu 'ũn pu' yĩkopit 'ohnãg, hu: “Putep putup?” Kaxĩy. Tu Yeyox pu' yĩkopit 'ohnãg, hu: “Tep mũn 'ãktux?” Kaxĩy.

28 Ha 'ũn te yãy yõg naxtox nĩm, tu ta' mõg kõmẽn tu', tu tikmũ'ũn pu hãm'ãktux, hu:

29 —Mã, nũy pẽnã tihik, tute' xuktux 'ãte hãpxopmã xohix xexka'. 'Ok nõ'õm yã Kunnix, yã Topa te nõm yãykutnãhã'? Kaxĩy.

30 Ha ta' mõg tikmũ'ũn, nũy Yeyox pẽnã'.

31 Ha ta' pip Yeyox yõg tik xop, tu Yeyox mũtik hãm'ãktux, hu:

—Yãyã, 'ãpu 'ãxit'ax mã'. Kaxĩy.

32 Ha:

—'Ũxip xit'ax yõgnũ' xate' yũmmũg'ah. Kaxĩy.

33 Ha Yeyox yõg tik xop te yãy mũtik hãm'ãktux, hu:

—'Ok tikmũ'ũn te tu' hõm 'ũxit'ax? Kaxĩy.

34 Ha Yeyox te:

—Pute 'ũm 'ũgxit'ax? Yã 'ãte hãpxopmã Topa te nõm putup. Yã 'ũgxit'ax putuk. Topa te nõgkutnãhã', hak hãm kuxyãp-tup. Yã 'ãte Topa puk hãm, yã' xit'ax putuk. Yã 'ãxop tep-tuppax 'ãxit'ax, ha 'ãtep-tuppax 'ũghãm Topa te nõm putup.

35 Xate hãm'ãktux, hu: “Mãyõnhex 'ãnuk xohix te'

4 nōg putup, 'ihā' ta' mīnta'." Kaxīy. Pa 'āte xa hām'āktux, hāmpēnā! Hōnhā 'ūta'. 'Ūnūnnā', pu' max hōnhā'. Pēnā tikmū'ūn nūn hōnhā, nūy kuxa mām 'ūgkopah, yā mīnta ta nūnnā putuk hōnhā. ³⁶ Tikmū'ūn te mīnta ta nūnnāhā', ha xuxyā te tu' pago. Hā kaxīy nōm te 'ātu tikmū'ūn nūnnāhā', puyīy hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg, yīy ta' kuxa hittup nōm te hāpxop xap xok xix nōm te mīnta ta nūnnāhā', yā' hittup 'ūtix. Hā kaxīy tik te tikmū'ūn puk mūn yūmmūgāhā', ha ta' nōy te tikmū'ūn māmāhā 'ūgkopah, yā' kuxa hittup 'ūtix. ³⁷ Yā hām'āktux xe'e': "Tik te hāpxop xap xok, ha ta' nōy te mīnta ta nūnnāhā'". Kaxīy. Hā kaxīy tik te tikmū'ūn puk mūn yūmmūgāhā', ha ta' nōy te tikmū'ūn kuxa māmāhā 'ūgkopah. ³⁸ 'Āte mō 'āxop pok, xa mīnta ta nūnnā'. Xate hāmxa 'ohnāg. 'Ūnoy te hām xaha', ha xate mīnta nūnnāhā'. Yā xate tikmū'ūn kuxa māmāhā 'ūgkopah. Kaxīy.

³⁹ Ha ta' kuxa mām ka'ok Yeyox kopa kōmēn Xāmānit yōg tikmū'ūn xohix. Yā 'ūn te hām'āktux, hu: "Mā, nūy pēnā tihik, tute hām'āktux 'āte hāpxopmā xohix xexka". Kaxīy. ⁴⁰ Ta' nūn kōmēn Xāmānit yōg tikmū'ūn, tu nūktu Yeyox tu' kax, pu nox xip. Ha' nox tihi' nūmūtik 'āmnīy tix hā.

⁴¹ Ha xe xape xohix te Yeyox yōg hām'āktux 'āpak, hu' kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, ⁴² tu 'ūn pu hām'āktux, hu:

—Hōmā 'ūgmū'āte 'ōg hām'āktux 'āpak, pa hōnhā Yeyox yōg hām'āktux 'āpak, hu' yūmmūg Yeyox te hām xexka yōg tikmū'ūn kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu'. Kaxīy.

Yeyox te tik xexkak-tok hittupmāhā'

⁴³ Āmnĩy tix nõg, ha ta' mōg Yeyox hāpxexka Ganinet tu'. ⁴⁴ Yā, hōmā Yeyox te' xuktux hu: “Ũxape xop te Topa pupi hām'āktux xop 'āpak 'ohnāg yāy yōg hām tu', pa hām nõy yōg tikmũ'ũn te nōm 'āpak. Kaxĩy.

⁴⁵ Ta' nũn Yeyox, tu nũktu' xupep hāpxexka Ganinet tu', ha Ganinet yōg tikmũ'ũn tep-tup Yeyox. Yā hōmā Ganinet yōg tikmũ'ũn te' pēnāhā Yeyox te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg punethok kōmēn Yenoy-anēn tu', 'ĩhā' xip 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōā'yēn.

⁴⁶ Ha ta' mōg Yeyox, tu mōktu' xupep kōmēn Kānā tu' hāpxexka Ganinet kopah. Yā hōmā Yeyox te kōnāg hā xupyāg mĩy Kānā tu', yā yāyhā xupyāg.

Ha ta' xip Kānā tu kōmēn Kapānām yōg tik xexka' hak-tok pakut. ⁴⁷ Tik te Yeyox nũn 'āpak, tu ta' mōg, tu mōktu Yeyox tu' kax, pu nũ', nũyk-tok pit hittupmā', yā 'ũxok putũmnāg. ⁴⁸ Ha Yeyox te:

—'Āte hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg 'ohnāg, ha ta 'ākuxa yũm 'ohnāg. Kaxĩy.

⁴⁹ Ha tik te:

—Yāyā, mā hōnhā mō'ka'ok. 'Ũxok putũmnāg 'ũgkutok! Kaxĩy.

⁵⁰ Ha Yeyox te:

—Mōg, 'āk-tok hip-tup. Kaxĩy.

Ha tik kuxa yũm Yeyox yōg hām'āktux kopah, tu ta' mōg, ⁵¹ pa yōg kāmānat xip putat kopah, tu hām'āktux, hu:

—'Ũhi 'āk-tok. Kaxĩy.

⁵² Ha tik te:

—Pi'yā' yũm māyōn, 'ĩhā' hittup kōnāmāhā? Kaxĩy.

Ha:

—Yā māyōn te yāy kote' yũm, 'ĩhā xuxi'. Kaxĩy.

⁵³ Ha tik te' yūmmũg yā māyõn te yāy kote' yūm 'ĩhā Yeyox te: “Āk-tok hip-tup”. Kaxīy.

Ha tik kuxa mām Yeyox kopah, xix' xape xop kuxa mām kamah.

⁵⁴ Yā Yeyox te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg tix hāpxexka Ganinet tu'. Yā hōmā Yeyox xip hāpxexka Yonex tu', tu ta' nūn hāpxexka Ganinet tu'.

5

Yeyox te' hittupmāhā tik yīn mōg hok

¹ Hāpxip 'ĩhā' xip'ax Yoneo xop yōg 'āmuk xexka kōmēn Yenoyanēn kopah, ha ta' mōg Yeyox Yenoyanēn tu', tu mōktu' xupep. ² 'Ūxup puxhep max kōmēn yōg hāmpak'ax yīkox yīkah. Yā hāmyīkox 'ūxuxet'ax kahnēn yōg hāmyīkox, ha puxhep max 'ūxuxet'ax Metex, yā Yoneo xop yīy'ax kopah. Yā' pip kuxkaxax xohix te' ⁵ puxhep max yīmap. ³ Ha kuxkaxax kopa' pip pakut xop, yā' pa hok xop xix hāpkumep hok xop xix yīn mōg hok xop. 'Ūxohix te kōnāg yo'ok hip. ⁴ Hāpxip ha ta' xupep pexkox yōg nū'kutnā'ax, tu kōnāg kanop, ha ta pakut xop mōg kōnāg hah, ha nōm mō'nāhā hāmāxap, puxix tu' hittup.

⁵ Ha ta' xip tihik, tu' pakutpax hāmyāxatamuk xohix te' 38 hā. ⁶ Ha Yeyox te' pēnāhā', tu' yūmmũg tik pakut mōkuma'mōg, ha Yexox te:

—'Ok xatep-tup 'āhittup? Kaxīy.

⁷ Ha tik pakut te:

—Yāyā, 'ap xip'ah 'ūnōy, nōm tek mōgāhā puxhep max tu', 'ĩhā kōnāg yo'ok. 'Āte mīkaxxap ku'īn hāg yīxohoh, pa' nōy xupep hāmāxap. Kaxīy.

⁸ Ha Yeyox te:

—Pu 'āg-nīhā xip! 'Ōg 'īxtet pa', nūy ta mōg! Kaxīy.

⁹ Ha tik hittup mō'ka'ok, tu 'īxtet paha', tu ta' mōg.

¹⁰ Pa' pip Yoneo xop, tu tik pu hām'āktux, hu:

—Hōnhā nit xap. Yā' kax'āmi tikmū'ūn yōg xat'ax yōg tappet tu', tu hām'āktux, hu: “Nit xap hā 'īxtet tat hok”. Kaxīy.

¹¹ Ha tik te:

—Tik tek hittupmāhā', tu 'ā hām'āktux, hu: “Pu 'ōg 'īxtet pa', nūy ta mōg. Kaxīy.

¹² Ha:

—'Ū'ūm tihik nō'ōm, nōm te hām'āktux hu: “Pu 'ōg 'īxtet pa'”? Kaxīy.

¹³ Pa tik te' yūmmūg 'ohnāg, yā' mōg Yeyox. Yā' pip tikmū'ūn xohix 'ōnteh, yīy ta' mōg.

¹⁴ Hāpxip 'īhā' mōg Yeyox Topa pet xexka ha', tu mōktu tik xipihī', tu:

—'Āpu yāy pēnā', yā 'āhittup. Pu 'ūxe hāpkummuk mīy hok. Hāpkummuk mīy, nūy ta putpu 'āpakut xexkanām. Kaxīy.

¹⁵ Ta' mōg tihik, tu Yoneo xop pu hām'āktux hu:

—Yeyox tek hittupmāhā'. Kaxīy.

¹⁶ Yīy ta' gāy Yoneo xop, hu Yeyox kute'ex kummuk. Yā nit xap 'īhā tik hittupmāhā'.

¹⁷ Pa Yeyox te tu hām'āktux, hu:

—Yōgnū 'ātak hām mōkuma'mōg, tu' hup 'ohnāg, ha tak hām kamah. Kaxīy.

¹⁸ Yīy ta' gāy xexka Yoneo xop, hu Yeyox putex putup. Yā Yeyox te nit xap yōg xat'ax koxyōy, tu Topa 'āktux hu: “Yognū 'ātak”. Kaxīy. Yā Topa putuk Yeyox. Yīy ta' gāy Yoneo xop.

Topak-tok te' xat

¹⁹ Ha Yeyox te:

—Āte hām'āktux xe'e, 'ap koit'ah. 'Ūgmūn, yā 'ātak kutok pit, tu yāp-xehnāg hā hāpxopmā 'ohnāg, pa yōg 'ātak te hāpxopmā', ha 'āte' pēnāhā', tu kama' mīy, hā' putuk. ²⁰ Ātak te mōgyāy xe'ēgnāg, yā mō yāy kutok yāy xe'ēgnāg, tuktok pu yāy yōg hāpxopmā'ax xohix mūg, puyīy pēnā'. Hōnhā tute tikmū'ūn pu hāpxopmā'ax mūg, ta hāpxip 'īhā hāpxopmā'ax max xe'ēgnāg mūg putup, xayīy 'ākuxa yēy. ²¹ Yōgnū 'ātak te xakix xop putpu' hīnnāhā', yā tute' hīnnāhā', xixk mūn Topak-tok te tikmū'ūn hīnnāhā' kamah, tu tikmū'ūn 'ūm putup tu nōm hīnnāhā'. ²² Yōgnū 'ātak te tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit 'ohnāg, nūy yōg hāpkummuk mī'ax hā yānān 'ohnāg. Tute yāy kutok xat, pu kopit, ²³ puyīy 'ūgmūn pe tu paxeh xexkah, yā tikmū'ūn te 'ātak pe'paxex xexka putuk. Tikmū'ūn 'ūm tek-tok pe'paxex xexka 'ohnāg, tu 'ātak pe'paxex xexka 'ohnāg kamah. Yā 'ātak te yāy kutok nū'kutnāhā'.

²⁴ —Nūhū yā hām'āktux xe'e'. Tikmū'ūn 'ūm te yōgnū hām'āktux 'āpak, tu Topa kopa' kuxa mām ka'ok, puxix hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. Topa te nūgkutnāhā'. Āte nōm yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān putup'ah, ha' xakix xe'e putup'ah, pa' hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. ²⁵ Nūhū hām'āktux xe'e. Hāpxip 'īhā, yā hōnhā 'īhā kamah, xakix xop te Topak-tok yōg hām'āktux 'āpak putup, tu' xupak xop hip-tup. ²⁶ Ātak kopa' xip 'ūhi'ax, yā tute hi'ax hōm. Tute yāy kutok pu' hōm, ha' xip 'ūhi'ax Topak-tok pit kopah. 'Ūgmūn, yā Topak-tok, tu hi'ax hōm kamah, ²⁷ ha 'ātak te yāy kutok xat, pu tikmū'ūn yōg hāpkummuk

mīy'ax kopit. Hamūn, 'ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok.

²⁸ —Texīy 'ākuxa te' yēy? Hāpxip 'ihā xukpot tu xakix xohix xop te yōgnū hām'āktux 'āpak putup, ²⁹ tu xukpot nīm putup, tu ta' mōg. Nōm te hāpxopmā max te putpu' hip-tup, tu hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg, ha ta nōm te hāpkummuk mīy te putpu' hip-tup, ha' kopit putup 'ūyōg hāpkummuk mīy'ax, nūy hāpkummuk mīy'ax hā' yānān.

Yeyox te' xat

³⁰ Yeyox te xe:

—Āte yāp-xehnāg hā hāpxopmā 'ohnāg, pa Topa te hām'āktux, ha 'āte' xupak 'ūxohix xexkah. Hā kaxīy 'āte tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit, tu' kopit xe'e'. Āte' mīy 'ohnāg 'āte nōm putup, pa 'āte' mīy Topa te nōm putup. Tute nūgkutnāhā 'ūgmūn.

³¹ —Āte yāy 'āktux, ha ta 'āxop hām'āktux, Yeyox max'ah, yā hām'āktux 'ap xe'e'ah. ³² Pa' nōy tek mūn 'āktux kamah. Yā 'ātak tek mūn 'āktux kamah. 'Āte' yūmmūg tutek mūn 'āktux xe'e'. ³³ Hōmā 'āxop te mō' nōy pok Yoām hah, ha Yoām tek mūn 'āktux xe'e'. ³⁴ 'Ap 'ātep-tup'ah, pu tikmū'ūn tek mūn 'āktux. Pa 'āte xa Yoām 'āktux, xayīy 'āxop Yoām yōg hām'āktux 'āpax, puyīy Topa 'āxop kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu'.

³⁵ —Yoām te kuyānām tat'ax putuk, ha xatep-tup, tu 'ākuxa hittup Yoām yōg kuyānām kopah. Yā kuyānām xip, ha tikmū'ūn te hāmyūmmūg, tu Topa yōg putat max pēnāhā'. Yā' xip Yoām, ha tikmū'ūn tek mūn yūmmūg xix hāmmax yūmmūg. ³⁶ Yoām tek mūn 'āktux, yā' max. Pa 'āte hāpxopmā max. Yā' max xe'ēgnāg. Yōg 'ātak te nūgkutnāhā', 'ūyīy

hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg. Nōm te xak mūn mūg, ha xate' yūmmūg yōgnū 'ātak te nūgkutnāhā'. ³⁷ 'Ātak tek mūn 'āktux max kamah. Tute nūgkutnāhā nūnteh. 'A xate Topa te hām'āktux 'āpak'ah, tu Topa pēnā 'ohnāg, ³⁸ ha 'ap xip ka'ok'ah Topa yōg hām'āpak max'ax 'ākuxa kopah, 'ākuxa mām 'ohnāg Topa yōg hām'āpak max'ax kopah hah. Topa te nūgkutnāhā', pa 'ākuxa mām 'ohnāg 'ūgkopah. ³⁹ 'Āxop te Topa yōg tappet mōkupix punethok, tu hāmpē'āpaxex Topa yōg tappet mōkupix, xayīy hi xe'ēgnāg mōkuma'āmōg, ha' kux 'ohnāg. Pa 'āmhok. Yā Topa yōg tappet tek mūn 'āktux, ⁴⁰ pa 'a 'āxop tep-tup'ah, nūy 'ūg ha nū', nūy hi xe'ēgnāg mōkuma'āmōg, ha' kux 'ohnāg.

⁴¹ —'A 'āte' xak'ah, pu tikmū'ūn 'ūgmūn 'āktux max. ⁴² Yā 'āte 'āxop yūmmūg, yā 'āxop te Topap-tuppax 'ohnāg 'ākuxa hā. ⁴³ Yōgnū 'ātak te 'ā' hōm yāy yōg xuxet'ax, ha 'āte yāy 'ātak pupik xip, pa 'a 'āxop tek mūn pa 'ohnāg 'ākuxa hā. Yā 'āxop tek putup nōg. Ha ta' nōy nūn, yā 'ūyāy yōg xuxet'ax hā' nūn, ha ta 'āxop nōy pap-tup 'ākuxa hā, tu' nōy putup pax putup. ⁴⁴ 'Āxop tep-tup, pu tikmū'ūn 'āxop 'āktux max, pa 'āxop tep-tup'ah, pu Topa mūn 'āxop 'āktux max. Texīy 'ākuxa mām putup? ⁴⁵ Hāmpē'āpaxex hok 'āte yōgnū 'ātak pu 'āxop 'āktux kummuk putup. 'Āmhok. 'Ākuxa mām Mōyyex kopah, ha Mōyyex te Topa pu 'āxop 'āktux kummuk putup. ⁴⁶ 'Ākuxa mām xe'e Mōyyex kopah, nūy ta 'āxop kuxa mām 'ūgkopah, tuk mūn 'āpak. Hamūn Mōyyex tek mūn kax'āmi'. ⁴⁷ Pa 'ākuxa mām xe'e 'ohnāg Mōyyex yōg tappet kopah. Texīy 'āxop kuxa mām putup yōgnū hām'āktux kopah, tu nōm 'āpak?

Kaxīy.

6

Yeyox te tikmũ'ũn pu xit'ax nĩm

¹ Hāpxip 'ĩhā' mōg Yeyox, tu kōnāg xexka xak, yā kōnāg xexka 'āxet'ax Ganinet yōg xix 'āxet'ax nōy yā Timenit. ² Ha tikmũ'ũn xohix te Yeyox pe' mōg. Yā Yeyox te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, tu pakut xop hittupmāhā', ha tikmũ'ũn te' pēnāhā', hu' pe' mōg.

³ Ha ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop yĩktix tu', tu' mām. ⁴ Ha' xip'ax Yoneo xop yōg 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōā'yēn. ⁵ Ha Yeyox te' pēnāhā', pa' nūn tikmũ'ũn xohix, ha Yeyox te Pinip pu hām'āktux, hu:

—Pi'yā yūmũ'āte' pop'ax xit'ax tikmũ'ũn xohix pu'? Kaxīy.

⁶ Yā Yeyox te nōm 'āktux, nūy Pinip yōg hāpxopmā'ax kopit. Yā Yeyox te' yūmmūg tute hāpxopmāp-tup.

⁷ Ha Pinip te:

—Pām yōg tayūmak xohix. Yā tik hām mey te' 4, nūy tayūmak pop, nūy nōm hā' pop pām, ha ta tikmũ'ũn te pām kutōgnāg māp-tup. Kaxīy.

⁸ Ha 'Ānene te hām'āktux, yā 'Ānene te Yeyox yōg tik xop kopa' xip, yā Pet taknōy. 'Ānene te:

⁹ —'Ūxip nūnte kaxop pit, tu yōg pām te xemat hā' mīy, tu' xohix te' 5, xix yōg mām tix pip kamah. Tu texīy tikmũ'ũn xohix pu'? Kaxīy.

¹⁰ Ha Yeyox te:

—'Āpu 'ūxat, pu tikmũ'ũn māhām. Kaxīy. Yā' xux xohix pip. Ha' xat, ha' mām tikmũ'ũn, yā' xohix

te' 5.000 tihik, ha 'ũn pip kamah xix kakxop. ¹¹ Ha Yeyox te pām pop, tu Topa pu hām'āktux, hu:

—'Ũmax pām xix māhām. Puxi'. 'Āmax. Kaxīy.

Tu pām koxip, tu tikmũ'ũn pu' nīm, tu mām koxip kamah, tu tikmũ'ũn pu' nīm, ha tikmũ'ũn te xohix pop, hu ta' kux, 'ap nōy putup'ah. Puxix. ¹² Tu' mā kux, tu' hix ka'ok, ha Yeyox te yāy yōg tik xop pu:

—'Āpu yā 'āxit'ax yāg xohix mām tikmũ'ũn te nōm putup'ah. Nōm putyōn hok. Kaxīy.

¹³ Ha Yeyox yōg tik xop te' xit'ax yāg mām, tu manax hā' tat, yā manax xohix te' 12, tikmũ'ũn te nōm mā 'ohnāg. Yā Yeyox te pām xemat te' 5 hā' mīy xohix.

¹⁴ Ha tikmũ'ũn te' pēnāhā', yā Yeyox te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg. Tikmũ'ũn te:

—Topa yōg tappet tu' xuktux, 'ũnũn putup tik te Topa pupi hām'āktux hām xexka tu'. Hamũn, Yeyox yā nō'ōm. Kaxīy.

¹⁵ Tikmũ'ũn tep-tup, nūy Yeyox mōgā mō'ka'ok, nūy Yeyox mīy tikmũ'ũn yōg xat'ax, pa Yeyox te' yūmmūg, hu ta' mōg yīktix tu', tu yāp-xehnāg xip.

Yeyox te kōnāg yīmũ' mōg pata hā

¹⁶ 'Āmāxak ha ta' mōg Yeyox yōg tik xop, tu yīktix tu yīxoho' tu mōktu' mōxaha kōnāg xexka tu', ¹⁷ tu mīpkox tu' mōxaha', tu nōm mōxakux, tu kōnāg tu' mōg kōmēn Kapānām tu'. 'Āmnīy, ha ta' xupep 'ohnāg Yeyox yāy yōg tik xop tu'. ¹⁸ Pa 'āmuuh xexka te mō'kouk, ha kōnāg tot xexkah, ¹⁹ ha Yeyox yōg tik xop te mīpkox mōgāhā', tu mōktu 5 kīnōm ha' mōg pe' 6 ha' mōg, tu' pēnāhā', pa' xip Yeyox, ha kōnāg yīmũ' hāpkumep, yā' kōnāg yīmũ' mōg pata

hã, tu mĩpkox yĩka' nũn, ha ta' yĩpkutuk Yeyox yõg tik xop, ²⁰ ha Yeyox te:

—'Ũgyĩpkutuk hok, yãg mũn. Kaxĩy.

²¹ Tu ta mĩpkox hã mõ'nãhã Yeyox, yĩy ta' hittup Yeyox yõg tik xop, yã mõ'nãhã', ta hãpxip 'ohnãg ha ta' xupep mĩpkox hãpkux nõy tu'.

Tikmũ'ũn te Yeyox xak

²² Hãptup ha ta tikmũ'ũn te kõnãg xexka xatapa' pip hãpkux nõy tu', tu' pẽnãhã mĩpkox kutõgnãg yãp-xehnãg mõg nõm te Yeyox yõg tik xop tat, pa Yeyox mõ'tat 'ohnãg.

²³ Ha ta' nũn kõmẽn Timenit tu' mĩpkox xape xohix, tu nũktu' mõxaha hãpkux tu'. Yã hõmã tikmũ'ũn te pãm mãhã 'õnteh. Yã Yeyox te Topa pu pãm 'ãktux 'õnteh. ²⁴ Ha tikmũ'ũn te' pẽnãhã 'ap xip'ah Yeyox, ha Yeyox yõg tik xop 'ap pip'ah kamah. Tikmũ'ũn te mĩpkox tu' mõxaha', tu ta' mõg kõmẽn Kapãnãm tu', nõy Yeyox xax.

Yeyox te pãm putuk, tu tikmũ'ũn hĩnnãhã'

²⁵ Tu ta' mõg tikmũ'ũn, tu kõnãg xexka xak, tu mõktu' mõxaha hãpkux nõy tu', tu Yeyox xak, tu' xipihĩ', tu Yeyox pu:

—Notot, hãm'ũmhã 'ãxupep nũnteh? Kaxĩy.

²⁶ Ha:

—'Áte xa hãpxe'e 'ãktux. 'Áxop tek xak, xayĩy pãm mã', tu mõktu 'ãhix ka'ok. 'Áte hãpxopmã', pa 'ãxop te nõm yũmmũg 'ohnãg. 'Ũgka'ok, pa 'ãxop te nõm yũmmũg 'ohnãg. ²⁷ 'Ápu pãm xax hok, yã hãpxip kutõgnãg 'ĩhãg-nox pãm. 'Ápu pãm nõy xax, yã' nõy xip ka'ok hãmyãxatamuk xohix kux 'ohnãg hã. 'Ũgmũn, yã Tikmũ'ũn Kutok, tu xa' popmãp-tup

pām nō'ōm. Hamūn, Topa tek xat, 'ū' hōm nō'ōm. Kaxīy.

²⁸ Ha tikmū'ūn te:

—Topa te putep putup, pu tikmū'ūn mīy? Kaxīy.

²⁹ Ha Yeyox te:

—Topa tep-tup nūhū'. Tutep-tup, pu tikmū'ūn kuxa mām nōm kopah Topa te nōm nū'kutnāhā'. Kaxīy.

³⁰ Ha tikmū'ūn te:

—'Āpu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, puyīy tikmū'ūn kuxa mām 'ākopah. Putep mūn mīy putup? ³¹ Hōmā 'ūhittap yūmū yōg mōnāyxop te' māhā nōm te pām putuk 'ūxuxet'ax mānā', yā hām panip xexka tu' māhā'. Hāmūn, Topa yōg tappet te: “Topa te pexkox tu' putxok pām, puyīy tikmū'ūn mā'. Kaxīy.

³² Ha Yeyox te:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux. 'A Mōyyex te xa' pōpmā 'ohnāg pexkox yōg pām, pa yōgnū 'ātak te xa' popmāhā pexkox yōg pām xe'e'. ³³ Topa te pām 'ūm popmāhā'? Yā nōm te pexkox tu' nūn, ha nōm te tikmū'ūn xohix hīnnā mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. Kaxīy.

³⁴ Ha tikmū'ūn te:

—Notot, 'āpu 'ūgmū'ā popmā' nō'ōm pām. 'Āpu nōm popmā mōkumamōg. Kaxīy.

³⁵ Ha Yeyox te:

—'Āte pām putuk nō'ōm pexkox yōg. Pām te tikmū'ūn hīnnāhā', ha 'āte tikmū'ūn hīnnāhā', puyīy hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg. Tikmū'ūn tek ha' nūn, puxix putup xūy nōāp-tup 'ūkuxa kopah. Tikmū'ūn tek mūn kopa' kuxa mām, puxix kōnāg putup xūy putuk nōāp-tup 'ūkuxa kopah, yā 'a xe kōnāg putup xūy putuk xip putup'ah 'ūkuxa kopah.

³⁶ Pa 'āte xa' xuktux, 'āxop tek pēnāhā', pa 'ākuxa mām ka'ok 'ohnāg. ³⁷ Yōgnū 'ātak te 'ā' popmāhā tikmū'ūn, puyīy' kuxa mām 'ūgkopah, ha nōm tek ha' nūn putup, ha 'āte xohix pop putup, tu 'āteputup nōg 'ohnāg putup, yā yōg xop, 'āte mō nōm yāy xe'ēgnāg. ³⁸ Hamūn, 'āte pexkox tuk nūn tuk yīxoho', nūy mīy Topa te nōm putup. Yā tute nūgkutnāhā'. 'Ak nūn'ah, nūy mīy 'āte nōm putup. ³⁹ Topa te nūgkutnāhā', 'ūyīy hāpxopmā', yā 'āte yāy yōg tikmū'ūn xaxok 'ohnāg. Yā nōm te' kuxa mām'ax xaxok putup'ah, ha Hāmgāyāgnāg te nōm pop putup'ah. 'Ātak te 'ā nōm popmāhā', ha 'āte nōm putpu' hīnnāp-tup hāmyāxatamuk xohix xox putox 'īhā'. ⁴⁰ Hamūn, yōgnū 'ātak tep-tup hā kaxīy. 'Ūp-tup, puyīy nōm hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, yā nōm xohix te Topak-tok pēnāhā', hu' kuxa mām Topak-tok kopah. Ha ta hāmyāxatamuk xohix xox putox 'īhā putpu' hīnnāp-tup 'āte'. Kaxīy.

⁴¹ Ha Yoneo xop te Yeyox 'āktux kummuk kōnāmāhā'. Yā Yeyox te: “'Ūgmūn yā pām putuk, nōm te pexkox tu' yīxoho'”. Kaxīy.

⁴² Ha Yoneo xop te:

—Yā tihik nūhū', yā Yeyox. 'Ok Yoyek-tok? Yūmū'āte' yūmmūg 'ūyōg 'ātak xi' tut. Teptu hām'āktux pexkox tu' yīxoho'? Kaxīy.

⁴³ Ha Yeyox te:

—'Āhup. Yāy mūtik hām'āktux kummuk hok!

⁴⁴ Yōgnū 'ātak tek ha tikmū'ūn nūnnāhā', yā' kuxa mām 'ūgkopah. Ha Topa te tikmū'ūn nūnnāp-tup'ah, yā' kuxa mām putup'ah 'ūgkopah. Ha ta hāmyāxatamuk xohix xox putox 'īhā' 'āte yāy yōg xop putpu' hīnnāp-tup. ⁴⁵ Hōmā 'ūhittap tik te

Topa pupi hām'āktux xop te' kax'āmi, hu: “Topa te tikmũ'ũn xohix xexka pu hāmyũmmũgāhā'. 'Ūxohix te 'ātak 'āpak, hu hāmyũmmũg, yā nōm xohix 'ũg ha' nũn putup. ⁴⁶ 'Ap 'āte hām'āktux'ah tik 'ũm te Topa pēnāhā'. Nōm te Topa ha' nũn, yā nōm puxehnāg te Topa pēnāhā'.

⁴⁷ —'Āte xa hāpxe'e 'āktux. Tikmũ'ũn kuxa mām ka'ok 'ũgkopah, puxix hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. ⁴⁸ 'Ūgmũn yā pām putuk, tu tikmũ'ũn hīnnāhā'. ⁴⁹ Hōmā 'ūhittap mōnāyxop te pām mānā māhā hām panip xexka tu', pa' xakix pax. ⁵⁰ Pa tikmũ'ũn 'ũm te pām nōy māhā', puxix xakix ka'ok putup 'ohnāg. ⁵¹ 'Ūgmũn yā pām putuk, tu tikmũ'ũn hīnnāhā', ha' hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. 'Āte pexkox tuk yīxohoh. Tikmũ'ũn 'ũm te' māhā', puxix hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. Pute 'ũm pām nō'ōm 'āte tikmũ'ũn pu nōm hōm? Yā yāy yōg yīn. 'Āte yāy yīn hōm, puyīy tikmũ'ũn xohix hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. Kaxīy.

⁵² Ha ta' gāy Yoneo xop, tu yāy mūtik hām'āktux, hu:

—Texīy tik te yūmũ'ā yāy yīn hōm, 'ũ mā'? Kaxīy.

Yā tikmũ'ũn kuxa mām'ax te' putuk tikmũ'ũn te Yeyox yīn māhā'.

⁵³ Ha Yeyox te:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux. Tikmũ'ũn te Tikmũ'ũn Kutok yīn mā 'ohnāg, yāg yīn mā 'ohnāg, pixix hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg 'ohnāg. Tikmũ'ũn te Tikmũ'ũn Kutok hep 'āta xo'op 'ohnāg, puxix hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg 'ohnāg. ⁵⁴ 'Ūxohix tek yīn māhā', tuk hep 'āta xo'op, puxix hi mōkuma'mōg,

ha' kux 'ohnāg, ha ta hāmyāxatamuk xohix xox putox 'ihā 'āte nōm putpu' hīnnāp-tup. ⁵⁵ Hamūn, 'ūgyīn yā xit'ax xe'e, xik hep 'āta yā hep xe'e'. ⁵⁶ Tikmū'ūn 'ūm tek yīn māhā' xik hep 'āta xo'op, yā nōm kuxa mām 'ūgkopah, hak xip ka'ok nūmūtik. ⁵⁷ Yōgnū 'ātak te nūgkutnāhā', tuk hīnnāhā'. Hā kaxīy 'āte tikmū'ūn hīnnāhā', nōm tek yīn māhā', yā' kuxa mām 'ūgkopah. ⁵⁸ 'Āte pām putuk, tu pexkox tuk yīxohoh, yā' putuk'ah pām nōy. Mōnāyxop te nōm māhā', pa' xakixpax. 'Ūxohix 'ūm tek yīn māhā', yā' kuxa mām 'ūgkopah, puxix hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. Kaxīy.

⁵⁹ Hā kaxīy hām'āktux Yeyox Yoneo yōg Topa pet kopah kōmēn Kapānām tu'.

Yeyox yōg hām'āktux'ax te tikmū'ūn hīnnāhā'

⁶⁰ Yā hām'āktux 'āpak tikmū'ūn xohix, nōm te Yeyox pe' mōg, tu:

—Yā tute yūmū'ā hāmyūmmūg ka'ok yūmmūgāhā'. 'Ū'ūm te nōm 'āpak, nūy yīpkox pi'? Yā tik 'ohnāg. Kaxīy.

⁶¹ Hā kaxīy hām'āktux kummuk Yeyox pe' mōg xop. Tikmū'ūn te Yeyox pu hām'āktux 'ohnāg, pa Yeyox te tikmū'ūn yōg hām'āktux'ax yūmmūg, tu:

—'Ok yōgnū hām'āktux te 'āxop kuxa nōā'?

⁶² Paxpu 'āxop te' pēnāhā 'ūgmūn, yā Tikmū'ūn Kutok pēnāhā', 'ihāg mōg pepix putpu' yāy yōg xip'ax tu', nūy ta putep pe 'āxop paxex putup?

⁶³ Tikmū'ūn koxuk pip, puxix hi tikmū'ūn. Yōgnū hām'āktux te' koxuk putuk, tu tikmū'ūn hīnnāhā'.

⁶⁴ Pa' pip 'āxop kopah tikmū'ūn kuxa mām 'ohnāg. Kaxīy.

Yă hōmă 'ūhittap Yeyox te' yūmmũg mōkuma'mōg yăg xop kuxa mām 'ohnăg, tu kama' yūmmũg tik te' găy xop mōgăp-tup Yeyox hah, puyïy xūygă'.

⁶⁵ Ha Yeyox te:

—Hamŭn 'ăte xa hām'ăktux, Topa tek ha tikmũ'ŭn nŭnnăhă, puxix 'ŭg ha nŭ'. Pa Topa tek ha tikmũ'ŭn nŭnnă 'ohnăg, puxix nŭn 'ohnăg, yă 'ŭgkopa' kuxa mām putup'ah. Kaxïy.

⁶⁶ Yïy ta Yeyox nïm tikmũ'ŭn xohix te', tu xe Yeyox pe' mōg 'ohnăg, ⁶⁷ ha Yeyox te yăy yōg tik te 12 xop pu:

—'Ok 'ăxop tek nïm putup kamah, nŭy ta mōg? Kaxïy.

⁶⁸ Ha Xīmām Pet te:

—Tep pek mŭg mōg putup? 'Ōg hām'ăktux'ax tek mŭg hīnnăhă', hak mŭg hi hămyăxatamuk xohix kux 'ohnăg hă. ⁶⁹ 'Ūgmũ'ăte' yūmmũg 'ămŭn yă Kunnux, ha Topa te 'ămŭn yăyikutnăhă'. Yă Topa tu 'ănŭn. Kaxïy.

⁷⁰ Ha Yeyox te:

—'Ok 'ăte 'ăxop yīmōgătux tikmũ'ŭn kopah? Pa 'ăxop kopa' xip yăp-xet, yă Hămgăyăgnăg xop yōg tik te 'ăxop kopa' xip. Kaxïy.

⁷¹ Hamŭn, Yeyox te Yot 'ăktux, yă Xīmām kutok Yot, yă' xip Yeyox yōg tik te 12 xop kopah, pa hăpxip 'ihă Yot te' găy xop mōgăp-tup Yeyox hah, puyïy Yeyox xūygă'.

7

Yeyox xix' taknōy xop

¹ Ta' mōg Yeyox, tu hăpkumep hăpxexka Ganinet tu'. 'A' putup'ah, nŭy hăpkumep hăpxexka Yonex

tu', yā Yoneo xexka xop tep-tup, nūy Yeyox putex Yonex tu'. ² Hāpxip kutōgnāg 'ĩhã' xip'ax 'ãmuk xexka 'āxet'ax Mīptutnāg Yōg 'Āmuk Xexka'. ³ Ha ta' pip Yeyox taknōy xop, tu:

—'Āpu mōg Yonex tu', puyīy 'āmūtik hāpkumep xop pēnā' xate hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg. ⁴ Xatep-tup, pu tikmū'ūn 'āyūmmūg, ha ta yāy yōg hāpxopmā'ax xaptop putup'ah. Xate hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg. 'Āpu 'ūmīy, puyīy tikmū'ūn xohix pēnā', nūy 'āyūmmūg. Kaxīy.

⁵ Yā 'a' taknōy xop mūn te Yeyox kopa kuxa mām 'ohnāg

⁶ Ha Yeyox te:

—Hōnhā 'ūmīy hok pu' max. 'Ap xe'e'ah hōnhā, pa 'āmnīy xohix 'ūxe'e 'āxop yōg. ⁷ Tikmū'ūn xohix te 'āxop putup nōg yūmmūg 'ohnāg, pa tikmū'ūn xohix tek putup nōg, yā 'āte hām'āktux punethok tikmū'ūn te hāpkummuk mīy. ⁸ 'Āpu mōg 'ãmuk xexka hah. 'Ap 'ūgmōg putup'ah nōmhā. 'A 'āmnīy xe'e'ah yōgnū'. Kaxīy.

⁹ Hā kaxīy Yeyox te hām'āktux, tu' nox xip hāpxexka Ganinet tu'.

Yeyox mōg 'ãmuk xexka hah

¹⁰ Ha ta' mōg 'ūtaknōy xop 'ãmuk xexka hah, ha hāpxip 'ĩhã' mōg kama Yeyox, pa yāy xaptop, yā tikmū'ūn te' pēnā 'ohnāg. ¹¹ Ha Yoneo xexka xop te Yeyox xak 'ãmuk xexka tu', tu tikmū'ūn yīykopit, hu:

—Pi'yā' xip Yeyox? Kaxīy.

¹² Ha tikmū'ūn te hām'āktux pū'ūgnāg punethok, ha' yāg te:

—Yā tik max nō'ōm. Kaxīy.

Pa' yăg nŏy te:

—Tute mŏ'ămă'. Kaxīy.

¹³ Pa' xohix te hām'ăktux pŭ'ŭgnăg, yă hām'ăktux xaptop, Yoneo xexka xop yĭpkutuk tu'

¹⁴ Hăpxip 'ămuk xexka kote 'ihă' mŏg Yeyox, tu mŏktu Topa pet xexka hă mŏ'năhă', tu tikmŭ'ŭn pu hămyŭmmŭgăhă kŏnămăhă', ¹⁵ ha Yoneo xexka xop te' yĕy, tu:

—Texīy kăy te hămyŭmmŭg xexka', pa tappet mĭy 'ohnăg? Kaxīy.

¹⁶ Ha Yeyox te:

—'A 'ăte yăy yŏg hămyŭmmŭg yŭmmŭgă'ah, pa Topa yŏg, yă tute nŭg mŭn kutnăhă'. ¹⁷ Tikmŭ'ŭn 'ŭm tep-tup, nŭy mĭy Topa te nŏm putup, puxix yŭmmŭg putup 'ăte Topa yŏg hămyŭmmŭg 'ăktux, 'a yŏg'ah.

¹⁸ Tikmŭ'ŭn 'ŭm te yăy yŏg hămyŭmmŭg 'ăktux, puxip-tup, pu tikmŭ'ŭn hămp'e'paxex yă' xexka nŏ'ŏm. Ha ta' nŏy tep-tup, pu tikmŭ'ŭn hămp'e'paxex yă' xexka Topah. Yă Topa te nŭ nŏm kutnăhă', yă tik yok, yă' koit 'ohnăg. ¹⁹ Hŏmă Mŏyyex te xa' popmăhă Topa te nŏm xat. Hamŭn, pa 'ăxop xohix te' mĭy 'ohnăg Topa yŏg xat'ax. Teptu 'ăxop tep-tup, nŭy 'ŭkputex? Kaxīy.

²⁰ Ha tikmŭ'ŭn te:

—Yămĭy kummuk xip 'ăkopah. Tep-te 'ăp-tex putup? Kaxīy.

²¹ Ha Yeyox te:

—'Ăte hăpxopmă ka'ok xe'ĕgnăg puxet, yĭy 'ăxop kuxa te' yĕy. ²² Hŏmă 'ŭhittap mŏnăyxop tek-tok pit xop xax mep 'ŭyĭmap hămăxap, ha ta hămyăxatamuk punethok nŏg, 'ihă Mŏyyex te' xat, pu' mĭy nŏ'ŏm,

yīy ta hōnhā 'āxop te' mīy 'āmnīy hām hok 'ihā'.
 23 'Āxop tek-tok pit xax mep 'ūyīmap 'āmnīy hām hok
 'ihā', nūy Mōyyex yōg xat'ax mīy. Texīy 'āxop gāy, yā
 'āte tik hittupmāhā 'āmnīy hām hok 'ihā'? 24 'Āxop te
 hāmpēnāhā mō'ka'ok, tu yōgnū hāpxopmā'ax kopit
 mō'ka'ok, tu hām'āktux mō'ka'ok 'ūgkummuk. Kaxīy
 hok! 'Āpu yōgnū hāpxopmā'ax kopit mō'ka'ok hok!
 Kaxīy.

'Ok Topa te Yeyox yāyikutnāhā'?

25 Ha ta kōmēn Yenoyanēn yōg yāg xop te:

—'Ok nō'ōm tihik? 'Ok tikmū'ūn te' kāy putex
 putup? 26 Pēnā! Tute tikmū'ūn xohix mūtik
 hām'āktux, pa tikmū'ūn te Yeyox pa 'ohnāg, yā'
 mūg 'ohnāg. 'Ok xexka xop te' yūmmūg 'ohnāg yā
 Yeyox, Topa te nōm yāyikutnāhā'? 27 'Ūnūn nō'ōm,
 Topa te nōm yāyikutnāhā', puxix tikmū'ūn yūmmūg
 putup'ah 'ūyōg xip'ax, xix hām tu' nūn yūmmūg
 putup'ah, pa yūmmūg xohix te' yūmmūg Yeyox yōg
 xip'ax, xix yōg hām tu' nūn, xix yōg 'ātak, xi' tut.
 Kaxīy.

28 Ha ta' xip Yeyox Topa pet xexka kopah, tu
 tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā', tu hām'āktux ka'ok,
 hu:

—'Ok 'āxop tek mūn yūmmūg xe'e'? 'Ok 'āxop
 te' yūmmūg hām tuk nūn? 'Ak puxet nūn'ah, yā
 Topa xe'e te nūgikutnāhā', pa 'āxop te Topa yūmmūg
 'ohnāg. 29 Pa 'āte nōm yūmmūg. Yā 'āte nōm tuk nūn,
 ha tute nūgikutnāhā'. Kaxīy.

30 Ha tikmū'ūn te' kax, pu xonat xop Yeyox mūy,
 pa' mūg 'ohnāg, yā Yeyox mūg yōg 'āmnīy xe'e
 xupep 'ohnāg. 31 Pa tikmū'ūn punethok kuxa mām
 ka'ok Yeyox kopah, tu:

—Kunnix nūn, yā Topa te nōm yāyikutnāhā', ha' nūn, tu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg. Yā Yeyox te' mīy punethok te kaxīy. Kaxīy.

Xonat xat, pu Yeyox mūy

³² Yā tikmū'ūn xohix te hām'āktux pū'ūgnāg te kaxīy, ha Paniye xop te' xupak, hu xonat xat xix 'āmānex xexka xop te xonat xat, pu Yeyox mūy.

³³ Ha Yeyox te:

—Hāpxip kutōgnāg hāg xip'ax 'āxop kopah, tu tak mōg putup nōm hah, yā nōm te nūgkutnāhā', yā nōm hak mōg putup. ³⁴ 'Āxop tek xak putup, pak xipi tapax 'ohnāg. Yā 'ūgmōg putup nōm hām tu', pa 'āmōg yūmmūg 'ohnāg. Kaxīy.

³⁵ Ha Yoneo xexka xop te yāy mūtik hām'āktux, hu:

—Pi'yā' mōg putup? Texīy yūmū'āte nōm xipi tapax 'ohnāg? 'Ok mōg putup kōmēn tu' hāpxexka Genex tu'? Yā Yoneo xop pip 'ōnteh. 'Ok Genex yōg xop pu hāmyūmmūgāp-tup? ³⁶ Putep 'āktux? Tute: “Āxop tek xak putup, pak xipi tapax 'ohnāg. Āmōg yūmmūg 'ohnāg.” Kaxīy. Putep xuktux Yeyox? Kaxīy.

Kōnāg kox putuk tikmū'ūn kuxa kopah

³⁷ Ta 'āmuk xexka yōg 'āmnīy xox putox, yā 'āmuk xexka yōg 'āmnīy xexka', 'īhā' xip Yeyox, tu hām'āktux ka'ok, hu:

—'Ū'ūm te kōnāg putup xūynāg putuk 'ākuxa kopah. Mā 'ūg ha, nūy xo'op putuk. ³⁸ Yā Topa yōg tappet te: “Tikmū'ūn 'ūm 'ūgkopa' kuxa mām, tu' kuxa kopa' mōg putup kōnāg kox xexka punethok putuk, yā kōnāg xet putuk, tu hāptopa' mōg putup”. Kaxīy.

39 Yă Yeyox te Topa Koxuk 'ăktux, yă kōnăg kox putuk Topa Koxuk tikmũ'ũn kuxa kopah, tu tikmũ'ũn hīnnāhā'. 'Ūkuxa mām xop te Topa Koxuk pap-tup. Pa nōm 'āmnīy 'īhā Yeyox te hām'ăktux, 'īhā' hōm 'ohnăg Topa Koxuk. Năy, pu Yeyox xok, tu putpu' hi', tu yōg hām xe'ēgnăg tu' mōg hāmăxap, tuk-năy tu Topa Koxuk hōm putup.

Tikmũ'ũn hāmpe'paxex'ax yăy pot

40 Tikmũ'ũn te' xupak, ha punethok te:

—Yă tute Topa pupi hām'ăktux xe'e'. Kaxīy.

41 Ha ta' yăg te:

—Nōm yă Kunnix, yă Topa te nōm yăyikutnāhā'. Topa yōg tappet te hām'ăktux Kunnix nũn putup. Kaxīy.

Pa tikmũ'ũn nōy te:

—'A' Ganinet tu' nũn putup'ah Kunnix. 42 Topa yōg tappet te hām'ăktux Kunnix te Namix yōg xupepmā xop kopa' xip putup, tu năp-tup kōmēn Menēg tu', yă Namix yōg xip'ax Menēg. Kaxīy.

43 Ha tikmũ'ũn hāmpe'paxex'ax yăy pot. 44 Yă yăg xop tep-tup, pu xonat Yeyox mũy, pa' mũg 'ohnăg.

Yoneo xexka xop kuxa mām 'ohnăg Yeyox kopah

45 Ha ta' mōg putpu' xonat xop 'āmănex xexka xop hah, tu paniye xop ha' mōg, ha' yīkopit, hu:

—Tepu Yeyox nũnnā 'ohnăg? Kaxīy.

46 Ha xonat xop te:

—Yă hām'ăktux max Yeyox te'. Tep-te hām'ăktux nōm tik yōg hām'ăktux putuk? Yă tik 'ohnăg. Hām'ũmhā hām'ăktux nōm tik yōg hām'ăktux putuk? Yă hām'ăktux 'ohnăg. Kaxīy.

47 Ha Panixet xop te:

—'Ok 'ākuxa mām 'ūyōg mō'āmā'ax kopa kamah?
 48 Tik xexka 'ūm kuxa yūm kāy kopah, xix Paniye
 'ūm? Hām'ūmhā'? Yā tik xexka 'ohnāg xix Paniye
 'ohnāg kuxa mām kāy kopah. 'Āmhok. 49 Tikmū'ūn
 te' yūmmūg 'ohnāg Mōyyex yōg xat'ax, yīy Topa te
 nōm xūygāp-tup. Kaxīy.

50 Pa' xip Nīkonēm, yā hōmā Yeyox ha' mōg
 Nīkonēm, yā Paniye xop kopa' xip. Tute:

51 —Yūmū yōg xat'ax te hām'āktux, hu: “Āpu tik
 yōg hāpxopmā'ax kopit hāmāxap, tuk-nāy tu' xuktux
 'ūkummuk tihik.” Kaxīy.

52 Ha' nōy te:

—'Ok hāpxexka Ganinet tu 'ānūn kamah Yeyox
 putuk? 'Āpu mōkupix max Topa yōg tappet, ha
 xate' yūmmūg putup Topa pupi hām'āktux xop te
 hāpxexka Ganinet tu' nūn 'ohnāg. Kaxīy. 53 Ha ta'
 nūn tikmū'ūn yāy pet hah.

8

'Ūn te' nōy hā' xupxet

1 Ha ta' mōg tikmū'ūn xohix xexka yāy pet hah,
 ha ta' mōg Yeyox yīktix 'Onimet Kup tu' 2 Hāptup
 māyōn xupep 'ihā' mōg Yeyox tu mōktu putpu'
 xupep Topa pet xexka tu', pa tikmū'ūn xop xexka
 te Yeyox xakot, ha Yeyox yūm, tu tikmū'ūn pu
 hāmyūmmūgāhā kōnāmāhā'. 3 Ha ta' pip kama tik
 te hāmyūmmūg xop xix Paniye xop, tu' nūnnāhā
 'ūhūn. Hōmā 'ūn te' nōy hā' xupxet, ha tikmū'ūn
 te' pēnāhā'. Nōm te 'ūn xix tikmū'ūn keppah, hak-
 nīhā' xip. 4 Ha nōm xop te Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Notot, nū 'ūn te' nōy hā' xupxet, ha tikmū'ūn
 te' pēnāhā'. Yā' xonnix. 5 Ha ta hōmā Mōyyex te'

kax'āmi yūmū yōg xat'ax yōg tappet tu', tu kax'āmi, pu tikmū'ūn 'ūn te kaxīy tu' mīkaxxap hā tux, tu nōp-tex. Putep xuktux 'āmūn nōmhā'. Putep mūn mīy putup yūmū'āte'? Kaxīy.

⁶ Yā Paniye xop yōg hām'āktux te pamāg putuk. Yā 'ūp-tup, puyīy Yeyox hām'āktux kummuk, puyīy tikmū'ūn xuktux Yeyox 'ūkummuk. Pa Yeyox nū'xup, tu' yīm kutok hā' kax'āmi hām tu'. ⁷ Ha tik te xe' yīkopit punethok, ha' yok Yeyox, tu:

—'Ok xip nūnte tik te hāpkummuk mīy 'ohnāg? 'Ūxip, puxix mō xap yōn hāmāxap putup. Kaxīy.

⁸ Yeyox nū'xup 'ūxeheh, tu xe kax'āmi hām tu', ⁹ ha' xupak xop 'ūp-xet hu' mōg, yā kutut mōg hāmāxap, tu mōktu tik xip 'ohnāg Yeyox mūtik xix 'ūn mūtik. Yā' xip Yeyox xix 'ūhūn, ¹⁰ ha Yeyox yok, tu:

—Nixxix, pi'yā' mōg tihik? Pi'ā' pip tik te hām'āktux 'ākummuk? Kaxīy.

¹¹ Ha:

—Yāyā, 'ūmōg ka'mām, yā' pip'ah. Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—Hamūn, 'a 'āte hām'āktux'ah 'ākummuk, 'a yā 'ākummuk'ah. Mōg, nūy xe hāpkummuk mīy hok. Kaxīy.

Yeyox te tikmū'ūn xohix yōg kūyānām putuk

¹² Ta xe' xip Yeyox xix tikmū'ūn, ha Yeyox te:

—'Āte kuyānām putuk tikmū'ūn xohix pu'. Nōm te 'ūg pe' mōg, yā' xip kuyānām putuk 'ūkuxa kopah, yā hī'ax kux 'ohnāg yōg kuyānām, ha nōm xop 'a' pip'ah hāpkoxtap kopah. Kaxīy.

¹³ Ha Paniye xop te:

—Nõmhã 'ãp-xehnãg te yãy 'ãktux, yĩy 'õg hãm'ãktux 'ũxe'e'ohnãg. Kaxĩy.

14 Ha Yeyox te:

—Paxpuk puxehnãg te yãy 'ãktux, puxix 'ũxe'e' yõg hãm'ãktux. Hamũn, 'ãte' yũmmũg hãm tuk nũn, xix hãm tuk mõg putup kama' yũmmũg. Pa xate' yũmmũg 'ohnãg hãm tuk nũn, xix hãm tuk mõg putup kama xate' yũmmũg 'ohnãg. **15** 'Ãxop te hãm'ãktux mõ'ka'ok 'ũnõy kummuk, yã 'ãxop te tikmũ'ũn xohix putuk. Pa 'ãte hãm'ãktux 'ohnãg 'ũnõy kummuk. **16** Paxpu 'ãte hãm'ãktux 'ũnõy kummuk, koxix 'ũnõy yõg hãpxopmã'ax kopit xe'e'. 'Ûgpuxehnãg xip 'ohnãg, pa yõgnũ 'ãtak xip 'ũgmũtik. Tute nũgkutnãhã'. **17** Yã 'ũkax'ãmi 'õg xat'ax yõg tappet tu', 'ũtix te pãnã xop 'ãktux, ha hãm'ãktux tix te yãy putuk, puxi' xe'e 'ũyõg hãm'ãktux. **18** 'Ãte yãy 'ãktux, ha yõgnũ 'ãtak tek mũn 'ãktux kamah, yã hãm'ãktux tix te yãy putuk. Tute nũgkutnãhã' Kaxĩy.

19 Ha nõm te:

—Pi'yã' xip 'õg 'ãtak? Kaxĩy.

Ha Yeyox te:

—'Ap 'ãxop tek yũmmũg'ah xix yõgnũ 'ãtak 'ap yũmmũg'ah kamah. Paxpu 'ãxop 'ũgyũmmũg, hu ta yõgnũ 'ãtak yũmmũg kamah. 'A 'ãxop tek 'ũgyũmmũg'ah. Kaxĩy.

20 Hã kaxĩy Yeyox te xohix pu hãmyũmmũgãhã Topa pet xexka kopah. 'Õnte tikmũ'ũn te mĩpkox kopa tayũmak nĩm. 'A' xonat te Yeyox mũg'ah, yã yõg 'ãmnĩy xe'e'ah, yĩ' mũg 'ohnãg.

'Û'ũm Yeyox

21 Ta xe hãm'ãktux Yeyox tikmũ'ũn mũtik, hu:

—'Ūgmōg putup nūpeheh, ha xatek xak putup, pa' pip 'ōg hāpkummuk mīy'ax, 'īhā 'āxakix putup, hu 'āmōg yūmmūg 'ohnāg yōgnū xip'ax, tu 'a' nōm tu 'āmōg putup'ah. Kaxīy.

²² Ha Yoneo xexka xop te:

—Tute hām'āktux: “Āmōg yūmmūg 'ohnāg yōgnū xip'ax. Putep xuktux? 'Ok yāy putex putup? Kaxīy.

²³ Ha Yeyox te:

—'Ōg pip'ax pip nūnte hām xexka tu', pa 'ūkxip'ax pip pepix pekok tu'. 'Ōgnū pip'ax yā hām xexka', pa 'ūkxip'ax xip'ah hām xexka tu'. ²⁴ Hā kaxīy 'āte xa hām'āktux, 'ūpip 'ōg hāpkummuk mīy'ax, 'īhā 'āxakix putup. 'Āxop kuxa mām 'ohnāg 'ūgmūn kopah, 'īhā 'ōg hāpkummuk mīy'ax pip ka'ok 'āxop mūtik. Hamūn, 'ākuxa mām 'ohnāg 'ūgmūn kopah, yā 'ūkxuxet'ax nōy yā 'ūgmūn yāg mūn. Kaxīy.

²⁵ Ha nōm te:

—'Āmūn 'ū'ūm? Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—Hōmā 'āte xa nōm 'āktux punethok ²⁶ 'Āte xe xa hām'āktux punethok, tu xe 'ōg hāpxopmā'ax kopit putup punethok, nūy hām'āktux 'āxop te hāpkummuk mīy punethok. Topa te nūgkutnāhā', yā' xe'e', ha 'āte nōm yōg hām'āktux 'āpak, tu nōm 'āktux tikmū'ūn xohix pu', tu hāpxop nōy 'āktux 'ohnāg. Kaxīy.

²⁷ Ha tikmū'ūn te' yūmmūg 'ohnāg Yeyox yōg hām'āktux, yā Yeyox yōg 'ātak 'āktux'ax yūmmūg 'ohnāg. ²⁸ Ha Yeyox te:

—'Āxop tek mūn Tikmū'ūn Kutok xup putup pepix mīpkupnix tu', hak xup putup, tuk xok putup, 'īhā 'āxop te' yūmmūg putup 'ūgmūn yāg

mũn, tu 'ăxop te' yũmmũg putup 'ăte yăp-xehnăg hă hăpxopmă 'ohnăg, pa yõgnũ 'ătak yõg hămyũmmũg 'ăktux 'ăte', tu hăpxop nõy 'ăktux 'ohnăg, ²⁹ ha Topa te nũgkutnăhă', yă' xip 'ũgmũtik, tuk nĩm putup'ah. Yă hamũn, 'ăte hăpxopmă', hă Topa tep-tuppax, ha hăpxop nõy mĩy 'ohnăg. Kaxĩy.

³⁰ Ha tikmũ'ũn te' xupak Yeyox yõg hăm'ăktux, ha' punethok kuxa măm Yeyox kopah.

Nõm te hok hă hăm putuk

³¹ Ha Yeyox te Yoneo xop yõg kuxa măm ka'ok xop pu hăm'ăktux, hu:

—'Ăxop te yõgnũ hămyũmmũg tu 'ĩpkox pip, tu' mĩy, nũy ta 'ăxop yă yõgnũ xop. ³² 'Ăxop te nõm te hok hă hăm putuk, ha' nõy te 'ăxop xatpax. Pa 'ăxop te' yũmmũg putup hămyũmmũg'ax xe'e, ha hămyũmmũg xe'e'ax te 'ăxop mõy putup, xayĩy mõg, tu xe nõm te hok hă hăm xop putuk'ah. Kaxĩy.

³³ Pa tikmũ'ũn te:

'Amanăm yõg xupepmă xop kopak mũg pip, tu nõm te hok hă hăm putuk 'ohnăg. Yă' nõy tek mũg xatpax 'ohnăg. Teptu xate hăm'ăktux, 'ũgmũg mõy, nũy ta mõg? Kaxĩy.

³⁴ Ha Yeyox te:

—'Ăte xa hăm'ăktux hămyũmmũg xe'e'. Tikmũ'ũn 'ũm te hăpkummuk mĩy, ha hăpkummuk mĩy'ax putup xũy'ax te tikmũ'ũn xatpax, ha tikmũ'ũn te nõm te hok hă hăm putuk. ³⁵ 'A' nõm te hok hă hăm xip ka'ok'ah xuxyă xop kopah, pa' mõg putup. 'A' xip ka'ok'ah. Ha tak-tok xip ka'ok xuxyă xop kopah, tu' mõg putup'ah, yă' xip ka'ok. ³⁶ Pak mũn Topak-tok te 'ăxop mõy, xa mõg, yă 'ãmõg putup xe'e', tu nõm te hok hă hăm putuk putup 'ohnăg,

ha hāpkummuk mīy'ax te 'āxop xat putup 'ohnāg.
³⁷ 'Āte' yūmmūg 'āxop yā mōnāyxop 'Amanām yōg
 xupepmā xop. Pa 'āxop tep-tup, nūy 'ūkputex. 'Āxop
 te yōgnū hāmyūmmūg pa 'ohnāg, hup-tup, nūy
 'ūkputex. ³⁸ Yōgnu 'ātak te 'ā' mūg hāpxop punethok,
 ha 'āte xa nōm 'āktux, pa 'āxop te' mīy 'ōgnū 'ātak yōg
 xat'ax. Kaxīy.

³⁹ Ha tikmū'ūn te:

—Yōgnū 'ātak yā 'Amanām. Kaxīy.

Ha Yeyox te:

Paxpu 'āxop yā 'Amanām yōg xop, nūy ta
 hāpxopmā yā 'Amanām putuk. ⁴⁰ Topa te 'ā
 hām'āktux, ha 'āte xa nōm 'āktux, yā hāpxop nōy
 'āktux 'ohnāg. Pa 'āxop tep-tup, nūy 'ūkputex, yā
 'a 'Amanām putuk'ah. ⁴¹ 'Āxop te hāpxopmā 'ōgnū
 'ātak putuk. Kaxīy.

Ha tikmū'ūn te:

—Topa mūn yā 'ūgmū yōg 'ātak, yā Topap-xehnāg,
 yāg mūg yā Topak-tok xe'e, yā 'ap 'āmūn putuk'ah.
 Kaxīy.

⁴² Ha Yeyox te:

—Paxpu Topa yā 'ōgnū 'ātak, nūy ta 'āxop putup-
 pax 'ūgmūn. Hamūn, 'āte Topa tuk nūn, tu nūktuk
 xupep nūnteh. 'A 'āte nū yāy kutnā'ah, pa yā
 Topa te'. ⁴³ Teptu 'āxop te' yūmmūg 'ohnāg yōgnū
 hām'āktux. 'Ok 'āxop te nōā' tot 'ohnāg yōgnū
 hām'āktux? ⁴⁴ 'Āxop yā Hāmgāyāgnāg kutok, tu
 'āxop te' mīy 'ōgnū 'ātak te nōm putup. Yā hām
 xexka yōg hāmyāxatamuk tox hā Hāmgāyāgnāg te'
 kixpax. Tutep-tup nōg hok'ah hāmyūmmūg'ax
 xe'e, yā Hāmgāyāgnāg 'ūyok 'ohnāg, tu' koitpax, yā
 Hāmgāyāgnāg te kaxīy, tu' koitpax, yā koit'ax xohix

xexka mīy. Koit'ax yā Hāmgāyāgnāg kutok. ⁴⁵ Āte xa hāpxe'e 'āktux, yā' koit 'ohnāg, pa 'āxop kuxa mām 'ohnāg yōgnū hāmyūmmūg'ax kopah. ⁴⁶ Pi'yā 'āxop kopa te' xuktux'ax 'āte hāpkummuk mīy? Yā tik te nōm 'āktux 'ohnāg. 'Āte hāpxe'e 'āktux. Teptu 'āxop tek kopa 'ākuxa mām 'ohnāg? ⁴⁷ Topa yōg tikmū'ūn te Topa yōg hām'āktux'ax 'āpak, tu' yīpkox pip. Pa 'āxop 'a' Topa yōg'ah, hu 'āyīpkox pip 'ohnāg. Kaxīy.

Yeyox xix 'Amanām

⁴⁸ Ha Yoneo xexka xop te:

—'Ok 'ūgmū'āte hāpxe'e 'āktux 'āmūn te Xāmānit xop kopa 'āxip, ha' xip yāmīy kummuk 'ākopah? Yā hamūn. Kaxīy.

⁴⁹ Ha Yeyox te:

—'Ap xip'ah yāmīy kummuk 'ūgkopah. 'Āte yōgnū 'ātak max 'āktux, ha ta 'āxop tek mūn 'āktux kummuk. ⁵⁰ 'A 'āte' xak 'ohnāg, puyīy tikmū'ūn 'ūgmūn 'āktux max. 'Āte' xak 'ohnāg, puyīy tikmū'ūn 'ūgmūn xexka mīy. Yā' nōy puxet tek mūn 'āktux max, tuk xexka mīy, tu 'ōg hāpxopmā'ax kopit, tu' xuktux 'āxop kohe', pak mūn yok. ⁵¹ 'Āte hāpxe'e 'āktux. Nōm 'ūm te yōg hām'āktux'ax 'āpak, tu' yīpkox pip, puxix hi xe'ēgnāg mōkuma' mōg, ha' kux 'ohnāg yā xakix xe'e putup 'ohnāg. Kaxīy.

⁵² Ha Yoneo xop te:

—'Ūgmū'āte' yūmmūg nōmhā' 'ūxip yāmīy kummuk 'ākopah. 'Amanām xok, xix tik te Topa pupi hām'āktux xop xakix kamah, pa xate' xuktux, hu: "Nōm 'ūm te yōg hām'āktux'ax 'āpak, tu' yīpkox pip, puxix xakix xe'e putup 'ohnāg. ⁵³ Yūmū

yōg 'ātak 'Amanām xok. Xate putep mūn 'āktux? 'Ok 'āmūn xexka', pa 'Amanām kutōgnāg? Yā Topa pupi hām'āktux xop xakix kamah. 'Ok xate hāmpē'āpaxex 'āxexkanām? Kaxīy.

⁵⁴ Ha Yeyox te:

—Paxpu 'āte yāy max 'āktux, tu yāy xexka mīy, puxix tu' kummuk, yā hām'āktux kummuk. Pa yōgnū 'ātak tek mūn max 'āktux, tuk xexka mīy. Yā yōgnū 'ātak te' mīy. Yōgnū 'ātak yā 'āxop te' xānāhā', hu: “Topa yūmū yōg”. ⁵⁵ Pa 'āxop te nōm yūmmūg 'ohnāg hok'ah, pa 'āte nōm yūmmūg. Paxpu 'āte hām'āktux nōm yūmmūg 'ohnāg, kopxix koit, yā 'āxop putuk. Pa 'āte nōm yūmmūg, tu yōg hām'āktux'ax 'āpak, tuk yīpkox pip. ⁵⁶ Hōmā 'ūhittap 'ōg 'ātak 'Amanām kuxa hittup yā tute' yūmmūg 'āte hāpxopmā'ax, tu' yūmmūg, hu' kuxa hittup. Kaxīy.

⁵⁷ Ha Yoneo xop te:

—'A 'ōg hāmyāxatamuk te 50'ah. 'Ok xate 'Amanām pēnāhā'? Kaxīy.

⁵⁸ Ha Yeyox te:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux. Hōmāg xip ha kunāy tu' xip 'Amanām. 'Ūgxip mōkumakmōg. Kaxīy.

⁵⁹ Ha tikmū'ūn te mīkaxxap pop, nūy nō Yeyox tux, nūy putex, pa Yeyox te yāy xaptop, tu ta' mōg Topa pet xexka kūnāpah.

9

Yeyox xix tik pa hok

¹ Ta xe hāpkumep Yeyox, pa' xip tihik, tu' pa hok. 'Ūtut te' put, 'īhā' pa hok, tu yōg hāmyāxatamuk tox hā' pa hok. ² Ha ta' pip Yeyox yōg tik xop, tu Yeyox pu' yīkopit, hu:

—Yāyā', tep-te hāpkummuk mīy, yīy tik pa hok, 'īhā' tut te' put? 'Ok pe tik te hāpkummuk mīy, 'ok pe' tak xi' tut? Kaxīy.

³ Ha Yeyox te:

—'A tik te yāy pa hokgā'ah, xi' tak te' pa hokgā'ah, xi' tut te' pa hokgā'ah. Yā tik pa hok, puyīy tikmū'ūn yūmmūg Topa ka'ok xexka te tik pu' mīy putup hāpxop max xe'ēgnāg. ⁴ 'Āpu yūmū hām mōkumakmōg. Yā Topa te nūgkutnāhā', 'ū hām. 'Āpu yūmū hām. Hāpxip 'īhā yūmūg hām putup 'ohnāg, yā 'āmnīy putuk 'īhā tikmū'ūn hām 'ohnāg. ⁵ 'Ūkxip nūnte hām xexka tu', tu 'āte tikmū'ūn pu Topa mūg xix hāmmax mūg. Yā 'āte kuyānām putuk, yā tikmū'ūn pu hāpxop xohix tupmāhā'. Kaxīy.

⁶ Ta Yeyox te mō' yīyhep yōn hām tu', tu hām kotīnnāhā', tu putōy mīy, tu putōy hā tik pa mō'nīy, ⁷ tu tik pu hām'āktux, hu:

—Mōg, nūy yāy pa pix puxhep Xino'e tu'. Yā kōnāg kox te puxhep xetnāhā'. Kaxīy.

Yā Xino'e te tikmū'ūn yīy'ax hā: “Mōkutnāhā” Kaxīy.

Ha ta' mōg tihik, tu yāy pa pix, tu hāmpēnāhā', tu putpu' nūn, tu nūktu' xupep. ⁸ Ha ta' pip tik xape xop xix tikmū'ūn nōy. Hōmā nōm te tik pēnāhā', 'īhā tik te ta tu hāpxop kax xix tayūmak xak. Ha' xohix te:

—'Ok nō'ōm tihik. 'Ok hōmā' yūm, tu ta tu' kax, nūy tayūmak pop? Kaxīy.

⁹ Ha' yāg te:

—Hamūn nō'ōm. Kaxīy.

Ha ta' yāg nōy te:

—'Āmhok, yā nōm putuk. Kaxīy.

Pa tik te:

—Yāg mūn. Kaxīy.

¹⁰ Ha tikmū'ūn te:

—Texīy xate hāmpēnāhā nōmhā'? Tep-te 'āpa mīy? Kaxīy.

¹¹ Ha tik te

—'Ūxip tihik 'ūxuxet'ax Yeyox, tu putōy mīy, tu nōm mōg pa nīy, tuk xat hu: “Mōg, nūy yāy pa pix puxhep Xino'e tu”. Kaxīy. Ha tak mōg, tu yāy pa pix, tu hāpxip 'ohnāg 'ihā 'āte hāmpēnāhā'. Kaxīy.

¹² Ha tikmū'ūn te:

—Pi'yā' xip nōm tihik? Kaxīy.

Ha tik te:

—'Īntu', 'a 'ātep yūmmūg'ah. Kaxīy.

Paniye xop te' yīkopit

¹³ Ha ta tik mōgāhā tikmū'ūn te Paniye xop hah.

¹⁴ Yā nit xap, yā Yoneo xop yōg 'āmnīy hām hok 'ihā Yeyox te putōy mīy, tu tik pa mīy. ¹⁵ Ha Paniye xop te xe tik hā' yīkopit, texīy hāmpēnāhā nōmhā'. Ha tik te:

—Yā tute putōy hā mō 'ūgpa nīy, ha 'āte yāy pa pix, hu nōmhā hāmpēnāhā'. Kaxīy.

¹⁶ Ha Paniye yāg xop te:

—Nōm te' nōy pa mīy, 'ap Topa yōg tik'ah. Yā tute 'āmnīy hām hok yōg xat'ax 'āpak 'ohnāg. Kaxīy.

Pa yāg nōy te:

—'Ok tik kummuk te hāpxop ka'ok xe'ēgnāg texīy mīy? 'Āmhok. Kaxīy.

Yā yāg tep-tup nōg Yeyox, ha ta yāg tep-tup, yā nōm putox puxet 'ohnāg. ¹⁷ Ha Paniye xop te xe:

—Tep-te xa 'āpa mīy? Xate putep mūn 'āktux? Texīy nō'ōm tihik? Kaxīy.

Ha tik te xe:

—Yā nōm te Topa pupi hām'āktux xop kopa' xip. Kaxīy.

¹⁸ Ha Yoneo xop yōg xexka xop kuxa mām 'ohnāg. Hōmā tik pa hok, pa hōnhā hāmpēnāhā', pa nōm kuxa mām 'ohnāg, hu' xānāhā tik yōg 'ātak xi' tut, ¹⁹ yīy ta' nūn, tu nūktu' mōxaha'. Ha Yoneo xexka xop te:

—'Ok nūhū 'āk-tok pit? Xate hām'āktux, xate' put, tu ta pa hok. Texīy hōnhā hāmpēnāhā'? Kaxīy.

²⁰ Ha' tak xi' tut te:

—Hamūn, 'ūgmūg kutok, hak mū'āte' yūmmūg 'ūnāhā', tu ta' pa hok, ²¹ pak mū'āte' yūmmūg'ah tu texīy tu hōnhā hāmpēnāhā', tuk mū'āte' yūmmūg'ah, tep-te tu pa mīy. 'Āpu 'ūgmūk-tok yīkopit. Yā' xiptap, tu hāmyūmmūg. Tute xa hām'āktux putup. Kaxīy.

²² Yā 'ātak te Yoneo xexka xop yīpkutuk xi' tut te', hu kaxīy hām'āktux. Yā Yoneo yōg xexka xop te' xat, pu tikmū'ūn Yoneo xop yōg Topa pet hā mōxa hok nōm te hām'āktux Yeyox yā Kunnix, yā Topa nū nōm kutnāhā'. ²³ Yīy ta hām'āktux hā kaxīy 'ātak xi' tut, yā hām'āktux hu: “Yā' xiptap. 'Āpu' yīkopit”. Kaxīy.

²⁴ Ha Yoneo xexka xop te xe' xānāhā tihik, yā' tut te nōm put, tu ta pa hok. Ha ta tik nūn, ha' nōy te:

—'Āpu hām'āktux xeh Topa keppah. 'Āpu koit hok. 'Ūgmū'āte' yūmmūg 'ūkummuk Yeyox, yā hāpkummuk mīy. Kaxīy.

²⁵ Ha tik te:

—'Āte' yūmmūg'ah 'ok pe tu' max, 'ok pe tu' kummuk nō'ōm, pa 'āte' yūmmūg hōmā 'ūkpa hok, pa hōnhā 'āte hāmpēnāhā'. Kaxīy.

²⁶ Ha: Texīy? Putep mūn mīy? Tep texīy 'āpa mīy? Kaxīy.

²⁷ Ha tik te:

—'Āte xa hām'āktux, pa 'āyīpkox 'ohnāg. Tep texīy 'āxop te xe yīkopit? Kaxīy.

Ha' nōy te:

—'Ok xatep-tup, nūy Yeyox mūtik mōg? Kaxīy.

²⁸ Tuk-te'ex kummuk, tu:

—Yeyox mūtik 'āmōg, pak mūg mōg Mōyyex mūtik. ²⁹ 'Ūgmū'āte' yūmmūg Topa te Mōyyex mūtik hām'āktux, pa nō'ōm, yā hām 'ūm tu' nūn? Yā' yūmmūg'ah. Kaxīy.

³⁰ Ha tik te:

—Texīy 'āxop te' yūmmūg 'ohnāg? 'Āxop te' yūmmūg'ah hām 'ūm tu' nūn, pa tutek pa mīy.

³¹ Yūmū'āte' yūmmūg Topa te hāpkummuk mīy'ax xop 'āpak 'ohnāg, pa Topa te' nōy xop 'āpak, yā nōm te Topa 'āpak, tu' yīpkox pip, tu' mīy Topa te nōm putup. ³² Hām xexka yōg hāmyāxatamuk xohix xexka 'ihā tikmū'ūn te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg 'ohnāg, yā nōm putuk 'ohnāg. 'Ok xate' xupak tikmū'ūn te' pa mīy, nōm nāhā, hu ta pa hok? 'Āmhok. ³³ Paxpu Topa yōg tik 'ohnāg 'ōhōm, puxix hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg 'ohnāg. Kaxīy.

³⁴ Ha:

—'Āmūn, 'ānāhā hāpkummuk mīy'ax mūtik, tu hāpkummuk mīypax. 'Ok xatek mū'ā hāmyūmmūgā'? 'Āmhok. Kaxīy.

Tu' ta tik putyōn Yoneo xop yōg Topa pet kūnāpah, tu' xat, pu xe mō'nā hok.

Pa hok xop putuk

³⁵ Yā' putyōn, ha Yeyox te' xupak, tu ta' mōg, nūy tik xax, tu' xipihī', tu:

—'Ok 'ākuxa yūm ka'ok Tikmū'ūn Kutok kopah? Kaxīy.

³⁶ Ha tik te:

—Yāyā, 'āpu hām'āktux, 'ū'ūm nō'ōm? 'Ūgkuxa yūm putup nōm kopah. Kaxīy.

³⁷ Ha Yeyox te:

Yāk mūn, 'āte 'āmūtik hām'āktux nōmhā. Kaxīy.

³⁸ Ha tik te:

—Yāyā, 'ūgkuxa yūm ka'ok 'ākopah. Kaxīy.

Tu' kopaxux hā' xip Yeyox keppah.

³⁹ Ha Yeyox te:

—'Ūgnūn hām xexka tu', nūy tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit, nūy tikmū'ūn xatat. Tikmū'ūn yāg te hām'āktux, hu: “'Ūgmū'āte Topa yōg hām'āktux yūmmūg kutōgnāg, pak mū'ātep-tup, 'ū hāmyūmmūg”. Kaxīy. Yā nōm te' pa hok xop putuk, pa hāpxip 'ihā hāmpēnāhā'. Ha ta tikmū'ūn yāg nōy te hām'āktux hitop, hu: “'Ūgmū'āte Topa yōg hām'āktux yūmmūg”. Kaxīy. Yā nōm te' pa hok xop putuk. Kaxīy.

⁴⁰ Ha Paniye xop te' xupak, ha' yāg te' yīkopit, hu:

—Texīy, 'ok 'ūgmūg pa hok xop putuk? Kaxīy.

⁴¹ Ha Yeyox te:

—'Āxop te hām'āktux Topa yōg hām'āktux yūmmūg kutōgnāg, pap-tup, nūy hāmyūmmūg, nūy ta' pa hok xop putuk, tuk-nāy tu hāmpēnāhā', yā 'āmax Topa keppah. Pa 'āxop te kaxīy 'ohnāg. Yā 'āxop te hitop 'āktux Topa yōg hām'āktux yūmmūg, nūy ta' pa hok xop putuk, tu 'ākummuk Topa keppa mōkuma 'āmōg. Kaxīy.

10

Kahnēn

¹ Ta xe tikmū'ūn pu hām'āktux Yeyox te, hu:

—Āte xa' yūmmūgāp-tup hāpxop, tu hāpxe'e 'āktux putup. 'Ūxip kahnēn yōg hāmpak'ax, ha' xupxet te hāmpak'ax 'ātex, pa hāmpak'ax yīkox hā' xupep 'ohnāg, ² pa kahnēn yōg pēnā'ax te hāmpak'ax yīkox hā' xupep, ³ ha hāmyīkox pēnā'ax te hāpxōn, ha' xupep kahnēn yōg pēnā'ax, tu kahnēn xānāhā', yā xuxet'ax xohix hā' xānāhā kahnēn, ha kahnēn te' xupak, hu' pe' mōg, ha kahnēn yōg pēnā'ax te kahnēn mōgāhā hāptopah, ⁴ tu hāptopa' pip, tu' pēnā'ax te māxap tu' mōg, ha kahnēn te' pe' mōg, kahnēn te' yūmmūg pēnā'ax yōg hām'āktux tu', ⁵ ha kahnēn te' nōy pe' mōg 'ohnāg. 'Ūnōy te kahnēn xānāhā', pa kahnēn nūpanām, kahnēn te' yūmmūg 'ohnāg 'ūnōy yōg hām'āktux tu'. Kaxīy.

⁶ Yeyox te nōm 'āktux, nūy tikmū'ūn pu hāpxop nōy yūmmūgāhā', pa tikmū'ūn te hāmyūmmūg 'ohnāg. Tikmū'ūn te hāmpē'paxex texīy hām'āktux.

Yeyox te kahnēn yōg pēnā'ax max putuk

⁷ Ta xe hām'āktux Yeyox te, hu:

—Āte xa hāpxe'e 'āktux. Kahnēn te hāmpak'ax yīkox hā mōxakux hāmpak'ax kopah. Yā' pip 'ūkopah, ha' nōy te kahnēn koxyōy 'ohnāg. Hā kaxīy 'āte yōg kuxa mām ka'ok xop pēnāhā', ha' nōy te nōm koxyōy 'ohnāg. ⁸ Kahnēn te xupxet 'āpak 'ohnāg. Hā kaxīy yōg kuxa mām ka'ok xop te nōm te koit hā' yūmmūgā xop 'āpak 'ohnāg. ⁹ Kahnēn te hāmpak'ax yōg hāmyīkox hā mōxakux hāmpak'ax kopah, tu ta' mōg nōmhā hato'ah kamah, nūy tu xit. 'Ūnōy te

kahnēn koxyōy 'ohnāg. Hā kaxīy 'āte yōg kuxa mām xop pēnāhā', ha' nōy te nōm koxyōy 'ohnāg. ¹⁰ Ha ta xupxet nūn, nūy tu xupxet, nūy kahnēn kix, nūy xohix koxyōy. Hā kaxīy 'ūnōy tep-tup, nūy yōg kuxa mām ka'ok xop kix, nūy koxyōy. Pa 'āte yōg kuxa mām ka'ok xop pēnā max, ha' kuxa mām, tu' hittup, yā' kuxa hittup xexkah.

¹¹ —Ta 'āte kahnēn pēnā'ax max putuk kamah. Kahnēn pēnā'ax max te kahnēn pupi tu xok, yā 'āte tikmū'ūn pupik xok putup. ¹² Ha ta' xip kāmānat. Xuxyā te nōm pu pago, pu tu kahnēn pēnā', pa 'ap kahnēn yōg pēnā'ax xe'e'ah, yā kāmānat, yā 'ūyōg'ah kahnēn. Ta kokexkata nūn, ha ta mōxupaha kāmānat, yīy ta kokexkata te kahnēn pop, ha kahnēn xohix nūpānām. ¹³ Kāmānat mōxupaha'. Hamūn, tayūmak tu' hām, tu kahnēn putuppax 'ohnāg. ¹⁴⁻¹⁵ Pa 'āte kahnēn yōg pēnā'ax max putuk. Yōgnū 'ātak tek yūmmūg, ha 'āte yāy yōg 'ātak yūmmūg. 'Āte yāy yōg kuxa mām xop yūmmūg, ha yōg kuxa mām ka'ok xop tek yūmmūg, ha 'āte mō nōm yāyxe'ēgnāg, hu nōm pupik xok putup.

¹⁶ —Ha ta kahnēn nōy xohix pip hāmpak'ax kūnāpah. Hā kaxīy tikmū'ūn panip xop kuxa mām ka'ok putup 'ūgkopah. Nōm tek mūn 'āpak putup, ha' kuxa mām ka'ok xop nōy mōxakux putup, ha xohix kuxap-xet, tup-tox puxet, ha 'āte xohix xexka pēnāp-tup.

¹⁷ —'Āte' tux hok, pu tikmū'ūn 'ūkputex, puxix tikmū'ūn 'ūkputex, ha putpuk hip-tup. Hā kaxīy 'ātak Topa tek mōyāy xe'ēgnāg. ¹⁸ 'Āte tux hok, pu tikmū'ūn 'ūkputex hok, puxix tikmū'ūn 'ūkputex hok. 'Ātep-tup, puxix tikmū'ūn 'ūkputex. Topa te'

xat, ha 'ātep-tup, kopxik xok putup, tu putpuk hip-tup. Kaxīy.

¹⁹ Tikmū'ūn te' xupak Yeyox yōg hām'āktux, tu yāy yōg hāmpē'paxex'ax te yāy putuk 'ohnāg.

²⁰ Tikmū'ūn punethok te:

—Yā' xip yāmīy kummuk Yeyox kopah! 'Ūp-tox kummuk! Teptu 'āxop te nōm 'āpak? Kaxīy.

²¹ Ha ta tikmū'ūn nōy te:

—Tik te hām'āktux max hā kaxīy 'ohnāg nōm kopa' xip yāmīy kummuk. Texīy tute tik pa hok pu' pa mīy? Kaxīy.

Yoneo xop te Yeyox putup nōg

²² Ha ta' xip 'āmuk xexkah kōmēn Yenoyanēn tu', yā Topa pet xexka yōg 'āmuk xexkah. Yā hōmā 'ūhittap tikmū'ūn te xe' mīy Topa pet xexka', tu nō 'āmuk xexka mīy. Yā hām'āxīynāg. ²³ Ha ta' hāpkumep Yeyox te Topa pet xexka kux kaxax kaka', yā kux kaxax 'āxet'ax Xanomām Yōg Kux Kaxax. ²⁴ Ha ta' nūn Yoneo xop, tu nūktu Yeyox xakot, tu:

—'Āmnīy xohix texīy hāg mū'āte' hip'ax, nūy hāmyūmmūg? 'Āpu hāpxe'e 'āktux. 'Ok 'āmūn yā Kunnix, Topa te nōm yāy kutnāhā'? Kaxīy.

²⁵ Ha Yeyox te:

—Hōmā 'āte xa hām'āktux, pa 'ākuxa mām 'ohnāg 'ūgkopah. 'Āte hāpxopmā max yōgnū 'ātak te nōm putup, ha 'āxop te' pēnāhā', tu nōm hāg yūmmūg'ax.

²⁶ Pa 'āxop tep-tup 'ohnāg, nūy 'ākuxa mām, 'a 'āxop te yōgnū kahnēn putuk'ah tu', yā yōgnū kuxa mām ka'ok xop putuk'ah. ²⁷ 'Āte yāy yōg kuxa mām ka'ok xop xānāhā', ha nōm tek 'āpak, tu' yīpkox pip.

'Āte nōm yūmmūg, ha nōm tek pe' mōg, yā kahnēn putuk, yā kahnēn te kahnēn pēnā'ax pe' mōg putuk. ²⁸ Yā yōg kuxa mām ka'ok xop, ha' nōy te nōm pop putup'ah. 'Āte yāy yōg xop hīnnāhā', ha' pip hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā Topa yīka', yā' xakix xexkap-tup'ah. ²⁹ Yōgnū 'ātak 'ā kuxa mām xop popmāhā'. Ha yōgnū 'ātak 'ūxexkanām. 'Ūkuxa mām xop yā yōgnū 'ātak yōg, ha' nōy te nōm pop putup'ah. ³⁰ Yōgnū 'ātak 'ūxexka xik mūn yā yāy putuk. Kaxīy.

³¹ Ha Yoneo xop te mīkaxxap pop, nūy Yeyox tux, nūy putex. ³² Ha Yeyox te:

—'Āte hāpxopmā max punethok 'āxop kopah. Yā yōgnū 'ātak te' xat, 'ū mīy. Hāpxopmā'ax 'ūm 'ūkummuk, yīy 'āxop tek tux putup mīkaxxap hā? Kaxīy.

³³ Ha Yoneo xop te:

—'Ūgmū'ātep-tup, nūy 'ātux mīkaxxap hā. Yā xate hāpxop kummuk mīy, yā Topa 'āktux kummuk, yā xate' xuktux 'āmūn yā Topah, pa 'āmhok, yā tihik 'āmūn. Kaxīy.

³⁴ Ha Yeyox te:

—'Ūkax'āmi 'ōg xat'ax yōg tappet tu', hu: “'Āxop te Topa putuk”. Kaxīy. ³⁵ Tu xe:

—Topa te nōm pu' hōm yāy yōg hām'āktux, tu nōm xānāhā', hu: “Topa putuk xop”. Kaxīy. Yā' kax'āmi Topa yōg tappet tu nō'ōm, ha Topa yōg tappet te' koit 'ohnāg. ³⁶ Ha Topa tek mūn yāy kutnāhā', tu nūgkutnāhā nūnte hām xexka tu', ha 'āte' hām'āktux 'ūgmūn yā Topak-tok. Texīy 'āxop tek mūn 'āktux kummuk? ³⁷ Paxpu 'āte yōgnū 'ātak pu hāpxopmā 'ohnāg, ha ta 'āpu 'ākuxa mām hok. ³⁸ Pa 'āte

yōgnū 'ātak pu hāpxopmāhā'. 'Āxop tek kopa 'ākuxa mām 'ohnāg, pa 'āpu 'ākuxa mām yōg hāpxopmā'ax kopah, yā yōg hāpxopmā'ax ka'ok xe'ēgnāg kopah, nūy yūmmūg xe'e yōgnū 'ātak xip 'ūgmūtik, xik xip yōgnū 'ātak mūtik. Kaxīy.

³⁹ Ha Yoneo xop te xonat xat, pu Yeyox mūy, pa Yeyox te tikmū'ūn kopa' xip, tu' mōg, ⁴⁰ tu mōktu kōnāg kox Yohnām xak putpuk, tu mōktu' xupep Yoām yōg xip'ax tu', yā hōmā Yoām te tikmū'ūn putox pix nōnteh, ha Yeyox te' nox xip. ⁴¹ Ha ta' nūn tikmū'ūn punethok, tu nūktu Yeyox tu' mōxaha', tu hām'āktux, hu:

—Yoām te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg 'ohnāg, pa Yoām te Yeyox 'āktux, ha hām'āktux xohix 'ūxe'e', yā' koit 'ohnāg. Kaxīy.

⁴² Ha ta tikmū'ūn punethok kuxa mām ka'ok Yeyox kopah.

11

Nay xok

¹ Ha ta' xip tihik 'āxet'ax Nay, yā' xip xiptuxexka Metān tu', tu' pakut. Ha ta kama' tihi' Metān tu Mānix xi' tutnōy, yā Mā'at. ² Yā hōmā Mānix te hep haxnāg max pux, yā' takat, tu Yeyox pata yīmū' pux, tu' xe hā' pata nagāhā', yā Mānix te Yeyox putuppax. Manix taknōy yā Nay pakut. ³ Mānix te' nōy mō'kutnāhā xix Mā'at te', puyīy Yeyox xānā', hu:

—Yāyā, yā 'āxape 'ūpakut. Xate nōm mō'yāy xe'ēgnāg. Kaxīy.

⁴ Ha Yeyox te:

—Yā' pakut, pa' pakut, puyīy tikmū'ūn pēnā' Topa te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg. Tikmū'ūn te'

pēnāp-tup yā' max xe'ēgnāg Topa xix Topak-tok. Kaxīy.

⁵ Yeyox te mō'yāy xe'ēgnāg Mā'at xi' tutnōy xix Nay. ⁶ Nay pakut, ha Yeyox te' xupak, tuk-nāy tu' nox xip 'āmnīy tix hā, yā' mōg'ah Nay hah. ⁷ 'Ūnōg 'āmnīy tix, ha Yeyox te yāy yōg tik te 12 xop pu hām'āktux, hu:

—'Āpu yūmū mōg hāpxexka Yonex tu'. Kaxīy.

⁸ Ha Yeyox yōg tik xop te:

—Yāyā, hōmā hāpxip kutōgnāg 'īhā Yoneo xop tep-tup, nūy mīkaxxap hā 'āp-tex 'ōnteh. 'Ok xatep-tup, nūy putpu mōg. 'Āmōg hok! ⁹ Ha Yeyox te:

—Māyōn mōg puxet yōg 'ot xohix te' 12. Tik 'ūm te hāpkumep hāptup hah, hu nāp-tup'ah, yā hāmpēnāhā 'īhā' xip kuyānām. Kuyānām xip 'īhā 'āte hāpxopmāhā'. ¹⁰ Pa tik 'ūm te hāpkumep 'āmnīy 'īhā, hu' nāp-tup, yā hāpkoxtap. Hāpxip 'īhā hāpkoxtap'ax, 'īhā 'āte hāpxopmā 'ohnāg. Kaxīy.

¹¹ Tu xe:

—Yūmūg xape Nay te mō'yōn, pak mōg putup, nūy tuhuk. Kaxīy.

¹² Ha Yeyox yōg tik xop te:

—Yāyā, mō'yōn, puyā xip, 'ūhittup putup. Kaxīy.

¹³ Pa Yeyox te xok'ax 'āktux, yā' xok, pa Yeyox yōg tik xop te hāmpē'paxex, Yeyox te mō'yōn'ax 'āktux.

¹⁴ Yīy Yeyox te hām'āktux ka'ok, hu:

—Nay 'ūxok. ¹⁵ 'Ak xip'ah Nay mūtik, 'īhā' xok, pak kuxa hittup, yā 'āte 'āxop kuxa māmāp-tup. 'Āpu yūmū mōg Nay hah. Kaxīy.

¹⁶ Ha Tōmē', yā' xuxet'ax nōy te 'Ūktonnix, yā Tōmē te:

—'Āpu yūmū mōg yāyā mūtik, nūy xakix nūmūtik. Kaxīy.

Yeyox te tikmū'ūn hīnnāhā'

¹⁷ Ha ta' mōg Yeyox, tu' xupak tikmū'ūn te hām'āktux hōmā 'āmnīy te' 4 'īhā Nay hāpkot. ¹⁸ Xiptuxexka Metān xix kōmēn Yenoyanēn yōg kinōm te' 3 kōmnāg. ¹⁹ Yīy ta' mōg Yoneo xohix, nūy Mā'at kuxa hittupmā' xix Manix kuxa hittupmā', yā' taknōy xok, ha' potaha'. ²⁰ 'Ūnūn Yeyox, ha Mā'at te' xupak, tu ta' mōg, nūy yāy tu xakux, pa Mānix nox xip yāy pet tu'. ²¹ Ha ta' mōg Mā'at Yeyox hah, tu mōktu' xupep, tu:

—Yāyā, pax xa xip nūnteh, puxix 'ūktaknōy xok 'ohnāg. ²² Pa 'āte' yūmmūg, xate Topa tu' xak hāpxop 'ūm nōmhā, puxix xa hāpxopmā'. Kaxīy.

²³ Ha Yeyox te:

—'Ātaknōy te putpu' hip-tup. Kaxīy.

²⁴ Ha Mā'at te:

—'Āte' yūmmūg, hāmyāxatamuk xohix xox putox 'īhā putpu' hip-tup. Kaxīy.

²⁵ Ha Yeyox te:

—'Āte tikmū'ūn putpu' hīnnāhā', tu hi'ax hōm, yā hām'hīnnā'ax xip 'ūgkopah. Tikmū'ūn 'ūm kuxa mām 'ūgkopah, hu' hip-tup. Tikmū'ūn xakix, puxix tu hip-tup. ²⁶ Ha tikmū'ūn 'ūm pip, tu' kuxa mām ka'ok 'ūgkopah, puxix tu xok xexka putup 'ohnāg. 'Ok 'ākuxa mām nū' hām'āktux kopah? Kaxīy.

²⁷ Ha Mā'at te:

—Yāyā, hamūn, 'ūgkuxa yūm. 'Āte' yūmmūg, 'āmūn yā Kunnix, yā Topak-tok, tu 'ānūn nūnte hām xexka tu'. Kaxīy.

Yeyox potaha'

²⁸ Tu ta' nūn Mā'at, tu nūktu' xupep, tu' tutnōy Mānix mūtik hām'āktux, yā' tix te yāy mūtik hām'āktux, 'ap nōy xip'ah. Mā'at te:

—Yāyā xip, tu 'āxak. Kaxīy.

²⁹ Ha Mānix te' xupak, tu ta' mōg mō'ka'ok, nūy Yeyox ha mōg. ³⁰ Yā Yeyox xupep 'ohnāg xiptux-exka tu', pa' xip nōm xip'ax tu', yā hōmā hām'āktux Mā'at mūtik 'ōnteh.

³¹ Ha ta' pip Yoneo xop mīptut kopah, nūy Mānix kuxa hittupmā', tu Mānix pēnāhā'. Yā' yok Mānix, tu ta' mōg mō'ka'ok hāptopah, ha Yoneo xop te hāmpē'paxex Mānix mōg xukpot tu', nūy pohoh.

³² Ta' mōg Mānix, tu mōktu Yeyox ha' xupep, tu Yeyox pēnāhā', tu hām tu' xip Yeyox pata yīkak, tu:

—Yāyā, pax xa xip nūnte, puxix 'ūktaknōy xok 'ohnāg. Kaxīy.

³³ Mānix potaha', ha Yeyox te pota pēnāhā' xix Yoneo xop pota pēnāhā' nōm nūn Mānix mūtik, tu' kuxa ka' xexkah,

³⁴ tu:

—Pi'yā 'āxop te nō hāpkot? Kaxīy.

Ha' nōy te:

—Yāyā, mā, nūy pēnā'. Kaxīy.

³⁵ Ha Yeyox potaha'

³⁶ Yīy Yoneo xop te:

—'Ūpēnā', Yeyox te Nay mō'yāy xe'ēgnāg xexka'. Kaxīy.

³⁷ Pa' yāg te:

—'Ok tute tik pa hok pu' pa mīy? Hamūn. Paxpu Nay hittupmā, puxix tu xok 'ohnāg. Kaxīy.

'Ūputpu' hi Nay

³⁸ Ha' kuxa ka' xexka 'ūxehet Yeyox, tu ta' mōg xukpot tu', ha' xip Nay yōg mīkaxxap kox, ha mīkaxxap te mōhāmnīnyīn mīkaxxap kox. ³⁹ Ha Yeyox te xat, hu:

—'Āpu' xut mīkaxxap. Kaxīy.

Ha Mā'at, yā tik mūktutnōy te:

—Yāyā, 'ūhax kummuk xexka'ax. Yā' xok hōmā 'āmnīy te' 4. Kaxīy.

⁴⁰ Ha Yeyox te:

—'Ok 'āte xa hām'āktux, 'ākuxa yūm, hu ta' pēnāp-tup Topa te hāpxopmā max xe'ēgnāg mīy putup? Kaxīy.

⁴¹ Ha tikmū'ūn te mīkaxxap yōkānāmāhā', ha Yeyox te pepi pēnāhā', tu:

—Yōgnū 'ātak, 'āmax, xate yōg hām'āktux 'āpak. ⁴² 'Āte' yūmmūg, xate yōg hām'āktux 'āpak mōkuma'āmōg. Pa 'āte nū 'āktux, puyīy tikmū'ūn hām'āktux 'āpax, hu' kuxa mām 'ūgmūn kopah, yā xate nūgkutnāhā'. Kaxīy.

⁴³ Ta hāpxip 'īhā Yeyox te' xānā ka'ok, hu:

—Ney, 'āpep, nūy nū'! Kaxīy.

⁴⁴ Ha ta nōm xok xupep, yā' yīm kīy xix pata', yā xakix xop yōg topixxax kīy'ax hā, xix pa yīn kīy kamah. Ha Yeyox te:

—'Āpu 'ūko'a', nūy xut, pu mōg. Kaxīy.

Tikmū'ūn tep-tup puyīy xonat Yeyox putex

⁴⁵ Yā' pip Yoneo punethok, tu' pēnāhā', hu' kuxa mām ka'ok Yeyox kopah. Yā' nūn, nūy Manix mūtik pip, tu' pēnāhā' Yeyox te Nay putpu' hīnnāhā', hu' kuxa mām ka'ok Yeyox kopah.

⁴⁶ Ha ta' yāg mōg putpu', nūy Paniye xop pu Yeyox yōg hāpxopmā'ax 'āktux, tu hām'āktux, ⁴⁷ yīy

ta' yāy tu nū'nāhā Paniye xop xix 'āmānex xexka xop xix tik pa te hāmyūmmūg xop, tu:

—Putep mūn mīy putup yūmū'āte'? Tik te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg punethok. ⁴⁸ Yūmū'āte' tux hok, pu mīy hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg hā kaxīy, puxix tikmū'ūn xohix xexka kuxa mām ka'ok putup Yeyox kopah, ha ta' nūn putup Hōm yōg xop, tu yūmū yōg Topa pet koxyōy putup, xix yūmūg xop xohix xexka kix putup. Kaxīy.

⁴⁹ Pa' xip yāp-xet 'ūxuxet'ax Kaxpax, yā nōm hāmyāxatamuk 'īhā 'āmānex xop xat Kaxpax te', tu:

—'Āxop te hāmyūmmūg 'ohnāg. ⁵⁰ 'Ok 'āxop te hāmpē'āpaxex 'ohnāg? Yā' max, pu tik puxet tikmū'ūn pupi' xok, pa yā' kummuk, pu yūmūg xohix xexka xakix. Kaxīy.

⁵¹ Yā Kaxpax te yāy yōg hāmpē'paxex'ax 'āktux 'ohnāg, pa yā nōm hāmyāgxatamuk 'īhā 'āmanex xop xat Kaxpax te', tu Topa pupi' hām'āktux, tu Yeyox xok'ax 'āktux. Yā Yeyox te Yoneo xop pupi' xok putup. ⁵² Yā Yeyox te Yoneo xop pupi' xok putup, tu' xok putup, nūy yāytunū'xoh nōm nōy kamah, yā hām panip tu' pip hāpxexka xohix tu', yā Topak-tok xop, tu Yoneo xop hā' mīy putup xi' nōy hā', pu tu' pip puxet, yā xop puxet.

⁵³ Ha ta Yoneo xexka xop te yāy mūtik hām'āktux kōnāmāhā nōmhā texīy Yeyox putex putup, ⁵⁴ yīy ta Yeyox te yāy xaptop hā hāpkumep hāpxexka Yonex tu', tu hāpxip 'īhā' mōg, tu mōktu' xupep hām nak yīka', tu' nox xip kōmēn 'Epayīy tu' yāy yōg tik xop mūtik.

⁵⁵ Ha ta hāmhūmnāg Yoneo xop yōg 'āmuk xexka xuxet'ax Nōā'yēn, ha ta' mōg tikmū'ūn punethok

kōmēn Yenoyanēn tu', nūy yāy pix, nūy Yoneo yōg xat'ax mīy.

⁵⁶ Ha ta tikmū'ūn te Yeyox xak kōmēn tu', tu yāy mūtik hām'āktux, hu:

—Putep hāmpē'āpaxax, 'ok nūn putup Yeyox 'āmuk xexka hah? Kaxīy.

⁵⁷ Ha ta' xat 'āmānex xexka xop te' xix Paniye xop te', pu tikmū'ūn 'ūm Yeyox pēnā', mā', nūy nōm 'āktux, puyīy xonat xat, pu Yeyox mūy.

12

Yeyox xip xiptuxexka Metān tu'

¹ Ta xe 'āmnīy te' ⁶ 'īhā' xip'ax 'āmuk xexka 'ūxuxet'ax Nōā'yēn, ha ta' mōg Yeyox, tu mōktu' xupep xiptuxexka Metān tu', yā Nay pet yūm Metān tu', yā hōmā Yeyox te nōm putpu' hīnnāhā'. ² Ha ta' puk 'āmuk, tu Mā'at te xit'ax nūnnāhā', nūy tikmū'ūn pu' nīm, ha ta' yūm Nay mīmpe xit'ax tu' Yeyox mūtik, ³ ha Manix te' paha hep haxnāg max takat xexkah, yā' kit xahix, yā mīnnut nān hā' mīy. Manix te nōm pux Yeyox pata yīmū', tu yāy xe hā' pata nagāhā'. 'Ūhax māynāg 'ūhep yōg, tu hāpxip 'īhā mīptut hā nū'xip 'ūhax max. ⁴ Ha ta' xip Yot 'Ixkanot, yā Yeyox yōg tik te 12 xop kopa' xip, yā' gāy xop mōgāp-tup, puyīy Yeyox xūygā'. ⁵ Yot te:

—Teptu hep haxnāg nōmenex 'ohnāg, nūy 2 xēmān yōg hām hā' pop tayūmak, nūy hok xop pu tayūmak nīm? Kaxīy.

⁶ Yā Yot te hām'āktux te kaxīy, pa hok xop putup-pax 'ohnāg, pa' xupxet putup, yā tute' tat tayūmak Yeyox yōg xix Yeyox yōg tik xop yōg, tu nōm hā tat'ax kopa yāy pu tayūmak mōypax.

⁷ Ha Yeyox te:

—Pu yā xip 'ūhūn. Hām'āktux kummuk hok. Tute hep tat, nūy 'ūgyīn muk, yā 'ūkxok putup. ⁸ 'Ūhok xop pip ka'ok mōkuma'mōg 'āxop kopah, pa noxk xip ka'ok 'ohnāg 'āxop kopah. Kaxīy.

'Ūxexka xop tep-tup, nūy Nay putex

⁹ Ha ta tikmū'ūn xohix xexka te' xupak hato'a Yeyox xip xiptuxexka Metān tu', tu ta' mōg, nūy Yeyox pēnā' xix Nay pēnā', yā putpu' hi'. ¹⁰ Yīy ta 'āmānex xexka xop te yāy mūtik hām'āktux texīy yīp-tex Nay kamah. ¹¹ Yā Yeyox te Nay putpu' hīnnāhā', ha Yoneo punethok te' pēnāhā', tu' xupak, hu yāy yōg xexka xop nīm, nūy kuxa mām Yeyox kopah, yīy ta' xexka xop tep-tup nūy Nay putex.

Yeyox te kōmēn Yenoyanēn ha mō'nāhā'

¹² Hāptup ha ta' pip tikmū'ūn 'āmuk xexka tu' 'āxet'ax Nōā'yēn, tu' xupak Yeyox nūn kōmēn Yenoyanēn tu'. ¹³ Ha tikmū'ūn xohix te' pop patxap kup māg, tu ta' mōg Yeyox hah, tu' mōg, tu hām'āktux ka'ok hu:

—Ūmax xe'ēgnāg Topah. Topa, 'āpu nōm pu hāmmaxnā' xate nū nōm kutnāhā', yā tute 'Iyaet xop xat. Topa, 'āpu nōm pu hāmmaxnā'. Kaxīy.

¹⁴ Ha Yeyox te' paha yomēn kutok, tu nōm yīmū' yūm. Yā Topa yōg tappet te: ¹⁵ “Kōmēn Xiām yōg tikmū'ūn, 'āpu 'ākuxa nōg hok. 'Ūnūn 'ōg tik xexkah, yā yomēn kutok yīmū' yūm”. Kaxīy.

¹⁶ Ha Yeyox yōg tik xop te nōm kax'āmi xutigā 'ohnāg, pa Yeyox mōg putup pepi pexkox tu', 'ihā'

yūmmūg putup Topa yōg tappet yōg hām'āktux xix tikmū'ūn te hāpxopmā yūmmūg putup kamah.

¹⁷ Yā tikmū'ūn te' pēnāhā Yeyox te Nay xānāhā mīkaxxap kox kopah, tu putpu' hīnnāhā, ha tikmū'ūn te' xape xohix pu nōm 'āktux. ¹⁸ Ha' nōy te' xupak Yeyox te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, hu ta' mōg Yeyox hah. ¹⁹ Yīy ta yāy mūtuk hām'āktux Paniye xop te', hu:

—Pēnā'. Tikmū'ūn tek mūg 'āpak 'ohnāg, pa tikmū'ūn xohix xexka te Yeyox pe' mōg. Kaxīy.

Genex yōg xop mōg, nūy Yeyox pēnā'

²⁰ Yā' pip tikmū'ūn xohix Yenoyanēn tu 'āmuk xexka tu', tu Topa pu nūktettex, ha nōm xop kopa' xip hāpxexka Genex yōg xop, ²¹ tu' nūn, tu nūktu Pinip ha' mōxaha', tu:

—Yāyā, 'ūgmū'ātep-tup, nūy Yeyox pēnā'. Kaxīy.

Yā Pinip yōg kōmēn yā Metxax, yā hāpxexka Ganinet kopa' xip.

²² Tu ta' mōg Pinip, tu mōktu 'Ānene pu' xuktux nō'ōm, ha ta' mōg tik tix, tu mōktu Yeyox pu' xuktux nō'ōm, ²³ ha Yeyox te:

—'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok. Hāpxip kutōgnāg 'īhāg xok putup, hak-nāy tu Topa te 'ūkxexka mīy putup, ha tikmū'ūn xohix tek mūn 'āktux max putup. ²⁴ Tikmū'ūn te hāpxop xap xok. Yāktōgnāg hāpxopxap, pa hāpxip 'īhā yāyhā kup, tu mīnta ta xohix popmāhā', yā' max xe'ēgnāg. Hā kaxīy putuk 'ūgmūn. 'Ūkxok putup, pa putpuk hip-tup, ha nōmhā' max xe'ēgnāg. ²⁵ Hā kaxīy kama tikmū'ūn. Tikmū'ūn te yāy yōg putup'ax mīy 'ohnāg, puxi' pop putup hāpxop max xe'ēgnāg, yā Topa yīka' pip putup hāmyāxatamuk xohix kux

'ohnāg hā. Ha ta' nōy te yāy yōg putup'ax mīy, puxi' pop putup'ah hāpxop max xe'ēgnāg, yā Topa yīka' pip putup'ah hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. ²⁶ Yōgnū kāmānat te yāy putup'ax mīy'ah, pa' mīy 'āte nōm putup, tuk pe' mōg putup, nūy 'ūgmūtik pip, ha Topa te nōm xexka mīy putup. Kaxīy.

Yeyox te hām'āktux 'ūxok putup

²⁷ Tu Yeyox te xe:

—Hōnhā 'īhāg kuxa hittup 'ohnāg. 'Āte putep 'āktux putup? 'Ok 'āte hām'āktux putup, hu: “Yōgnū 'ātak, 'āpu 'ūkxūy xut”. Kaxīy. 'Āmhok, 'āte nōm 'āktux putup'ah. Pak nūn, nūy tu xok. ²⁸ 'Ātak, 'āpu 'āxexka nōy nā mōg tikmū'ūn xop kopah! Kaxīy.

Ha ta' hām'āktux Topa pekkox tu', hu:

—'Āte yāy xexka mīy nōy nāg mōg tikmū'ūn xop kopah, tu xe' mīy putup. Kaxīy.

²⁹ Ha tikmū'ūn te' xupak, tu hām'āktux, hu:

—Yā tex tīnnāhā'. Kaxīy.

Pa' nōy te:

—Yā pekkox yōg nū'pok xop te hām'āktux. Kaxīy.

³⁰ Pa Yeyox te:

—Topa te hām'āktux, xayīy 'āxop xupax. Kaxīy.

³¹ Hāpxip kutōgnāg, 'īhā Topa te hep yāy kozuk xop yōg hāpxopmā'ax kopit putup, nūy yōg hāpkummuk mīy'ax hā' yānān. Hāpxip kutōgnāg 'īhā Topa te' pu'ugāp-tup nōm te Topap-tup 'ohnāg xop xat. ³² 'Āte mīpkupnix yīmūg xup putup, tu yāy pu' pop putup tikmū'ūn xohix hāpxexka xohix tu'. Kaxīy.

³³ Yā Yeyox te hām'āktux hā kaxīy, hu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā te kaxīy xok putup.

³⁴ Ha tikmũ'ũn te:

—Pak mũ'âte' mőkupix xat'ax yög tappet tu Kun-nix xip'ax hãmyãxatamuk xohix kux 'ohnãg hã, pa xate hãm'ãktux Tikmũ'ũn Kutok xup putup mĩpkupnix yĩmũ', tu' xok putup. 'Ũ'ũm Tikmũ'ũn Kutok? Kaxĩy.

³⁵ Ha Yeyox te:

—Hãpxip kutognãg hãg xip'ax nũnteh. 'Äpu 'üg 'ãpax, nũy hãmyũmmũg, 'ihãg xip nũnteh. Yã 'ãte kuyãnãm putuk. 'Ũkxip, ha tikmũ'ũn te hãmyũmmũg. Kuyãnãm xip, ha tikmũ'ũn te hãmpẽnãhã'. ³⁶ 'Äpu 'äkuxa mãm ka'ok 'ügkopah, 'ihãg xip, nũy hãmyũmmũg. Kaxĩy.

Yoneo xop kuxa mãm 'ohnãg Yeyox kopah

Yeyox te hãm'ãktux kux, tu ta' mөг, tu yãy xap-top, ³⁷ tu hãpxopmã ka'ok xe'ëgnãg punethok, ha tikmũ'ũn te' pẽnãhã', pa' kuxa mãm 'ohnãg Yeyox kopah. ³⁸ Yã hõmã 'ũhittap 'Iyait te Topa pupi hãm'ãktux, yã hõnhã putuk hãpxopmã'ax. 'Iyait te: “Topah, 'ũ'ũm kuxa mãm yũmũ yög hãm'ãktux kopah? Yã' kuxa mãm 'ohnãg. Tep-te' yũmmũg, yã Topa te hãpxopmã ka'ok xe'ëgnãg? Yã' yũmmũg 'ohnãg”. Kaxĩy.

³⁹ Hã kaxĩy 'ũkuxa mãm yũmmũg 'ohnãg. Hamũn, 'Iyait te:

⁴⁰ “Topa te tikmũ'ũn pa te hãmyũmmũg 'ohnãg mĩy, tu tikmũ'ũn putox ka'ok mĩy, puyĩy tikmũ'ũn pa hãmyũmmũg 'ohnãg, puyĩy tikmũ'ũn hãmyũmmũg hok, puyĩy tikmũ'ũn hãpkummuk mĩy kux hok, puyĩy Topa tikmũ'ũn kuxa kummuk xit hok.” Kaxĩy.

⁴¹ 'Iyait te hām'āktux, tute' yūmmūg Yeyox 'ūmax xe'ēgnāg tu', hu Yeyox 'āktux.

⁴² Pa Yoneo xexka xohix xop kuxa mām Yeyox kopah, pa nōm te Paniye xop yīpkutuk, hu hām'āktux xaptop, puyīy Paniye xop xat hok, pu Yoneo xop yōg Topa pet hā mōxakux hok. ⁴³ Yā' xexka xop tep-tup punethok, pu tikmū'ūn nōm 'āktux max, pap-tup kutōgnāg, pu Topa nōm 'āktux max.

Yeyox yōg hām'āktux'ax te tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit

⁴⁴ Ha ta xe hām'āktux Yeyox, hu:

—Tikmū'ūn 'ūm kuxa mām 'ūgkopah, yā' kuxa mām kama nōm kopah, nōm te nūgkutnāhā'.

⁴⁵ Tikmū'ūn 'ūm tek pēnāhā', yā nōm pēnāhā kamah, nōm te nūgkutnāhā'. ⁴⁶ 'Ūgnūn hām xexka tu', tuk mūn, yā hām xexka yōg tikmū'ūn yōg kuyānām putuk, yā' kuxa mām 'ūgkopa xop kuxa te hāpkoxtap kopa' pip 'ohnāg. ⁴⁷ Tikmū'ūn 'ūm te yōgnū hām'āktux 'āpak, pa' yīpkox 'ohnāg, kopxix yōg hāpxopmā'ax kopit putup'ah. Yā 'ūgnūn hām xexka tu', nūy tikmū'ūn kuxa kummuk xit, tu' kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu', nūy yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān hok. ⁴⁸ Tikmū'ūn 'ūm tek putup nōg, xix yōg hām'āktux putup nōg, puxix Topa hām'āktux putup, hu: “Yā' kummuk nō'ōm. Nōm te Yeyox yōg hām'āktux 'āpak 'ohnāg. Kaxīy Topa te hām'āktux putup hāmyāxatamuk xohix xox putox 'ihā'.

⁴⁹ Hamūn 'āte yāp-xehnāg hā hām'āktux 'ohnāg, pa yōgnū 'ātak te nūgkutnāhā', tu 'ā' hōm hām'āktux'ax, 'ūyīy tikmū'ūn pu nōm 'āktux. ⁵⁰ Ha

'āte' yūmmūg Topa yōg xat'ax te tikmū'ūn mōgāhā',
 puyīy hi xe'ēgnāg mōkuma' mōg, ha' kux 'ohnāg.
 Yōgnū 'ātak te 'ā' hōm hām'āktux'ax, 'ūyīy tikmū'ūn
 pu nōm 'āktux.

13

Yeyox te yāy yōg tik xop pata pix

¹ Hāmhūmnāg, yā 'āmnīy puxet 'īhā' xip'ax 'āmuk
 xexka 'ūxuxet'ax Nōā'yēn 'īhā Yeyox te' yūmmūg,
 hāpxip 'īhā hām xexka nīm putup, nūy yāy 'ātak ha
 mōg. Tute mō'yāy xe'ēgnāg yāy yōg kuxa mām xop,
 tu mō'yāy xe'ēgnāg kux 'ohnāg.

² Ta' xit Yeyox yāy yōg tik te 12 xop mūtik.
 Hōmā Hāmγāyāgnāg te Yot 'Ixkanot mōgāhā', pu
 hāmpē'paxex texīy gāy xōp mōgāp-tup Yeyox hah,
 puyīy' xūyγā'. ³ Ha Yeyox te' yūmmūg yāy yōg
 'ātak te tu' popmāhā 'ūxohix xexkah, puyīy nōm
 xat. Yeyox te' yūmmūg Topa tu' nūn, tu Topa ha'
 mōg putup putpu'. ⁴ Yeyox yūm mīmpe xit'ax tu',
 tu tak-nīhā' xip, tu topixxax xut 'ūyīmū nō'ōm, tu
 topixxax yāy nagā'ax paha', tu nō yāy kunāy hīy,
⁵ tu' pux kōnā'āg pa pix'ax kopah, tu yāy yōg tik
 xop pata pix kōnāmāhā', tu topixxax yāy nagā'ax
 hā nagāhā' nōm tek-nāy hīy hā, ⁶ tu' xupep Xīmām
 Pet yīkak, pa Pet te:

—Yāyā, 'āmhok. 'Ok 'ūkpata pix putup? Kaxīy.

⁷ Ha Yeyox te:

—Hōnhā xate' yūmmūg'ah 'āte hāpxopmāhā', pa
 hāpxip 'īha' yūmmūg putup xate'. Kaxīy.

⁸ Ha Pet te:

—Xatek pata pix putup 'ohnāg. 'Āmhok!

Pa Yeyox te:

Paxpu 'āpata pix 'ohnāg, ha ta 'āmūn yā yōg'ah. Yā 'āxip'ah yōg tik xop kopah. Kaxīy.

⁹ Ha Xīmām Pet te:

—Yāyā, 'āpu 'ūkpaata pix, xik yīm xik putox! Kaxīy.

¹⁰ Ha Yeyox te:

—Tikmū'ūn te tatzok, hu' xexka tup. 'A xe tatzok putup'ah, pa' pata pix putup 'ūxeheh. 'Āxop xohix kuxa tup, pa yāp-xet 'āmhok, yā' xutputux. ¹¹ Hamūn, Yeyox te' yūmmūg nōm te' gāy xop mōgāp-tup Yeyox hah, puyīy xūygā'. Hā kaxīy hām'āktux hu: “Āxop xohix kuxa tup, pa yāp-xet, 'āmhok, yā' xutputux”. Kaxīy.

¹² Yeyox te' pata pix kux, tu topixxax mō'tat putpu', tu ta' mōg yāy yōg xip'ax tu' mīmpe tu' xit'ax tu', tu:

—'Ok 'āxop te' yūmmūg teptu 'āte 'āpata pix?

¹³ 'Āxop tek xānāhā, hu: “Notot”, Kaxīy, xix: “Yāyā”. Kaxīy. Hamūn, yāg mūn. ¹⁴ 'Āte 'āxop xat, tu 'āte 'āxop pu hāmyūmmūgāhā', tu 'āpata pix kamah. Yā 'ūkxexka', pa 'āpata pix, yīy ta 'āxop te' nōy pata pix, pu' max. Yā 'āte 'āxop hāg teheh. 'Āpu tikmū'ūn hā 'ātehet. ¹⁵ 'Āte hāpxopmā', xayīy 'āxop pēnā', nūy mīy kamah. ¹⁶ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux nōm te' xat yā' xexka', pa kāmānat yāk-tōgnāg. Nōm te mō nōy kutnāhā' yā' xexka', pa nōm mōg yāk-tōgnāg. 'Ūkxexka', pa yā kāmānat putuk. Yā 'āte 'āpata pix, yā kāmānat putuk. 'Āte 'āxop hāg teheh. 'Āpu kāmānat putuk kamah, nūy tikmū'ūn hā 'ātehet. ¹⁷ 'Āxop te' yūmmūg nōm hāpxop xe'e nōmhā. 'Āxop te' mīy, nūy ta 'ākuxa hittup.

18 —'Āte 'āxop xohix xexka 'āktux 'ohnāg, tu tappet 'āktux. 'Āte yāy yōg yīmōgātux xop yūmmūg. Pa Topa yōg tappet te: “Tik xit 'ūgmūtik, tu 'ā tu' gāy”. Kaxīy. Ta hōnhā' gāy. 19 'Āte nōm 'āktux hōnhā. Hāpxip 'ihā 'āxop te nōm hāpxopmā'ax pēnāp-tup. 'Āte nōm 'āktux hōnhā, xayīy 'ākuxa mām putup, tu' yūmmūg putup 'ūg'āxet'ax 'ūgmūn yāg mūn. Kaxīy. 20 'Āte xa hāpxe'e 'āktux. 'Āte mō'pok tihik, ha ta xohix 'ūm te nōm putuppax yāg putuppax putuk. Ha nōm tek putuppax te Topap-tuppax kamah, yā Topa te mōgkutnāhā 'ūgmūn.

Yot te' gāy xop mōgāp-tup

21 Yeyox te hām'āktux kux, tu' kuxa hittup 'ohnāg tu hām'āktux, hu:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux, yā' xip 'ūp-xet 'āxop kopah, tu nōm te' gāy xop mōgāp-tup 'ūg hah, puyīy 'ūgxūygā'. Kaxīy.

22 Ha Yeyox yōg tik xop te yāy pēnāhā', tu' kuxa te' yēy. Putep 'āktux? 23 Ha ta' xip tihik Yeyox yōg tik xop kopah. Yā Yeyox te mō nōm yāy xe'ēgnāg, ha' yūm Yeyox yīkak, 24 ha Ximām Pet te nōm pu' yīm mahap, tu:

—'Āpu 'ūyīykopit, putep xuktux. Kaxīy.

25 Ha nōm mōg Yeyox yīkāgnāg, tu:

—Yāyā, 'ū'ūm nō'ōm? Kaxīy.

26 Ha Yeyox te:

—'Āte pām mō'tat putup hep kopah, tu pām hōm putup nōm tik pu'. Hamūn nō'ōm. Kaxīy.

Tu pām paha', tu mō'tat hep kopah, tu Yot pu' hōm, yā Ximām 'Ixkanot kutok. 27 Ha Yot te pām paha', tu hāpxip 'ohnāg 'ihā Hāmgāyāgnāg te Yot hā

mō'nāhā', ha Yot te Hāmġāyāgnāg 'āpak. Ha Yeyox te:

—Xatep-tup, nūy hāpxopmā'. 'Āpu 'ūmīy mō'ka'ok. Kaxīy.

²⁸ Pa xohix te mīmpe xit'ax tu' mām, tu' yūmmūg 'ohnāg, putep xuktux Yeyox Yot pu'. ²⁹ Yā Yot te Yeyox yōg tik xop yōg tāyūmak tat'ax pēnāhā', ha yāg te hāmpe'paxex Yeyox te Yot xat, pu mōg, nūy pām pop 'āmuk xexka pu', ha ta yāg te hāmpe'paxex Yeyox te' xat, pu mōg, nūy tayūmak popmā 'ūhok xop pu'.

³⁰ Yot te pām paha', tu ta' mōg hāptopah. Yā 'āmnīy.

'Ūxat'ax tup

³¹ Ha Yeyox te:

—Hōmā tikmū'ūn te' pēnāhā', 'ūmax xe'ēgnāg Tikmū'ūn Kutok. Tikmū'ūn tek yūmmūg, hu' yūmmūg Topa 'ūmax xe'ēgnāg. ³² Tikmū'ūn tek yūmmūg, hu' yūmmūg Topa 'ūmax xe'ēgnāg, yīy ta Topa te tikmū'ūn puk mūn mūg 'ūgmax xe'ēgnāg. Hāpxip kutōgnāg 'ihā Topa te nōm mīy putup.

³³ 'Ūkxape xop, hāpxip kutōgnāg hak xip kux'ax 'āxop kopah. 'Āxop tek xak'ax, pa 'āxop tek mōg'ax yūmmūg 'ohnāg. Yā hōmā 'āte Yoneo xop pu nōm 'āktux. ³⁴ 'Āte xa' hōm xat'ax tup, hu:

—'Āpu 'ānōy putuppax, 'āte 'āxop putuppax putuk. ³⁵ 'Āxop te 'ānōy putuppax, puxix tikmū'ūn xohix yūmmūg 'āxop pip yōg tik xop kopah. Kaxīy.

Yeyox te Pet mūtik hām'āktux

³⁶ Ha Ximām Pet te:

—Yāyā, piyā 'āmōg? Kaxīy.

Ha Yeyox te

—'Ūkpe 'āmog yūmmūg 'ohnāg, pa hāpxip 'ihāg pe 'āmōg putup. Kaxīy.

³⁷ Ha Pet te

—Texīy 'āpek mōg yūmmūg 'ohnāg hōnhā? 'Āte xa tuk xok putup. Kaxīy.

³⁸ Ha Yeyox te:

—'Ok xate 'ā tu 'āxok putup? 'Āmhok. 'Āte xa hāpxe'e 'āktux, xate hām'āktux tikoyuk putup, hu: “'Ākxip'ah 'ūgmūn Yeyox yōg tik xop kopah”. Kaxīy. Hak-nāy tu xokakkak pit xatap-tup. Kaxīy.

14

Yeyox te tikmū'ūn mōgāhā yāy tak hah

¹ Ta Yeyox te:

'Ākuxa nōg hok. 'Āpu 'ākuxa māhām Topa kopah. 'Āpu 'ākuxa māhām 'ūgkopah kamah. ² Yōgnū 'ātak pet kopa' pip pip'ax punethok. 'Ūgmōg putup, nūy 'āpip'ax max mīy. Paxpu te kaxīy 'ohnāg, kopxix xa' xuktux 'ohnāg nūhū'. ³ 'Ūgmōg putup, tu' max mīy putup 'āpip'ax, tu putpuk nūn putup, tu 'āxop mōgāp-tup, xayīy pip 'āpip'ax tu 'ūgmūtik. ⁴ 'Āxop te' yūmmūg putahat nō' mōg 'ūkxip'ax tu'. Kaxīy.

⁵ Ha Tōmē te:

—Yāyā, 'ūgmū'āte' yūmmūg'ah. Piyā' yūm 'āxip'ax? Texīy 'ūgmū'āte' yūmmūg putahat? Kaxīy.

⁶ Ha Yeyox te:

'Āte putat putuk, tu putat mōg yōgnū 'ātak hah. Hā kaxīy 'āte tikmū'ūn mōgāhā yāy tak hah. 'Ap xip'ah putat nōy. 'Āte tikmū'ūn pu hāpxe'e yūmmūgāhā', tu tikmū'ūn hīnnāhā', puyīy hi max, ha' kux 'ohnāg. ⁷ 'Āxop te' yūmmūg, tu yōgnū 'ātak

yūmmūg putup kamah. Hamūn, 'āxop te' yūmmūg yōgnū 'ātak. Kaxīy.

⁸ Ha Pinip te:

—Yāyā, 'āpu 'ūgmū'ā 'ōg 'ātak mūg. 'Ūgmū'āte xa tuk kax putup'ah hāpxop nōy. Kaxīy.

⁹ Ha Yeyox te:

—'Āmnīy xohix hāg xip 'āxop mūtik. Pinip, 'ok xatek yūmmūg 'ohnāg? Tikmū'ūn 'ūm tek pēnāhā', hu yōg 'ātak pēnāhā kamah. Teptu xate' xuktux, hu: “'Āpu 'ūgmū'ā 'ōg 'ātak mūg”? Kaxīy. ¹⁰ Pinip, 'ok 'ākuxa yūm 'ohnāg, 'ūkxip yōgnū 'ātak mūtik, ha yōgnū 'ātak xip 'ūgmūtik, tu yā kuxap-xet. 'Āte xa hām'āktux, 'a yōg'ah hām'āktux. Pa yōgnū 'ātak xip 'ūgmūtik, tu hāpxopmā max xe'ēgnāg. ¹¹ 'Āpu 'ākuxa mām nū hām'āktux kopah. Yā 'ūkxip yōg 'ātak mūtik, ha yōg 'ātak xip 'ūgmūtik, tu yā kuxap-xet. Pa yōg hām'āktux kopa 'ākuxa mām 'ohnāg, pa 'āpu 'ākuxa mām yōg hāpxopmā'ax kopah. ¹² 'Āte xa hāpxe'e 'āktux, tikmū'ūn 'ūm kuxa mām 'ūgkopah, yā nōm te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg mīy putup, 'ūgmūn putuk. Yā 'āte hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg mīy, pa nōm te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg punethok mīy putup, yōgnū 'ātak hak mōg putup hah. ¹³ 'Āxop te Topa tu' xak hāpxop 'ūm, tu 'ākuxa mām 'ūgkopah, kopxix xa' popmāp-tup nōm hāpxop xohix. Topa te 'ā' popmāp-tup, ha 'āte xa nōm popmāp-tup. Hā kaxīy 'āxop te Topa max xe'ēgnāg yūmmūg putup. ¹⁴ 'Āxop te 'ā tu' xak hāpxop 'ūm, kopxix nōm mīy putup. Kaxīy.

Topa te Topa Koxuk hōm putup

¹⁵ Tu Yeyox te xe:

—'Āxop tek putuppax, nūy ta mīy putup 'āte nōm xat. ¹⁶'Āte Topa tu' xak, ha tute xa Topa Koxuk hōm putup nōm te 'āxop hā' tep-tup, tute xa nōm hōm putup. Yāg mūn putuk, yā Topa Koxuk, yā hāpxe'e yōg, ha tute 'āxop mūtik nox xip'ax mōkuma'mōg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. ¹⁷Ha ta' kuxa mām 'ohnāg xop te Topa Koxuk pa yūmmūg 'ohnāg. Topa Koxuk pēnā 'ohnāg tu'. Pa 'āxop te Topa Koxuk yūmmūg, yā' xip 'āxop mūtik hah. Kaxīy.

¹⁸Tu xe:

—'Āte 'āxop nīm tāmnāg putup'ah, yā 'āxop te' hok pip xop putuk putup'ah. 'Āte 'āxop nīm putup, tuk mōg putup, pak nūn putup putpuk 'ā hah. ¹⁹Hāpxip 'ihā' kuxa mām 'ohnāg xop tek pēnāp-tup'ah, pa 'āxop tek pēnāp-tup, tu 'āxop pip putup, 'ūkxip putup hah. ²⁰Nōm 'āmnīy 'ihā 'āxop te' yūmmūg putup 'ūkxip yōgnū 'ātak mūtik, ha 'āxop pip 'ūgmūtik, yā kuxap-xet, hak xip 'āxop mūtik.

²¹—Tikmū'ūn 'ūm te yōgnū xat'ax pop, tu nōm mīy, yā tutek putuppax, ha yōgnū 'ātak te nōm putuppax putup, nōm tek putuppax, ha 'āte nōm putuppax putup kamah, tu yāy mūg putup 'ōm pu'.

²²Yot xip, yā 'a' Yot 'Ixkanot'ah, pa' nōy, yā Yot te:

—Yāyā, texīy xate 'ūgmū'ā yāy mūg, pa' kuxa mām 'ohnāg xop pu yāy mūg 'ohnāg? Kaxīy.

²³Ha Yeyox te:

—Tikmū'ūn 'ūm tek putuppax, yā nōm te yōgnū hām'āktux pap-tup, tu' mīy putup, ha yōgnū 'ātak te nōm putuppax, tu' nūn putup, tu nūktu nōm ha' xupep, tu' xip putup nūmūtik. ²⁴Tikmū'ūn 'ūm tek putup nōg, puxix yōgnū hām'āktux 'āpak 'ohnāg, yā' yīpkox 'ohnāg. 'Āxop te hām'āktux 'āpak. 'A'

yōg'ah hām'āktux, pa yōg'ātak yōg. Tute nūgkutnāhā 'ūgmūn.

²⁵ —'Āte xa nōm hāpxop 'āktux nōmhā, tuk xip 'āxop mūtik nōmhā. ²⁶ Yōgnū 'ātak te Topa Koxuk nū'kutnāp-tup, ha tute 'āxop hā' tep-tup, yā 'āte 'āxop hāg teheh putuk, 'ihā 'ākuxa mām 'ūgkopah. Topa Koxuk tek mūn pupi' xip putup. Tute xa hāpxop xohix yūmmūgāp-tup, tu 'āxop pu xutīgāhā yōgnū hām'āktux xohix:

²⁷ —'Āte 'ākuxa māmāhā'. 'Ūgkuxa yūm ka'ok, ha 'āte 'ākuxa māmāhā', 'ūkputuk. 'Āte hām xexka yōg kummuk xop kuxa māmā 'ohnāg. 'Āpu 'ūyīpkutuk hok. 'Āpu 'ākuxa nōg hok. ²⁸ 'Āxop te' xupak, yā 'āte xa' xuktux hu: “'Ūgmōg putup, pa 'āhak nūn putup putpu'. 'Āxop tek putuppax, nūy ta 'ākuxa hittup, yāg mōg putup yāy yōg 'ātak hah. 'Ūkxexka, pa nōm xexka nām. ²⁹ Hōnhā 'āte xa hām'āktux hāptup yōg hāpxopmā'ax. Hāpxip 'ihā 'āxop te nōm pēnāp-tup, tu 'ākuxa mām putup 'ūgkopah. ³⁰ 'Āte xe hām'āktux kutīgnāg, yā Topa hā puknōg xop yōg xat'ax nūn hōnhā. Nōm tek xat 'ohnāg, ³¹ pa' max, pu tikmū'ūn xohix yūmmūg 'āte yōgnū 'ātak putuppax, nūy mīy tute nōm xohix xat. 'Āpu yūmū mōg. Kaxīy.

15

Yeyox te tox kup kūnīy putuk

¹ Ta Yeyox te:

—'Āte xa' yūmmūgāp-tup hāpxop. 'Āte tox kup kūnīy xe'e putuk, yā mīnta 'op yōg, ha ta yōgnū 'ātak te tox pēnā'ax putuk. ² 'Ūgkopa kuxa mām xop te tox māg max putuk xix tox yīpkup max. 'Ūgkopa

kuxa mām xop te hāpxopmā max, ha nōm te mīnta ta pōpmā putuk. Ha tak kopa kuxa mām hok xop te tox māg kummuk putuk xix tox yīpkup kummuk. 'Ūgkopa kuxa mām hok xop te hāpxopmā max'ah, tu mīnta ta popmā 'ohnāg putuk. 'Ūkuxa mām xop kuxa mām 'ūgkopah. Hā kaxīy tox māg te tox kup xahix tu' pip xix tox yīpkup te'. Yōgnū 'ātak tep-tup'ah kuxa mām hok xop. Hā kaxīy tox pēnā'ax te mīm māg kummuk mep, tu' putyōn xix yīpkup kummuk. 'Ūkuxa mām hok xop te' kuxa mām xop nīm, ha' max nōmhā. Hā kaxīy tox māg kummuk pip'ah xix tox yīpkup kummuk pip'ah, ha ta tox yīpkup max te mīnta ta punethok popmāhā nōmhā. ³ Hōmā 'ākuxa mām yōgnū hām'āktux kopah, ha yōgnū 'ātak te 'ākuxa kummuk xit. ⁴ Āpu 'ā tu pip ka'ok, ha 'āte 'āxop tuk xip ka'ok putup. 'Āxop 'ā tu 'āpip ka'ok 'ohnāg, nūy ta hāpxopmā max 'ohnāg, tu 'āxop te' mīy 'ohnāg putup Topa te nōm putup. Hā kaxīy tox māg te tox kup xahix tu' pip'ah xix tox yīpkup, puxix mīnta ta popmā hok.

⁵ —'Āte tox kup xahix putuk, ha 'āxop te tox māg putuk xix tox yīpkup. 'Āxop te 'ā tu 'āpip ka'ok, nūy 'ākuxa mām ka'ok 'ūgkopah, tu 'āxop tuk xip ka'ok, nūy hāpxopmā max xohix 'āxop mūtik, ha ta 'āxop hāpxopmā max punethok, nūy mīy Topa te nōm putup. Pa 'āxop te 'ā tu 'āpip ka'ok'ah, nūy ta hāpxopmā max hok, tu' mīy 'ohnāg Topa te nōm putup. Hā kaxīy tox kup xahix xix tox māg xix tox yīpkup. ⁶ Tox pēnā'ax te' putyōn tox māg kummuk xohix xix tox yīpkup kummuk xohix, ha' nak, ha tikmū'ūn te nōm yāy tu nū'xok, tu kuxap kopa mō'pok, ha' puk. Hā kaxīy putuk 'ūkuxa mām

hok xop, yā 'ātu' pip ka'ok 'ohnāg. ⁷ Āxop nox pip 'ā tu', ha yōgnū hām'āktux te' nox xip 'āxop tu', 'ihā 'ā tu' xak xate nōm putup, ha 'āte xa' popmāp-tup 'ūxohix. ⁸ Āxop te hāpxopmā max punethok, yīy tikmū'ūn te' pēnāp-tup, yā' max xe'ēgnāg Topah. Hā kaxīy kama tikmū'ūn te' pēnāp-tup 'āxop mōg Yeyox mūtik, yā mīnta max punethok putuk. ⁹ Āte mō 'āxop yāy xe'ēgnāg, yā yōgnū 'ātak te mōg mūn yāy xe'ēgnāg putuk. 'Āpu nox pi 'ūgmūtik, 'ūyīy mō 'āxop yāy xe'ēgnāg. ¹⁰ Āxop te' mīy 'āte nōm xat, nūy ta nox 'āpip putup 'ūgmūtik, ha 'āte mō 'āxop yāy xe'ēgnāg putup. Yā 'āte' mīy yōg 'ātak te nōm xat. Hā kaxīy putuk 'āxop xik mūn.

¹¹ —'Āte xa nōm hāpxop 'āktux, nūy 'ākuxa hit-tupmā', ha 'ākuxa hittup xexka'. ¹² Āte 'āxop xat, hu: 'Āpu 'ānōy putuppax 'āte 'āxop putuppax putuk. ¹³ Tikmū'ūn te yāy xape pupi' xok, puxix yāy xapep-tuppax xexkanām. Yā tikmū'ūn xohix te yāy xape pupi' xakix 'ohnāg. ¹⁴ Āxop te yōgnū xat'ax mīy, 'ihā 'ūkxape 'āxop. ¹⁵ Āte 'āxānā kux, hu: "Yōgnū kāmānat xop". Kaxīy. Yā kāmānat xop te' yūmmūg 'ohnāg 'ūxat'ax xop yōg hāpxopmā'ax. Pa 'āte 'āxop xānāhā, hu: "'Ūkxape xop". Kaxīy. 'Āte 'āxop pu' xuktux yōg 'ātak te nōm 'āktux. ¹⁶ Āxop tek mūn yāy kutnā 'ohnāg, pa 'āte 'āxop mūn yīmōgātux, tu mō 'āxop pok, xayīy hāpxopmā max punethok, yā mīnta ta punethok putuk. 'Āxop te hāpxopmā max putup, ha tikmū'ūn te nōm pēnāp-tup, hu' kuxa mām ka'ok putup, tu 'ā tu nox pip ka'ok putup. Ha 'āxop te yōg 'ātak tu' xak hāpxop 'ūm, tu 'ākuxa mām 'ūgkopah, ha tute xa' popmāp-tup hāpxop xohix.

17 'Āte 'āxop xat, 'āpu 'ānōy putuppax. Kaxīy.

Tikmū'ūn te' kute'ex kummuk putup Yeyox yōg xop

18 Tu Yeyox te xe:

—'Ūkuxa mām hok xop te 'āxop putup nōg. 'Āpu hāmyūmmūg, nōm tek putup nōg hāmāxap.

19 Paxpu 'āxop kuxa mām hok xop kopa pip, nūy nūmūtik mōg, puxix 'āxop putuppax, yā yāy yōg xop putuppax. Pa 'āxop pip'ah nōm xop kopah. Pa 'āte 'āxop yāy kutnāhā kuxa mām hok xop kopah. 'Āmūn 'ap kuxa mām hok xop'ah.

Hā kaxīy nōm te 'āxop putup nōg. 20 Hōmā 'āte xa hām'āktux. 'Āpu hām'āktux'ax xaxok hok. 'Ūxat'ax xop yā' xexka', pa kāmānat xop yāg-tōgnāg. Tikmū'ūn tek kute'ex kummuk, puxix 'āxop kute'ex kummuk putup kamah. Tikmū'ūn te yōgnū hām'āktux 'āpak, tu' yīpkox pip, puxix 'ōg hām'āktux 'āpak putup kamah, tu' yīpkox pip.

21 Tikmū'ūn te 'āxop kute'ex kummuk te kaxīy, 'āxop yōgnū hah. Yā nōm te' yūmmūg 'ohnāg

Topah. Tute nūgkutnāhā'. 22 Paxpuk nūn 'ohnāg, puxix tikmū'ūn yāy hāpkummuk mīy'ax yūmmūg 'ohnāg. Pak nūn, tu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā'.

Nōmhā tikmū'ūn te' yūmmūg yāy yōg hāpkummuk mīy'ax. 23 Tikmū'ūn tek putup nōg, xix yōg 'ātak

putup nōg kamah. 24 'Āte hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg tikmū'ūn kopah, yīy tikmū'ūn te' pēnāhā', tu yāy yōg hāpkummuk mīy'ax yūmmūg, hu' yāyhāhup.

Tik nōy te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg 'ohnāg, 'ak putuk'ah. Pa tikmū'ūn te' pēnāhā 'āte hāpxopmā max, tuk putupnōg xix yōg 'ātak putup nōg kamah.

25 Hōmā 'ūhittap Topa yōg tappet te: "Tikmū'ūn tek

putup nōg, pa 'āte hāpkummuk mīy 'ohnāg". Kaxīy. Hamūn, hōnhā tikmū'ūn te kaxīy putuk, yā Topa yōg tappet te' koit 'ohnāg.

²⁶ —Ta Topa Koxuk te xa hā' tep-tup, yā' xe'e Topa Koxuk. Hōnhā' xip yōgnū 'ātak mūtik, ha 'āte xa nōm nū'kutnāp-tup, ha tutek mūn 'āktux putup. ²⁷ Ha 'āxop tek mūn 'āktux putup kamah, yā 'āxop pip 'ūgmūtik hāmyāxatamuk xohix hā nūnte hām xexka tu'.

16

¹ Ta Yeyox te xe:

—'Āte xa' xuktux hāpxop xohix, xayīy putat max xak hok. ² Tikmū'ūn te 'āxop xat putup, xa mōxa hok Yoneo yōg Topa pet hā. Hāpxip 'īhā tikmū'ūn te 'āxop kix putup, ha 'āxop xakix putup, ha tikmū'ūn te hāmp'e'paxex putup Topa pu' hām. ³ Yā tikmū'ūn te' mīy putup yōgnū 'ātak kopa' kuxa mām 'ohnāg tu', xik mūn kopa' kuxa mām 'ohnāg tu'. ⁴ Pa 'āte xa hām'āktux tikmū'ūn te 'āxop kummugāp-tup. Hāpxip ha ta tikmū'ūn te 'āxop kummugāp-tup, ha 'āxop te' xuktux putup, hu: “Yā hamūn Yeyox te nōm 'āktux hōmā. Yā hōnhā te kaxīy”. Kaxīy.

Topa Koxuk te hāpxopmāp-tup

Ta Yeyox te xe:

—Hōmā 'āte xa nōm 'āktux 'ohnāg, yāk xip 'āxop kopah. ⁵ Pa hāpxip 'īhāg mōg putup, yā nōm hak mōg putup, nōm te nūgkutnāhā', pa 'āxop te' yīkopit 'ohnāg, hu: “Tep hah?” Kaxīy. ⁶ Pa hōnhā 'āte xa nōm 'āktux, ha 'ākuxa hittup 'ohnāg. ⁷ Pa 'āte xa hāpxe'e 'āktux, yā' max noxk xip nūnteh, pa' max xe'ēgnāg 'ūgmōg. Paxpuk mōg 'ohnāg,

puxix Topa Koxuk nūn putup'ah, nūy 'āxop hā tu tehet. Pak mōg, kopxix nū nōm kutnāp-tup 'āxop hah. ⁸ Ha ta' nūn putup Topa Koxuk, tu nūktu tikmū'ūn pu hām yūmmūgā', hu: “Tikmū'ūn te hāpkummuk mīy, tu tikmū'ūn te hām yok yūmmūg 'ohnāg, ha Topa te tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān putup, tu nōm xūygāp-tup.” Kaxīy. ⁹ Topa Koxuk te hām'āktux putup, hu: “Tikmū'ūn te hāpkummuk mīy. Yā Yeyox kopa' kuxa mām 'ohnāg.” Kaxīy. ¹⁰ Yāy yōg 'ātak hak mōg putup, ha ta Topa Koxuk nūn putup, tu nūktu tikmū'ūn pu hāmyok yūmmūgāp-tup, tu' xuktux putup, hu: “Yā' yok Yeyox”. Kaxīy. ¹¹ Topa Koxuk te hām'āktux putup, Topa te tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān putup, tu nōm xūygāp-tup. Hamūn, Topa te' kuxa mām hok xop yōg xat'ax yānān, pu tu' kux, tu nōm xūygāhā', pu tu' kux.

¹² –'Ūpip yōgnū hām'āktux nōy punethok. 'Āxop pu nōm yūmmūgāhā', pu' max, pa hōnhā 'āxop te hamyūmmūgā'ax xohix hā tot 'ohnāg. ¹³ Pa hāpxip 'lhā' nūn putup Topa Koxuk, tu xa hāmyok yūmmūgāp-tup. Tute 'āxop mōgāp-tup putat max hā, yā xa' yūmmūgāp-tup hāmyok xohix xexkah. Tute yāy yōg hām'āktux 'āktux putup'ah, pa hām 'āpak 'āktux putup, tu xa nōm 'āktux putup, tu hāptup yōg hāpxopmā'ax 'āktux putup. ¹⁴ 'Āte tu' popmāp-tup hām'āktux, ha tute xa nōm 'āktux putup. Hā kaxīy xate' yūmmūg putup 'ūgmax xe'ēgnāg. ¹⁵ Yōgnū 'ātak yōg hāpxopmā'ax xohix xexka yā yōgnū kamah. Hā kaxīy 'āte xa hām'āktux Topa Koxuk te' pop putup yōg hāpxop, tu xa nōm yūmmūgāp-tup. Kaxīy.

'Ūkuxa hittup 'ohnāg, tu' kuxa hittup

¹⁶ Ta Yeyox te xe:

—Hāpxip kutōgnāg yīy ta 'āxop tek pēnāp-tup'ah, tu xe hāpxip kutōgnāg yīy ta xek pēnāp-tup. Kaxīy.

¹⁷ Ha Yeyox yōg tik yāg xop te:

—Teptu hām'āktux? 'Ūxuktux, hu: “Hāpxip kutōgnāg yīy ta 'āxop tek pēnāp-tup'ah, tu xe hāpxip kutōgnāg yīy ta xek pēnāp-tup”. Kaxīy. Texīy hām'āktux? 'Ūxuktux, hu: “Hamūn, yōgnū 'ātak hak mōg putup”. Kaxīy. ¹⁸ Teptu 'ūxuktux, hu: “Hāpxip kutōgnāg”? Kaxīy. 'Īntu', putep mūn'āktux? Yūmū'āte' yūmmūg'ah. Kaxīy. ¹⁹ Nōm tep-tup, nūy Yeyox yīkopit, ha Yeyox te' yūmmūg, tu:

—Hāpxip kutōgnāg yīy ta 'āxop tek pēnāp-tup'ah, tu xe hāpxip kutōgnāg yīy ta xek pēnāp-tup. 'Ok kaxīy 'āxop te yāy yīkopit? ²⁰ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux. 'Āte 'āxop mūtik tip-tup'ah, ha 'āxop potap-tup, tu 'ākuxa hittup 'ohnāg putup, pa' kuxa mām hok xop kuxa hittup'ax. 'Ākuxa hittup 'ohnāg putup, pa hāpxip 'ihā 'ākuxa hittup putup. ²¹ 'Āte xa' yūmmūgāp-tup hāpxop. Yā 'ūn tek-tok put putuk, yāk-tok put putup, ha' xūy. Pak-tok xip, ha ta' xūy xaxok, tu' hittup, 'ūk-tok pit xip hah, yā' xip 'ūk-tok pit nōy hām xexka tu'. ²² Yā 'āxop putuk. Hōnhā 'ākuxa hittup 'ohnāg, pa hāpxip 'ihā 'āxop hak nūn putup putpuk, ha 'ākuxa hittup putup, ha tikmū'ūn te 'ākuxa hittup'ax nōā' yūmmūg putup'ah.

²³ —Hāpxip 'ihā 'āxop tek mūn tu' xak putup hāpxop 'ohnāg, pa 'āte xa' xuktux 'āxop te yōgnū 'ātak mūn tu' xak putup hāpxop, tu 'ākuxa mām 'ūgkopah, ha tute xa' popmāp-tup hāpxop xohix.

²⁴ Hōmā tu yā hōnhā 'āxop te Topa tu' xak 'ohnāg

hāpxop, tu 'ākuxa mām 'ūgkopah. 'Āpu ta tu' xax, xayīy 'ākuxa hittup xexkanām.

Yeyox te' kuxa mām hok xop pop

²⁵ 'Āte xa hāmyūmmūgāhā, tu' xuktux tikmū'ūn te tox māg putuk xix kahnēn putuk. Hōnhā 'āte hām'āktux hā kaxīy. Pa hāpxip 'ihā kaxīy'ah, pa xa yāy 'ātak yūmmūgāp-tup mō'ka'ok. ²⁶ 'Āmnīy xupep 'ihā yōgnū 'ātak tu' xak putup hāpxop 'āxop te', tu 'ākuxa mām 'ūgkopah, ha 'āte xa hām'āktux'ah 'āte yāy yōg 'ātak tu' xak, pu xa' hōm hāpxop. ²⁷ Hamūn, yōgnū 'ātak te mō 'āxop yāy xe'ēgnāg, 'āxop tek putuppax hah, xix 'ākuxa mām hah. Yā 'ākuxa mām, tu' yūmmūg 'āte Topa tuk nūn. ²⁸ Hamūn, 'āte Topa tuk nūn, tu nūktuk xupep nūnte hām xexka tu', pa hōmāg mōg putup, yā hām xexka nīm putup, nūy yāy yōg 'ātak ha mōg putpu'. Kaxīy.

²⁹ Ha Yeyox yōg tik xop te:

—Nōmhā xate hām'āktux mō'ka'ok, 'ap xate hām'āktux nōy hā yūmmūgā 'ohnāg. ³⁰ 'Ūgmū'āte' yūmmūg xate' yūmmūg hāpxop xohix xexka'. 'A xatep-tup'ah tikmū'ūn te xa hāmyūmmūgāhā'. Yā xate' yūmmūg tikmū'ūn yōg hāmpē'paxex'ax xohix xexkah. Nōmhāg mū'āte' yūmmūg Topa tu 'ānūn. Kaxīy.

³¹ Ha Yeyox te:

—'Ok 'ākuxa mām hōnhā. ³² Hāpxip kutōgnāg 'ihā 'āxop te hāpxumā'ax yāy pet tu', kopxix puxet hā xip putup. Pa 'a 'ūkpuxet xip'ah, pa yāy yōg 'ātak xip putup 'ūgmūtik. ³³ 'Āte xa nōm 'āktux, xayīy 'ākuxa mām, yā 'ākuxa mām ka'ok 'ūgkopah. 'Ūkuxa mām

hok xop te 'āxūygāp-tup, pa 'ākuxa nōg hok, yā 'āte' kuxa mām hok xop pop, yā 'āte' xut. Kaxīy.

17

Yeyox te Topa pu hām'āktux

¹ Ta hām'āktux kux Yeyox, tu pepi' pēnāhā pexkox tu', tu Topa pu hām'āktux, hu:

—Tak, 'āmñy nō'ōm xupep xate nōm 'āktux. 'Āpu 'ūgxexka xe'ēgnāg mīy, puyīy tikmū'ūn pēnā 'ūgmax xe'ēgnāg. Yā tikmū'ūn te' yūmmūg putup kama 'āxexka xe'ēgnāg xix 'āmax xe'ēgnāg. ² Xatek mūn mīy 'ūkxexka', yā tikmū'ūn xohix yōg xexka', tu tikmū'ūn xohix hīnnāhā', hā hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. Xate 'ā' popmāhā 'ūxohix, ha' kuxa mām 'ūgkopah. Yā 'āte nōm hīnnāhā', ha' kux 'ohnāg. ³ Texīy tikmū'ūn hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg? Yā tikmū'ūn te 'āyūmmūg, yā Topa yūmmūg. 'Ap xip'ah Topa xe'e nōy. Texīy tikmū'ūn hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg? Yā tikmū'ūn tek mūn yūmmūg. Xate nūgkutnāhā'. ⁴ 'Āte tikmū'ūn pu 'āmax xe'ēgnāg yūmmūgāhā'. 'Āte hāpxopmā kux xate 'ā nōm xax. ⁵ Tak, 'ūkxip putup nōnteh 'āmūtik. 'Āpu 'ā' hōm hāpxop max xe'ēgnāg nōnteh, yā 'ūkxexka mīy. Hōmā 'ūhittap 'a hām xexka xip'ah, hak max xe'ēgnāg xik xexka'. 'Āpu 'ām popmā 'ūxeheh nō'ōm.

⁶ —Xate tikmū'ūn yīmōgātux hām xexka yōg tikmū'ūn kopah, tu 'ā tikmū'ūn popmāhā', pu 'ūgkopa kuxa mām, ha 'āte tu 'āyūmmūgāhā', yā yōgnū tikmū'ūn, ha xate 'ā' popmāhā nō'ōm, ha nōm te 'ōg hām'āktux 'āpak, tu' yīpkox pip, ⁷ tu nōm

te' yūmmūg xate 'ā' popmāhā hām'ākux xohix, tuk ka'ogā punethok. ⁸ Xate 'ā' popmāhā hām'āktux, ha 'āte tikmū'ūn pu nōm 'āktux, tu' yūmmūg xe'e', 'ātuk nūn, tu' kuxa mām xate nūgkutnāhā'.

⁹ —'Āte yāy yōg kuxa mām xop 'āktux. 'A 'āte puknōg xop 'āktux'ah. Pa 'āte yāy yōg xop 'āktux xate 'ā nōm popmāhā', yā 'ōg kuxa mām ka'ok xop kamah. ¹⁰ 'Ūxohix xexka yōgnū tikmū'ūn xix 'ōgnū kamah, ha tikmū'ūn xohix xexka 'ōgnū xix yōgnū kamah, ha tikmū'ūn te' pēnāhā', tu' yūmmūg 'āte hāpxopmā xe'ēgnāg. ¹¹ Hāpxip kutōgnāg 'ihā 'ā hak mōg putup, tu' ap 'ūkxip putup'ah hām xexka tu'. Pa yōgnū xop te' kuxa mām hok xop mūtik yāy kotīnnāp-tup. 'Āpu yōg xop hā 'ātehet. 'Āpu nōm pēnā max, 'āka'ok hah. Yā 'āka'ok, ha xatek ka'ogāhā hā kaxīy. 'Āpu nōm pēnā max, pu' xohix tu' kuxap-xet, yā yūmūg putuk. ¹² 'Ūkxip yōg xop mūtik, tu nōm hāg teheh, tu' pēnā max. Xatek ka'ogāhā', hā kaxīy 'āte nōm hāk teheh, tu nōm xaxok 'ohnāg, yā' kuxa mām kux putup'ah, pa yā tik puxet xaxok. Yā hōmā 'ūhittap Topa yōg tappet te: “'Ūxaxogāp-tup yāp-xet”. Kaxīy. Hā kaxīy 'āte' xaxok tik puxet. ¹³ Hōnhā 'ā hak mōg putup. Tak, 'āte 'āmūtik hām'āktux hōnhā, puyīy' kuxa mām xop kuxa hittup xexka' 'ūgkuxa hittup putuk. ¹⁴ 'Āte yāy yōg xop pu 'ōg hām'āktux hōm, ha' kuxa mām hok xop te' kuxa mām xop putup nōg. 'A' kuxa mām hok xop'ah nō'ōm, yāg mūn putuk. 'A' kuxa mām hok xop yōg'ah 'ūgmūn. ¹⁵ 'A' 'āte xa tuk kax'ah, xayīy yāy yōg xop mōy 'ūkuxa mām hok xop kopah. 'Āmhok, 'ūmōy hok. Pa 'āte xa tuk kax, xayīy

nōm pēnā max, puyīy Hāmgāyāgnāg nōm pop hok.
¹⁶ 'Ūgmūn 'a' kuxa mām hok xop yōg'ah. Hā kaxīy
 nōm xop 'a' kuxa mām hok xop yōg'ah kamah.
¹⁷ 'Āte hāpxe'e 'āktux, ha tikmū'ūn te' xupak, tu'
 yīpkox pip, tu' mīy, tu 'āputuk. 'Ātep-tup nō'ōm.
¹⁸ 'Āte yāy yōg xop mō'pok hāpxexka xohix tu. Xate
 nūgkutnāhā hām xexka tu', yā yāy putuk. ¹⁹ 'Āte xa
 yāy mūn hōm, nūy mīy xate nōm putup, puyīy nōm
 xa yāy mūn popmā', nūy mīy xate nōm putup.

²⁰ —'Āte yāy yōg xop 'āktux 'āmūtik. Nōm te
 hām'āpak max'ax 'āktux putup, ha ta' nōy xop
 kuxa mām putup 'ūgkopah, ha 'āte nōy xop 'āktux
 'āmūtik kamah. ²¹ Tak, 'āte xa tuk kax, puyīy
 nōm xop xohix tu kuxap-xet, nūy yāy putuppax
 yā yūmūg putuk. 'Āxip 'ūgmūtik, hak xip 'āmūtik.
 'Ātep-tup, puyīy nōm xop tu kuxap-xet, nūy yāy
 putuppax, puyīy hām xexka yōg tikmū'ūn yūmmūg
 xate nūgkutnāhā'. ²² Xatek mīy 'ūkxexka', tuk max
 xe'ēgnāg mīy. Hā kaxīy 'āte yāy yōg xop max
 xe'ēgnāg mīy, puyīy tu kuxap-xet, nūy yāy putup-
 pax yūmūg putuk. ²³ 'Ūkxip nūmūtik, ha 'āxip
 'ūgmūtik, puyīy nōm xop tu kuxap-xehnāg, puyīy
 hām xexka yōg tikmū'ūn yūmmūg xate nūgkutnāhā
 puyīy hām xexka yōg tikmū'ūn yūmmūg xate
 mōg mūn yāy xe'ēgnāg. ²⁴ Tak, xate 'ā nōm
 tikmū'ūn popmāhā', ha 'ātep-tup, puyīy nōm nox
 pi' 'āmūtik 'ūkxip'ax tu', puyīy' pēnā 'ūkxexkah, tuk
 max xe'ēgnāg. Yā xatek mīy 'ūkxexkah, tuk max
 xe'ēgnāg mīy. Hamūn, hōmā 'ūhittap hām xexka
 'ap xip'ah, ha xate mōg mūn yāy xe'ēgnāg. ²⁵ Tak,
 xate hāpxopmā yok. 'Ūkuxa mām hok xop te

'ăyũmmũg 'ohnăg, ha ta 'ăte 'ăyũmmũg, ha yăy yōg xop te' yũmmũg xate nũgkutnăhă'. ²⁶ 'Ăte nōm pu 'ămũn yũmmũgăhă', tu xe nōm xop pu xe 'ămũn yũmmũgăp-tup punethok, puyïy' nōy putup-pax xatek putuppax putuk. 'Ăte xe tu 'ămũn yũmmũgăp-tup punenthok, nũy noxk xip nũmũtik. Kaxïy.

18

'Ūgăy xop te Yeyox mũg

¹ Yeyox te Topa pu hăm'ăktux kux, tu ta' mōg yăy yōg tik te 12 xop mũtik, tu mōktu kōnăg kox Xet xak, ha ta' xip mĩm mătiknăg max, ha Yeyox te nō' mōxakux yăy yōg tik xop mũtik. ² Pa Yot te mĩm mũtiknăg yũmmũg. Tute' găy xop mōgăp-tup Yeyox hah, puyïy Yeyox xũygă'. Yă mĩm mũtiknăg yũmmũg. Yă Yeyox xix yăy yōg tik xop te yăy tu nũ'nă punethok 'ōnteh. ³ Ha ta' nũn Yot xonat xop mũtik xix Topa pet xexka yōg xonat xop mũtik. Yă 'ămănex xexka xop te nũ'pok Topa pet xexka yōg xonat xop xix Paniye xop te, ha mĩkaxxaxka taha' xix mĩm topnăg pop xix kuyănăm tat'ax tat. ⁴ Ha Yeyox te hămyũmmũg hăpxopmă'ax xohix, hu ta' nōy ha' mōg, tu:

—Tep mũn xak? Kaxïy.

⁵ Ha nōm te:

—Yă Yeyox mũn xak kōmên Năyane yōg Yeyox. Kaxïy.

Ha Yeyox te:

—Yăg mũn. Kaxïy.

Yă' xip Yot 'ŭgăy xop mũtik.

⁶ Ha Yeyox te:

—Yāg mūn. Kaxīy.

Ha nōm xop te' xām hā' mōg, tu hām tu' xakux.

⁷ Ha Yeyox te xe:

—Tep mūn xak? Kaxīy.

Ha nōm te:

⁸ —Yā Yeyox xak kōmēn Nāyane yōg. Kaxīy.

⁹ Yā hōmā Yeyox te Topa pu hām'āktux hu: “Tak, xate 'ā' popmāhā nōm xop, ha 'āte' xaxok 'ohnāg”. Kaxīy. Yā nōmhā putuk hāpxopmā'ax.

¹⁰ Ha' xip Xīmām Pet, tu' xut yāy yōg mīkaxxexka', tu' xak 'āmānex xexka yōg kāmānat yīpkox. Yā kāmānat 'ūxuxet'ax Mā'ok. ¹¹ Ha Yeyox te Pet pu hām'āktux, hu:

—Āpu mō'tat 'ōg mīkaxxexka 'ūxax hā. 'Ok xate hāmpē'āpaxex 'āte xūy hā tot putup'ah? Yā yōgnū 'ātak te 'ā xūy hōm putup. Kaxīy.

Yeyox te Ānān ha' mōg

¹² Hāpxip Īhā xonat xop te Yeyox mūg xix xonat xop yōg kapitām te' xix Topa pet xexka yōg xonat xop te', tu Yeyox kīy, ¹³ tu ta' mōgāhā Ānān hah. Ānān yā Kaxpax xuxyā, ha Kaxpax te 'āmānex xop xat nōm hāmyāxatamuk hā. ¹⁴ Hōmā Kaxpax te Yoneo xop pu' xuktux 'ūmax, pu tik puxet te tikmū'ūn xohix xexka pupi' xok.

Pet te hām'āktux Yeyox yūmmūg 'ohnāg

¹⁵ Ha Xīmām Pet te Yeyox pe' mōg, ha ta' nōy te' pe' mōg, yā' nōy xip Yeyox yōg tik xop kopah, yā tik te 'āmānex xop xat hā xape' hu mō'nāhā tik te 'āmānex xop xat pet yōg hāmnuhnōg hā, yā Yeyox mūti' mōxaha', ¹⁶ ha ta' nox xip Pet hāptopa hāmpak'ax yīykox tu', tu 'ūn mūtik hām'āktux nōm te'

yīkox pēnāhā', tu Pet nūnnāhā 'ūkopah, ¹⁷ ha 'ūn te Pet pu hām'āktux, hu:

—'Ok 'āxip Yeyox yōg tik xop kopah? Kaxīy.

Ha Pet te:

—'Āmhok. 'Ak mūn'ah. Kaxīy.

¹⁸ 'Ūxapxūy, yī' kuhu' xonat te', xix mīptut pēnā'ax xop te' xix mīptut yōg hāmnuhnōg pēnā'ax xop te', tu kuxap xakot, tu nō xapuk. Ha Pet te kama nūmūtik xip, tu' xapuk.

Yeyox mōg tik te 'āmānex xop xat hah

¹⁹ Ha ta tik te 'āmānex xop xat te Yeyox yīkopit, hu:

—Texīy 'ōg tik xop. Xate putep mūn yūmmūgāhā'? Kaxīy.

²⁰ Ha Yeyox te:

—Hōmā 'āte hām'āktux punethok tikmū'ūn xop kopah, ha' xohix te' xupak. 'Āte Yoneo yōg Topa pet kopa hām'āktux Yoneo xohix pu', ha' xohix te' xupak. 'Āte hām'āktux xaptop 'ohnāg. ²¹ Hamūn, teptu xatek yīkopit? 'Āpu' xupak xop yīkopit. Nōm te yōg hām'āktux 'āpak, hu hāmyūmmūg. Kaxīy.

²² Yeyox te hām'āktux, ha xonat xip, yā nōm te mīptut pēnāhā' xix mīptut yōg hāmnuhnōg pēnāhā', tu' yīm hā Yeyox kix, tu:

—Texīy xate hām'āktux kummuk tik te 'āmānex xop xat pu'? Kaxīy.

²³ Ha Yeyox te:

—Paxpu hām'āktux kummuk, puxix' max, xa xuktux yā hām'āktux kummuk. Pa 'āte hām'āktux max. Teptu xatek kix? Kaxīy.

24 Yīy ta mō Yeyox kutnāhā 'Ānān te', yīy ta' mōg Yeyox, tu pipkup māxap hā' kīy, ha' mōg, tu mōktu Kaxpax ha' xupep. Yā Kaxpax te 'āmānex xop xat.

Pet te xe' xuktux Yeyox yōg tik'ah

25 Ha ta' nox xip tu kuxap hā xapuk, ha nōm te:
—'Ok 'āxip Yeyox yōg tik te 12 xop kopah? Kaxīy.
Ha Pet te:

—'Āmhok, 'ak mūn'ah. Kaxīy.

26 Ha ta' xip tik te 'āmānex xop xat yōg kāmānat, yā hōmā Pet te' nōm yōg xape yīpkox xak. Kāmānat te:

—'Ōk 'āte 'āpēnāhā Yeyox mūtik mīptut yōg hāmnuhnōg kopah? Kaxīy.

27 Ha Pet te:

—'Āmhok! Kaxīy.

Ha hāpxip 'ohnāg 'īhā xokakkak pit xataha'.

Yeyox mōg Pinat hah

28 Māyōn kutōgnāg ha ta' mōg Yeyox gohenanak pet tu'. Pa Yoneo xop mōxa 'ohnāg. Yā Yoneo xop yōg xat'ax te' tux hok, pu tu mōxa hok Hōm xop pet kopah, 'īhā 'āmuk xexka mīy, yā 'āmuk xexka 'ūxuxet'ax Nōā'yēn. 29 Ha ta' mōg Pinat mīptut kūnāpah, nūy Yoneo xop mūtik hām'āktux, tu:

—Texīy hu' nūnnā'? Putep kummuk mīy? Kaxīy.

30 Ha Yoneo xop te:

—Hāpkummuk mīy 'ohnāg, kopxi' nūnnā 'ohnāg 'ā hah. Kaxīy.

31 Ha Pinat te:

—'Ūpip 'āxop yōg xat'ax, yā nōm kax'āmi tappet tu'. 'Āpu 'ūyōg hāpxopmā'ax kopit. Kaxīy.

Ha Yoneo xop te:

—'Āmhok, 'āpu 'ūkopit. 'Ūgmũ yōg xat'ax te' xat 'ohnāg tikmũ'ūn putex. Kaxīy.

³² Hamūn. Hōmā Yeyox te hām'āktux mīpkupnix yīmũ' xok putup. Yā Hōm xop te tikmũ'ūn kix mīpkupnix yīmũ', pa Yoneo xop te tikmũ'ūn kix 'ohnāg mīpkupnix yīmũ'. Yā Yeyox te hām'āktux xe'e'.

³³ Ha Pinat te putpu mō'nāhā mīptut hā, tu Yeyox pu hām'āktux hu:

—'Ōk xate Yoneo xop xat? Kaxīy.

³⁴ Ha Yeyox te:

—'Ok yā 'āp-xet te hāmpē'āpaxex, huk yīkopit, pe' nōy te xa' xak, yīy xatek yīkopit? Kaxīy.

³⁵ Ha Pinat te:

—'Ok hāmpē'āpaxex Yoneo xop kopak xip? 'Āmhok. 'Āxape xop te 'ānūnnāhā nūnteh. Putep kummuk mīy xate'? Kaxīy.

³⁶ Ha Yeyox te:

—'Ūkxexkah, tu yāy yōg xop xat. Pa 'āte hām xexka yōg xexka xop putuk'ah. Hā kaxīy 'āte xat'ah. Paxpu hām xexka yōg xexka xop putuk, puxix yōg xop yāykix 'ūgāy xop mūtik, puyī' nōy 'ūgmōgā hok Yoneo xop hah. Pa 'āmhok. 'Āte hām xexka yōg xexka xop putuk'ah. Kaxīy.

³⁷ Ha Pinat te:

—'Ok 'āmūn xexka'? Kāxīy.

Ha Yeyox te:

—Hamūn, xate nōm 'āktux 'ūkxexka'. 'Ūgnūn hām xexka tu', tuk nāhā', nūy hāpxe'e 'āktux, yā hāpxe'ēgnāg. Hāmyoa'ax yōg tikmũ'ūn te yōgnū hām'āktux 'āpak, tu' yīpkox pip. Kaxīy.

³⁸ Ha Pinat te:

—Pute 'ŭm hămyok? Yă' xip'ah hămyok. Pute 'ŭm hăpxe'e? Yă' xip'ah hăpxe'e'. Kaxĩy.

Yoneo xop tep-tup nōg Yeyox

Tu ta' mōg hăptopa Pinat, nŭy Yoneo xop pu hăm'ăktux, hu:

—'Ap kummuk'ah tihik. ³⁹ Pa 'ōg hăpxopmă'ax te kaxĩy. Yă hămyăxatamuk xohix 'ihă' mŭy 'ămuk xexka 'ŭxuxet'ax Nōă'yěn, 'ihă' 'ăte kanet ka'ok kopa' xut tik puxet, pu mōg. Pi'yă 'ăxop tep-tup? 'Ok mōg putup nōm te Yoneo xop xat? Kaxĩy.

⁴⁰ Ha Yoneo xop te hăm'ăktux ka'ok, hu:

—'Ămnok, 'a' mōg putup'ah. 'Ăpu Mahamax xut, pu mōg. Kaxĩy.

Yă' xupxet Mahamax.

19

¹ Ha Pinat te' xat ha xonat te Yeyox kix xikot hă.

² Ha xonat xop te' mŭy 'ŭkuxxax, yă mŭmyăm tox măg hă' mŭy, tu mōktu Yeyox putox yŭmŭ' xix, puyŭy xexka xop putuk, tu Yeyox pu mō' xax tat topixxax 'ăta', puyŭy xexka xop putuk. ³ Tu' nŭn xonat, tu hăpkute'ex, hu:

—'Ămax. Xate Yoneo xop xat. Kaxĩy.

Tu' yŭm hă Yeyox kix. ⁴ Ha ta' mōg hăptopa 'ŭxehet Pinat, tu Yoneo xop pu hăm'ăktux, hu:

—'Ŭxupax. 'Ăte tik yōg hăpkummuk mŭy'ax xak, pa' pipi 'ohnăg. 'A' kummuk'ah tihik. 'Ăte nōm hă' nŭnnăp-tup, xayŭy yŭmmŭg 'ăte yōg hăpkummuk mŭy'ax pipi 'ohnăg, ti xŭygăp-tup'ah. Kaxĩy.

⁵ Ha ta' mōg Yeyox hăptopah, hap-tox yŭmŭ' yŭm 'ŭkuxxax, yă mŭmyăm tox măg hă' mŭy, ha mō'tat topixxax 'ăta'. Ha Pinat te:

—'Ūpēnā' tihik! Kaxīy.

⁶ Ha 'āmānex xexka xop te hām'āktux ka'ok xix Yoneo xexka xop te', hu:

—'Āpu mīpkupnix yīmūp-tex pipkup hā, 'āpu mīpkupnix yīmūp-tex pipkup hā. Kaxīy.

Ha Pinat te' xat, hu:

—'Āpu 'ūmōgā, nūy mīpkupnix yīmūp-tex pipkup hā. 'Āte Yeyox yōg hāpkummuk mīy'ax pipi 'ohnāg, hu' xūygāp-tup'ah. Kaxīy.

⁷ Pa Yoneo xop te hām'āktux yānān, hu:

—'Ūkax'āmi 'ūgmū yōg xat'ax, tu nōm te' xat, pup-tex. Hamūn, tute hām'āktux, "Ūgmūn yā Topak-tok". Kaxīy.

⁸ Ha Pinat te' xupak, tu' kuxa nōg nōy nā' mōg.

⁹ Tu xe mīptut hā mō'nāhā', tu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Hām 'ūm tu 'ānūn? Kaxīy.

Pa Yeyox te hām'āktux 'ohnāg.

¹⁰ Ha Pinat te:

—'Ok hām'āktux 'ohnāg? 'Ok xate' yūmmūg, 'āte' xat, xa mōg, pa' xat hok, xa mōg hok. 'Āte' xat, puxix xonat 'āp-tex mīpkupnix yīmū'. Kaxīy.

¹¹ Ha Yeyox te:

—Topa te' xat, xa' xat, pa' xat hok, xa' xat 'ohnāg. Xate hāpkummuk mīy, pa' nōy te hāpkummuk xexka mīy, nōm te 'āhak mōgāhā'. Kaxīy.

¹² Ha Pinat te' xupak, hup-tup, nūy Yeyox xat pu mōg. Pa Yoneo xop te hām'āktux ka'ok, hu:

—Paxpu Yeyox xat, pu mōg, hu ta Hōm xop xape 'ohnāg 'āmūn. Hōm xop tep-tup nōg nōm te yāy xexka mīy. Kaxīy.

13 Ha Pinat te' xupak, tu ta xe mō'nāhā mīptut hā, tu ta Yeyox mōgāhā hāptopah, tu pa te hāmyūmmūg xop yōg mīmpe yīmū' yūm hām tu 'ūxuxet'ax Mīkax Pet Xax. Yā 'āxet'ax nōy yā Gabatah, yā Yoneo xop yīy'ax kopah. 14 Māyōn te yāykote' yūm'ax. Hāpxip īhā 'āmuk xexka mīy'ax, yā 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōā'yēn. Ha Pinat te Yoneo xop pu hām'āktux, hu:

—'Ūxip nūnte 'ohnū xexka'. Kaxīy.

15 Pa Yoneo xop te:

—'Āpu 'ūp-tex, 'āpu 'ūp-tex, 'āpu 'ūp-tex mīpkupnix yīmū'! Kaxīy.

Ha Pinet te:

—'Ok 'ātep-tex'ax mīpkupnix yīmū tik te 'āxop xat? Kaxīy.

Ha 'āmānex xexka xop te:

—Yā Hōm xop yōg xexkap-xehnāg tek mūg xat. Puxix. Kaxīy.

16 Ha Pinat te xonat xop pu Yeyox hōm, pup-tex mīpkupnix yīmū pipkup hā. Ha xonat xop te Yeyox pēnāhā'.

Yeyox putex mīpkupnix yīmū'

17 Ha ta' mōg Yeyox, tu mīpkupnix taha', tu' mōg, tu mōktu' xupep hām tu, yā hāhām 'ūxuxet'ax putox kup, yā Yonet xop yāy yīy'ax tu Gok.

18 Ha xonat te pipkup hā' xuhnīy Yeyox mīpkupnix tu', ha' xup. Ha xonat te pipkup hā' xuhmīy kama tik tix nōy mīpkupnix nōy tu', hak-tetex tik tix, yāp-xet xup Yeyox yīpxax tu' xi' nōy xup Yeyox yīpxe'e tu', ha Yeyox xup yāykote'. 19 Ha Pinat te' kax'āmi', tu' xat, pu nōm xix Yeyox yōg mīpkupnix xox putox tu'. 'Ūkax'āmi, hu: “Kōmēn Nāyane yōg Yeyox. Tute Yoneo xop xat”. Kaxīy.

²⁰ Ha Yoneo punethok te nō mōkupix. Hām hūmnāg yūm kōmēn, tu yōg tikmū'ūn te' yīy'ax tikoyuk hā hām'āktux, yīy ta Pinat te nōm kax'āmi 'ūyīy'ax tikoyuk hā', yā Yoneo xop yōg yīy'ax hā xix Hōm xop yōg yīy'ax hā xix Genex xop yōg yīy'ax hā. ²¹ Pa 'āmānex xexka xop te Pinat pu hām'āktux, hu:

— Ūkax'āmi hok, hu: “Tute Yoneo xop xat”. Kaxīy. 'Āpu 'ūkax'āmi, hu: “Tik te hām'āktux hu: “Āte Yoneo xop xat’”. Kaxīy.

²² Ha Pinat te:

— Puxix. 'Āte xe kax'āmip-tup'ah. Kaxīy.

²³ Yā xonat te pipkup hā' xuhmīy Yeyox, tu Yeyox yōg topixxax mōy, tu mō topixxax koxip, tu mōktu topixxax xop te' 4 mīy xonat te' 4 pu'. Nōm te' paha Yeyox yōg kayak, yā 'ūyōg xap'ax xip'ah.

²⁴ Ha xonat xop te yāy mūtik hām'āktux, hu: 'Āpu yūmū kayak koxip hok. 'Āpu yūmū mō xap yōn, puyīy xonat puxet pa'. Yā hōmā 'ūhittap 'ūkax'āmi Topa yōg tappet tu', hu: “Nōm te mō'koxip yōgnū topixxax, tu mō xap yōn, nūy yōg kayak pa’”. Kaxīy. Hamūn, 'ūkax'āmi xe'e'. Hā kaxīy, yīy ta xonat te' mīy.

²⁵ Ha ta' xip Yeyox yōg mīpkupnix yīkāgnāg hā Yeyox mūktut xix Yeyox mūktut tutnōy, yā Mānix, yā Konop xetut, ha Mānix Mānanēn xip kamah.

²⁶ Ha Yeyox te' pēnāhā yāy tut xix tik te Yeyox yōg tik te 12 xop kopa' xip, yā Yeyox te mō nōm yāy xe'ēgnāg.

Yeyox te:

— Māy, nō'ōm 'āk-tok pit. Kaxīy.

²⁷ Tu xe hām'āktux 'ūnōy pu', nōm te Yeyox yōg tik te 12 xop kopa' xip, hu:

—Nō'ōm 'ātut. Kaxīy.
Ha tik te 'ūn mōgāhã yāy pet hah.

Yeyox xok

²⁸ Ha Yeyox te' yūmmũg 'ūhãm kux, tu hãm'ãktux, hu:

—Kōnãg putup tek putex. Kaxīy.

Yā Topa yōg tappet yōg hãm'ãktux putuk. Hōmã 'ūhittap nōm te' kax'ãmi Topa yōg tappet tu'.

²⁹ Ha ta' xip naxtox, ha kopa' xup xupyãg kum-muk, ha 'ōm te tok hã hep tit, tu nōm mīm hã' xuhmīy, tu' xix Yeyox yīkox xax tu'. ³⁰ Ha Yeyox te xo'op, tu:

—'Ūkhãm kux. Kaxīy.

Tup-tox put xok, tu' xok, ha ta' mōg 'ūkoxuk.

Xonat te Yeyox xuhmīy

³¹ Ta Yoneo xop te Pinat pu' xak. 'Ūp-tup, puyīy xonat xop xakix xop kup kūnãkohoh. 'Ūp-tup kamah, puyīy mīpkupnix tu' mōy 'ūxakix xop. Yã xexta pet, ha nōm tep-tup nōg 'ūxakix xop kutetex pepix mīpkupnix yīmũ nit xap hã. Nit xap yã Yoneo xop yōg 'ãmnīy tuknōg, yã hãm hok, ha nōm nit xap xexkah.

³² Ha ta' mōg xonat xop, tu tik puxet kup xa'ah, tu tik nōy kup xa'ah nōm xakix Yeyox mūtik. ³³ Xonat nūn Yeyox hah, tu' pēnãhã' 'ūxok tãmnãg, yīy' kup xa'a 'ohnãg. ³⁴ Xonat puxet te Yeyox puka xuhmīy pox xexka hã, tu hãpxip 'ohnãg 'īhã' xupep hep 'ãta xix kōnã'ãg.

³⁵ Tak mūn Yoām. 'Āte hãpxop xohix pēnãhã', tu nōm kax'ãmi, xayīy 'ākuxa mãm Yeyox kopah. 'Āte' yūmmũg, yã hãm'ãktux xe'e'. 'Ap koit'ah. ³⁶ Yã

xonat te Yeyox kup xa'a 'ohnăg. Yă Topa yōg tappet te hăm'ăktux putuk. Yă Topa yōg tappet te: “Ūkup xa'ap-tup hok”. Kaxīy. ³⁷ Yă Topa yōg tappet hăm'ăktux nōy putuk. Yă Topa yōg tappet te: “Nōm te' pēnăp-tup, yă 'ūxuhmīy pox xexka hă”. Kaxīy.

Yeyox hăpkot

³⁸ Hōmă kōmēn 'Animătex yōg Yoye te Yeyox pe' mōg. Pa Yeyox pe' mōg yăy xaptop, yă Yoneo xexka xop yīpkutuk. Ta' mōg Yoye', tu mōktu Pinat tu' kax Yeyox yīn, ha Pinat te:

—Mōy pa'. Kaxīy.

Yīy ta' mōg Yoye', tu' paha Yeyox yīn, tu' mōgăhă'.

³⁹ Hōmă ha ta' mōg Nīkonēm 'ămniy 'ihă', tu Yeyox mūtik hăm'ăktux. Tu ta' mōg Nīkonēm, yă Yoye mūtik mōg. Nīkonēm te' mōgăhă mīm kōnyōn hax max, yă' xohix te' 45 kit, yă' xuxet'ax 'anoex xix mīha'. ⁴⁰ Ta nōm tik tix te Yeyox yīn kīy topixxax tox hă, tu kopa' mām mīm kōnyōn hax max. Hă kăxīy Yoneo xop te' mīy, nūy yīn hăpkot. ⁴¹ Ha ta' yūm xukpot max hăm tu Yeyox putex yīkăgnăg, ha xukpot tu' yūm mīkaxxap kox, yă mīkaxxap kox tūmnăg. ⁴² Hăptup yă Yoneo xop yōg 'ămniy hăm hok, yă nit xap, ha Yeyox yīn yūm mīkaxxap kox kopah. Yă hămhūmnăg mīkaxxap kox.

20

Mīkaxxap kox kox

¹ Ye nomīy hăptup'ax, yă hăpkoxtap ha ta' mōg Mănix Mănanēn, tu mōktu' xupep mīkaxxap kox tu', tu' pēnăhă', pap xip hok mīkaxxap xexka hămmō'yīnnīn mīkaxxap yīkox tu'. Putep-te' xut?

² Ta' mōg mō'ka'ok, tu Xīmăm Pet mūtik hăm'ăktux,

xix' nōy mūtik hām'āktux, yā nōm xip Yeyox yōg tik xop kopah, yā Yeyox te mō nōm yāy xe'ēgnāg. Manix Mānanēn te:

—Tikmū'ūn te' xut Yeyox yīn mīkaxxap koḥ kopah, hak mū'āte' yūmmūg'ah hām 'ūm tu' yūm 'ūyīn. Kaxīy.

³ Ha ta' mōg Pet xi' nōy mīkaxxap koḥ hah. ⁴ Ūmōg mō'ka'ok 'ūtix, pa' nōy mōg mō'ka'ok xe'e', tu mōktu' xupep hāmāxap, ⁵ tu' mō' pa yūm, hu mīkaxxap koḥ hā mō' pa yūm, tu' pēnāhā topixxax tox, pa mō'nā 'ohnāg. ⁶ Hāpxip kutōgnāg 'īhā' xupep Xīmām Pet, tu mō'nāhā mīkaxxap koḥ hā, tu' pēnāhā topixxax yūm. ⁷ Ha' xip topixxax tox nōy nōm te Yeyox putox kīy, yā' kīy, tu yāp-xehnāg tu' xip, yā topixxax nōy mūtik xip'ah. ⁸ Ha nōm te mīkaxxap koḥ hā' xupep hāmāxap, tu mō'nāhā', tu' pēnāhā', tu' kuxa yūm. ⁹ Pa nōm xop te' yūmmūg xe'e 'ohnāg. Yā Topa yōg tappet te: “Ūputpu' hi'ax”. Kaxīy.

¹⁰ Tu ta' mōg putpu' Yeyox yōg tik xop yāy pet hah.

Yeyox te Mānix Mānanēn pu' yāy mūg

¹¹ Ha ta' xip Mānix mīkaxxap koḥ yīkak hāptopah, tu potaha', tu mō' pa yūm, tu kopa' pēnāhā'. ¹² Pa' pip pexkoḥ yōg nū'pok xop yōg tik tix, tu topixxax ponnok mō'tat, tu' mām Yeyox yīn xip'ax tu', yā yāp-xet xip Yeyox pata xip'ax tu', ha' nōy xip Yeyox putox xip'ax tu', ¹³ tu:

—Yāhāg, teptu 'āpotaha'? Kaxīy.

Ha:

Tikmū'ūn te' mōgāhā 'ūkxuxyā'. 'A 'āte' yūmmūg'ah hām 'ūm tu' yūm. Kaxīy.

14 Tute hăm'ăktux, tu yōkănăm, tu Yeyox pēnăhă, pa Yeyox yūmmūg 'ohnăg. 15 Ha Yeyox te:

—Yăhăg, teptu 'ăpotaha'? Tep mŭn xak? Kaxīy.

Yă 'ŭn te hămpe'paxex yă tihik nŭm te xukpot pēnăhă', tu:

—'Ok xate nŭm mŭgăhă'? 'Ăpu 'ă' xuktux. Pi'yă yŭm, hak mŭg putup, nŭy pa'. Kaxīy.

16 Ha Yeyox te:

—Mănix! Kaxīy.

Ha Mănix te hă' yōkanăm, tu hăm'ăktux Yoneo xop yăy yīy'ax hă, hu:

—Hamŭn! Kaxīy.

Yă tikmŭ'ŭn yīy'ax hă, “Yăyă”. Kaxīy.

17 Ha Yeyox te:

—'Ăpu 'ŭgmŭg hok. Yăg mŭg putup putpu' yŭgnŭ 'ătak hah. 'Ăpu mŭg 'ŭkxape xop hah, nŭy hăm'ăktux 'ŭgmŭg yăy yŭg 'ătak hah, yă 'ŭgnŭ, yă yŭgnŭ Topa, yă 'ŭgnŭ. Kaxīy.

18 Ha ta' mŭg Mănix Mănaněn Yeyox yŭg tik xop hah, tu mŭktu hăm'ăktux, yă yăyă Yeyox pēnăhă', tu Yeyox yŭg hăm'ăktux 'ăktux.

Yeyox te yăy yŭg tik xop pu yăy mŭg

19 Ye nomīy yŭg 'ămăxak, ha ta' yăy tu nŭ'năhă Yeyox yŭg tik xop, tu mŭhămyīnnŭn pĭpkup hă, yă Yoneo xexka yĭpkutuk. Ha ta' nŭn Yeyox, tu nŭktu' xip yăy yŭg xop kopah, tu:

—'Ăkuxa nŭg hok. Kaxīy.

20 Yă tute hăm'ăktux, tu nŭm pu yăy yīm mŭg xix yăy puka mŭg, yă kayax mŭg, ha nŭm te yăy xuxyă pēnăhă', hu' hittup xexka'. 21 Ha Yeyox te:

—'Ākuxa nōg hok. Yōgnū 'ātak te nūgkutnāhā'. Hā kaxīy 'āte 'āxop mō'pok kamah. Kaxīy.

²² Tute hām'āktux, tu' nōy yīmū' xitxok, tu:

—'Āpu 'ūpa Topa Koxuk. ²³ 'Āxop te tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax xaxok, ha' kux, puxix Topa hāpkummuk mīy'ax xaxok, ha' kux kamah. Pa 'āxop te tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax xaxok 'ohnāg, ha' kux 'ohnāg, puxix Topa hāpkummuk mīy'ax xaxok putup'ah, ha' kux 'ohnāg kamah. Kaxīy.

Yeyox xix Tōmē'

²⁴ Ha ta' xip Tōmē Yeyox yōg tik xop kopah, yā kama 'ūxuxet'ax kutonnix. 'Ap xip'ah 'īhā' xupep Yeyox. ²⁵ Ha Yeyox yōg tik xop te Tōmē pu hām'āktux hu:

—'Ūgmū'āte yāy xuxyā pēnāhā'. Kaxīy.

Ha Tōmē te:

—'Āte' pēnā 'ohnāg 'ūyōg kayax 'ūyīm tu', pipkup te nōm xuhmīy, kopxix 'ūgkuxa yūm putup'ah. Tuk yīpkutok hā kayax 'āpit 'ohnāg, kopxix 'ūgkuxa yūm putup'ah, tuk yīm hā 'āpit 'ohnāg 'ūpuka', kopxix 'ūgkuxa yūm putup'ah. Kaxīy.

²⁶ Xēmān puxet nōg, 'īhā yāy tu nū'nāhā Yeyox yōg tik xop mīptut kopah, ha' xip Tōmē nūmūtik. Nōm te mōhāmnyīn pipkup hā, pa Yeyox nūn, tu nūktu nōm xop kopa' xip, tu:

—'Ākuxa nōg hok. Kaxīy.

²⁷ Tu Tōmē pu hām'āktux, hu:

—'Āpu 'āyīm xix nūnte. 'Āpu 'ūgyīm pēnā'. 'Āpu 'āyīm hāg 'āpit 'ūkpuka'. 'Āpu 'ākuxa yūm 'ohnāg kuxyā'. 'Āpu 'ākuxa yūm. Kaxīy.

²⁸ Ha Tōmē te: Yāyā, yōgnū Topah. Kaxīy.

²⁹ Ha Yeyox te:

—'Ok 'ākuxa yūm, xate hāmpēnāhā tu'? 'Ūhittup tikmū'ūn kuxa mām, pa' pēnā 'ohnāg. Kaxīy.

³⁰ Ta Yeyox te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg nōy punethok, pa nōm kax'āmi 'ohnāg nū tappet tu'.

³¹ Pa hāpxopmā'ax kax'āmi, xayīy 'ākuxa mām, yā Yeyox yā Kunnix, yā Topa te nū'kutnāhā'. Yā' kax'āmi, xayīy 'ākuxa mām, yā Yeyox yā Topak-tok. 'Ākuxa mām Yeyox kopah, nūy ta hi xe'ēgnāg mōkuma' mōg, ha' kux 'ohnāg.

21

Yeyox te yāy yōg tik te 7 pu yāy mūg

¹ Ta Yeyox te yāy yōg tik xop pu yāy mūg 'ūxeheh konāg xexka Timenit yōg hāpkux tu'. Yā' yāy mūg hā kaxīy. ² 'Ūpip Xīmām Pet, xix Tōmē 'ūxuxet'ax Kutonnix kamah, xix Nātānāyet, yā xiptuxexka Kānā yōg tihik hāpxexka Ganinet tu', xix Yemeneo kutok xop, xix tik tix nōy, yā Yeyox yōg tik xop kopa' pip. ³ Ha Xīmām Pet te' nōy pu hām'āktux, hu:

—'Ūgmōg, nūy mām xuk. Kaxīy.

Ha xape xop te:

—'Āpu yūmū mōg. Kaxīy.

Tu ta' mōg ka'mām, tu mōktu mīpkox tu' mōxaha', tu' mōxakux, tu ta' mōg kōnāg xexka tu', tu mām xuk 'āmnīy tox hā, pap xuk 'ohnāg. ⁴ Māyōn xupep, 'īhā' xip Yeyox hām kux tu', pa Yeyox yōg tik xop te' yūmmūg 'ohnāg, yā' xip Yeyox. ⁵ Ha Yeyox te:

—'Ūkxape xop, 'ok mām 'ūm xuk hok? Kaxīy.

Ha nōm te:

—'Ap xuk'ah. Kaxīy.

⁶ Ha Yeyox te:

—'Āpu mō māpxuk'ax yōn mīpkox yōg yīpxe'e hā' yūm, tu 'āxop te' pipip-tup. Kaxīy.

Ha nōm te' mīy, ha mām nū'xīmnāg 'ūxuk'ax hā, ha tik te mām xuk'ax mōy yūmmūg 'ohnāg. ⁷ Ha' xip tihik, yā Yeyox yōg tik xop kopa' xip, yā Yeyox te mō nōm yāy xe'ēgnāg. Tute Pet pu hām'āktux, hu:

—Yā yūmmūg xuxyā nō'ōm. Kaxīy.

Ha Xīmām Pet xaxtop, hu mō toppixxax tat, tu' pūn kōnāg kopah. ⁸ Ha ta xape te yā' pip mīpkox kopah. Ha ta mīpkox xix hāpkux yōg mēn xohix te' 100. Ha ta' mōg, tu māpxuk'ax nūnnāhā kōnāg kopah, yā mām nū'xīmnāg. ⁹ Tu' mōg, tu mōktu' mōxaha hāpkux tu', tu hāpkux tu' mōg, tu mōktu kuxap pēnāhā', tu mām pugā pēnāhā xix pām. ¹⁰ Ha Yeyox te:

—Putnū' māhām 'āxop te' xuk. Kaxīy.

¹¹ Ha ta mō'nāhā Xīmām Pet mīpkox hā, tu māpxuk'ax yīkūy, tu' nūnnāhā', yā mām nū'xīmnāg mām xohix te' 153. 'Ūxohix māhām, pa māpxuk'ax yāy pot 'ohnāg. ¹² Ha Yeyox te:

—Mā, nūy 'āxit. Kaxīy.

Ha tik te' yīkopit 'ohnāg, hu:

—'Ū'ūm 'āmūn? Kaxīy.

Yā hā kaxīy yīkopit 'ohnāg, pa' yūmmūg, yā' xuxyā'. ¹³ Yeyox te pām pop, tu tik pu' popmāhā', tu mām pop, tu tik pu' popmāhā'.

¹⁴ Hāmūn, Yeyox te putpu' hi', tu yāy yōg tik xop pu yāy mūg tikoyuk.

Yeyox xix Pet

¹⁵ Ta' xit kux, ha Yeyox te Xīmām Pet pu hām'āktux, hu:

—'Ok xatek putuppax xexka, pa 'õm putuppax kutõgnãg? Kaxĩy.

Ha Pet te:

—Yãyã, hamũn, xate' yũmmũg, 'ãte 'ãp-tuppax. Kaxĩy.

Ha Yeyox te:

—'Ãpu tikmũ'ũn pu yõg hãm'ãktux yũmmũgã', nũy nõm pẽnã'ax putuk. Kaxĩy.

¹⁶ Ha Yeyox te:

—Xĩmãm, yã Yoãm Kutok, 'ok xatek putuppax? Kaxĩy.

Ha:

—Yãyã, hamũn, xate' yũmmũg, 'ãte 'ãp-tuppax. Kaxĩy.

Ha Yeyox te:

—'Ãpu tikmũ'ũn pẽnã' kahnẽn pẽnã'ax putuk. Kaxĩy.

¹⁷ Ha Yeyox te xe hãm'ãktux, hu:

Xĩmãm, yã Yoãm kutok, 'ok xatek putuppax? Kaxĩy.

Ha Pet kuxa hittup 'ohnãg, Yeyox te' yĩkopit tikoyuk hah tu:

—Yãyã, xate' yũmmũg hãpxop xohix xexkah. Xate' yũmmũg, 'ãte 'ãp-tuppax. Kaxĩy.

Ha Yeyox te:

—'Ãpu tikmũ'ũn pẽnã', kahnẽn pẽnã'ax putuk.
¹⁸ 'Ãte xa hãpxe'e 'ãktux. Hõmã 'ãtuktup, tu yãy kũnãy hĩy, nũy ta mõg, tu hãpkumep hãm xohix tu' xatep-tup. Pa hãpxip 'ĩhã 'ãkutut'ax, tu 'ãyĩm yoap-tup, ha' nõy te 'ãyĩm kĩy putup, tu 'ãmõgãp-tup hãm tu xatep-tup'ah. Kaxĩy.

19 Hã kaxĩy Yeyox te hãm'ãktux hã kaxĩy Pet putex putup, puyĩy tikmũ'ũn yũmmũg 'ũxexka Topah. Yeyox te Pet pu hãm'ãktux hu:

—'Ăpu 'ũkpe mōg. Kaxĩy.

Yeyox te tik nōy 'ãktux

20 Pa Pet te yōkãnãm, tu tik nōy pẽnãhã', yã Yeyox te mō nōm yãy xe'ëgnãg. Yã hōmã nōm xip Yeyox yĩkãgnãg, tu' yĩkopit, hu: “Yãyã, tep-te' gãy xop mōgãp-tup 'ã ha, puyĩy 'ãxũygã'?” Hã kaxĩy nōm te hãm'ãktux hōmã. ²¹ Ha Pet te nōm pẽnãhã', tu Yeyox pu hãm'ãktux, hu:

—Yãyã, xix 'ōhōm tihik. Tikmũ'ũn te nōm pu putep mũn mĩy putup? Kaxĩy.

22 Ha Yeyox te:

—Paxpu 'ãtep-tup tik nox xhip nũnte, ha mōktuk nũn putpuk, ha ta xate' yũmmũg putup'ah. 'Ăpu 'ũkpe mōg! Kaxĩy.

23 Yĩy ta Yeyox mũtik mōg xop kopa hãm'ãktux punethok, yã hãm'ãktux tik xok putup'ah. Pa 'ãmhok. Yeyox 'ap xuktux'ah 'ũxok putup'ah. Pa Yeyox te: “Paxpu 'ãtep-tup tik nox xhip nũnteh, ha mōktuk nũn putpuk, ha ta xate' yũmmũg putup'ah”. Kaxĩy.

24 Nō'ōm tihik yãg mũn. 'Ăte hãpxop xohix xe'e 'ãktux, tu nōm kax'ãmi nũnteh. Yũmũ'ãte' yũmmũg 'ũxe'e nũ hãm'ãktux.

'Ūkux

25 Yeyox te hãpxopmã nōy punethok kamah. 'Ūkax'ãmi Yeyox yōg hãpxopmã'ax xohix xexka', puxix pip'ax tappet xohix xexkah. 'Ăte

hãmpēkpaḡex hãm xēka putuk'ah tappet xohix.
Yã hãm xēka kutõgnãg, pa nõm tappet xēkah.
Tu ta tu' kux.

Topa Yōg Tappet
New Testament in Maxakalí (BR:mbl:Maxakalí)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Maxakalí

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Maxakalí

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

cv

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
a212b59e-62d7-5a38-9773-b0ce1d5b248b